Leto LXVII | Poštnina plačana v gotovini. | V Ljubljani, v soboto, dne 29. julija 1939 | Štev. 171 a | Cena 2 din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana številka 10.650 in 10.349 za inserate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kardinal-legat na kongresu

Zmagoslavna pot papeževega odposlanca od državne meje do mesta kongresa Kristusa Kralja

Včeraj je prišel v Ljubljano na mednarodni kongres Kristusa Kralja posebni papežev odposlanec poznanjski in gnezenski nadškof kardinal August Hlond.

Kardinala-legata, ki prihaja kot opolnomočeni zastopnik vladarja, so pozdravili v naši državi s častmi, ki pripadajo vladarjem. Kraljevska vlada je odredila za njegov sprejem najbolj slovesni obred in je s tem pokazala, da v osebi kardinala-legata izraža najvišje spoštovanje vladarju katoliške cerkve papežu Piju XII. Pokazala je tudi, da na najslovesnejši način jemlje na znanje, pozdravi in pripozna mednarodni kongres Kristusa Kralja kot veliko mirovno manifestacijo, ki bo koristila ne samo ugledu naše države v zunanjem svetu, marveč bo tudi našemu narodu utrdila vse one vrednote, ki so temelj zdravega življenja v državnem občestvu. Naše verno ljudstvo je sodelovanje kraljevske vlade vzelo z velikim veseljem na znanje in ne bo pozabilo, da je bila tudi tokrat državna oblast tam, kjer se zbirajo stotisoči naroda.

Kardinala-legata, ki je nam znan od veličastja evharističnega kongresa l. 1935., je naše ljudstvo od meje, kjer je stopil na jugoslovanska tla, pa do prestolice mednarodnega kongresa miru in notranje preobnove, pozdravljalo s tisto zdravo vedrostjo, ki je odlika našega narodnega značaja, s tisto prisrčno, nenašopirjeno, a za to iskreno in polno prisrčnostjo, ki odkriva našo ljudsko dušo. Na vsej poti do Ljubljane je kardinala spremljalo zvonenje zvonov po naših cerkvah, petje otrok, vihranje državnih zastav, po vseh domovih so ob tej slovesni uri bila papeževemu odposlancu nasproti cerkvi in njenemu vladarju odkrito vdana srca.

Naj bo na tem mestu dovoljeno, da izrečemo javno zahvalo svetemu očetu, da je ljubljansko prireditev, ki bo s pomočjo tistega tiska, ki mu je kaj ležeče na notranji preobnovi človeštva v znamenju večnostnih vrednot, odjeknil po vsem božjem svetu, počastil s posebnim svojim odposlancem, ki je v Ljubljano prinesel papeževo srce in njegove molitve. V kardinalu-legatu smo seve pozdravili tudi visokega cerkvenega kneza katoliške Poljske, nam že dolgo znanega prijatelja našega naroda in naše države, toda v njem vidimo mnogo več, saj mu poverilno pismo, s katerim je bil poslan k nam, pravi, da naj na kongresu predstavlja in zastopa svetega očeta, vladarja vesoljne katoliške cerkve. Kot takšnemu se mu ves narod spoštljivo in hvaležno klanja in ga prosi, naj verno pove tistemu, ki ga je poslal, kaj je videl in kaj je slišal. Da je videl spet stotisoče vernih katoličanov, ki so javno, brez strahu, s ponosom in zanosom izpričali svojo pripadnost h katoliški Cerkvi, ki so javno, brez strahu, s ponosom in zanosom prisegli, da bodo s svojimi dušami in telesi na razpolago vrhovnemu vladarju katoliške cerkve pri vseh njegovih prizadevanjih, da obnovi človeško družbo v znamenju križa in nadnaravnih vrednot, ki jih križ oznanja.

S prihodom kardinala-legata na kongres so se začeli veliki dnevi, ki bodo rosili svoj blagoslov na vse, ki so imeli čast, da mu osebno prisostvujejo, na vse, ki so se mu v duhu pridružili iz daljave.

Po Ljubljani, po mali Sloveniji, po jugoslovanski državi gre te dni dih velikega vesoljnega gibanja, ki mu bodo naše molitve in naše žrtve dale zagon, da bo pljusknil v bogatem valu čez meje naše domovine nad vse narode sveta in tamkaj dvignil nov molitve in nove žrtve, da se uresniči Kristusovo kraljevanje nad vsem človeštvom.

Pozdrav kardinalu-legatu

Pozdrav papeževemu legatu kardinalu A. Hlondu v Ljubljani

Papežev legat, pozdravljen!
Sel iz Rima, primas Poljski,
svečenik, služabnik božji —
v Tebi tu je svet vesoljski!
Ves katoliški svet v Tebi
zdaj pozdravlja tu Ljubljana:
Živel, ki prinašaš v Bogu
blagoslov iz Vatikana!

Danes, ko ves svet majè se,
trden je le prestol Petrov,
otok sredi morij besnih,
kljubujoč vsem silam vetrov.
Danes stopa svet s tečajev,
kri se lije, mir se ruši,
v času tem, poslanec Rima,
božji mir prinašaš duši!

Božji mir! to — Treuga Dei,
bratstvo vseh v ljubezni božji —
je poslanstvo svete Cerkve,
ko ves vet zvenči v orožji,
je poslanstvo Tvoje sveto,
ko prihajaš k nam iz dalje
kot glasnik miru kraljestva,
ki mu Jezus Kristus Kralj je!

Kristus Kralj! Mi voj njegov smo!
Mi vojaki smo svetlobe!
V boj gremo za luč v človeku,
za red božji nove dobe!
Vse presnovi, vse prenovi,
vse, kar trhlo je, odstrani!
Narode prešini s težnjo,
ki jo kliče svet v Ljubljani:
Mir daj svet, mir, mir božji!
Vseh sovraštev vstavi val!
Luč razlij v človeštva dušo!
Ti nam vladaj, Kristus Kralj!

Ti nam vladaj, Kristus Kralj!

To je klic, ki zdaj odmeva
v vseh jezikih v naših srcih,
iz vseh duš v klic tega dneva,
ko prihajaš Ti med zbrane,
odposlanec Vatikana, —
klic, ki terja po vsem svetu
vdanost svetemu Očetu
v Tebi ga slavi Ljubljana!

Martin Korec.

Zmagoslavna pot do Ljubljane

»V trenutku, ko stopam na jugoslovansko ozemlje, najprisrčneje pozdravljam to kraljestvo in posebno ljubljene Slovence, kateri prirejajo velik kongres Kristusu Kralju. Smatram udeležbo na tem kongresu za toliko večjo srečo, ker imam že drugič čast, da vršim to poslanstvo sredi Slovencev. Zadnji kongres Kristusa Kralja je bil pred leti v Poznanju, ki je bil zato važen, ker je bil to prvi, ki je bil resnično mednaroden ter stal pod vodstvom papeževega legata. Veselim se, da se bom na tem kongresu, ki bo gotovo še lepši in pomembnejši kot je bil poznanjski pri meni, srečal s predstavniki 19. narodov, ki sodelujejo na tem kongresu.

Ko sem prejel dekret o poslanstvu na tem kongresu, sem bil vesel, da bom zopet videl Ljubljano v teh lepih barvah, v teh folklorističnih in kulturnih polnosti, kakor mi je ostala v spominu izpred štirih let. Radujem se teh čarobnih slovenskih pesmi in vseh izrazov tega življenja duha, ki delajo iz Slovencev tako simpatični narod in katerih kultura je tako sveža.

Kot zastopnik papeža miru sem prepričan, da bo ta ljubljanski praznik odmev teh iskrenih akcij za mir, katere je sveti oče izbral za posebno svoje poslanstvo z geslom: Opus iustitiae pax. In v tem smislu želim temu kongresu velikega uspeha!«

(Izjava kardinala-legata »Slovencu«)

Spored za danes dne 29. julija

8 *Mladinska* pobožnost na Stadionu. Mladina pride na Stadion v sprevodu s Kongresnega trga.
9 Zborovanje Katoliške Akcije za izobraženstvo v Delavski zbornici.
10 Zborovanja narodnostnih skupin po raznih dvoranah. — *Slovensko zborovanje* bo v dvorani Uniona.
15.30 *Sklepno zborovanje* v Unionu. Prisostvoval mu bo kardinal-legat. Prebrana bodo poročila o delu kongresa in sprejete bodo resolucije.
19.30 *»Igra o kraljestvu božjem«* na Stadionu. — Po igri pete litanije Matere božje.
O polnoči se začenjajo *polnočnice* po vseh ljubljanskih cerkvah.

Sprejem na državni meji

Špilje, 28. julija.

Danes je prišel poljski primas kardinal Hlond v Ljubljano kot odposlanec svetega Očeta, da vodi kongres Kristusa Kralja. Zjutraj zgodaj sta mu šla naproti urednik »Slovenca« dr. Tine **Debeljak** kot zastopnik glavnega odbora ter svetnik Anton **Raspergar** kot odposlanec državnih železnic.

Dopoldan sta prišla v Špilje nasproti kardinalu Hlondu, ki naj bi prišel z brzovlakom z Dunaja ob eni popoldne ter se takoj nato v spremstvu imenovanih popeljal v Maribor na svečan sprejem. Toda kmalu je v Špilje prišla vest, da je kardinal Hlond zamudil vlak ter da bo prišel z avtom na jugoslovansko mejo.

Zamuda

Odposlanca kongresa in direkcije železnic ter obmejni komisar v Mariboru g. **Jančič** so se podali proti jugoslovanski meji, tedaj pa so dobili radio telegram, da je Njegova Eminenca kardinal Hlond s spremstvom ujel na Dunaju brzovlak in se nahaja v vlaku. Toda čez nekaj časa nato je zopet prišla nova vest, da se bo kardinal na vsak način peljal skozi Špilje z avtom, ter obenem že tudi priporočilo nemški oblasti, naj avtu ne delajo nobenih težav. Od obeh protislovnih novicah so bili delegati vznemirjeni, kakor tudi zastopniki oblasti, ki so se zbirali v Mariboru in s katerimi so bili zastopniki v stalni zvezi.

Prav tako so po zaslugi nemških policijskih oblasti, ki so se zavzele z vso vestnostjo za stvar, bili v stiku z Gradcem in Dunajem ter dobivali poročila, da kardinala ni v brzem vlaku, ki naj bi ob enih prišel v Špilje. Toda zaradi nasprotnih vesti v telegramih, so odposlanci čakali na postaji v Špilju kakor tudi prežali na glavni cesti na avtomobil, katerega številko so javile že vnaprej nemške oblasti. Ko pa je vlak pripeljal na obmejno postajo, so se do dobra prepričali, da kardinala-legata ni v vlaku. Šli so nato na jugoslovansko mejo v Št. Ilju in čakali napovedanega avtomobila, ki je prišel z enourno zamudo v Št. Ilj ob treh, tedaj, ko bi moral že oditi iz Maribora.

Z avtom iz Brucka do St. Ilja

In tedaj se je razjasnilo vprašanje dvojnih mnenj na ta način, da je kardinal s spremstvom zamudil brzi vlak na Dunaju zaradi splošnih zamud, ki so jih imeli v protektoratu zaradi silne plohe in nevihte ter povodnji, ki je tam divjala. Nato so se podali v brzovlak na Rim, ki pa pelje preko Trbiža. Generalni konzul poljski z Dunaja je slutil, da ne gre vlak preko Maribora, ter je zato poslal svoj osebni avto proti Brucku, kjer so vanj vstopili kardinal-legat z dvojnim spremstvom msgr. Medlewskim in kaplanom Filipiakom ter generalnim konzulom na Dunaju g. Zaranskim. Z njegovim avtom so se nato pripeljali v Špilje z enourno zamudo, kar je vsekakor malo z napori, ki jih je kardinal-legat imel na svoji poti. Toda pripominjamo pri tem, da so nemške oblasti s čudovito naklonjenostjo spremljale pot kardinala-legata ter šle na roko v najvišji meri, za kar jim bodi izrečena največja zahvala. Kardinal-legat se je pripeljal z dvema spremljevalcema — trije mu slede z osebnim vlakom in bodo prišli z nočnim vlakom v Ljubljano.

V Št. Ilju sta kardinala sprejela odposlanca iz Ljubljane ter ga v posebnem avtu spremila v Maribor. Tam ga je čakal ban dravske banovine dr. **Natlačen** ter škof dr. **Tomažič** kakor tudi vojaške oblasti in jugoslovanski ter rimski določenci za njegovo spremstvo, prelat **Slavič** in vitez **Praeny** ter član rimske plemiške garde grof **Antamora.**

Sprejem v Mariboru

Maribor se je za sprejem in pozdrav papeževega legata, Njegove eminence kardinala Hlonda, nadvse skrbno pripravil. Mariborska postaja je bila vsa prepletena z zelenimi girlandami in okrašena s cvetjem. Nad postajo so vihrale mogočne zastave, papeška in državna. Peron pa je bil kar zavit v pestrost papeških in državnih zastavic, ki so vihrale z vsakega stebriča in z vsakega nadstreška. Vmes pa so bile povezane kite cvetja. Na dolgem peronu se je postavila četa dijaške častniške šole pod poveljstvom podpolkovnika Štefana Gašiča, komandanta častniške šole. Ob njem je stala krepka četa slovenskih fantov v krojih, ob njih

pa članice dekliškega krožka. Pestrost skupin na peronu so še posebej povzdignile številne gruče prelepih narodnih noš. Na peronu se je zbrala tudi mladina v ljubkih oblekcah z majhnimi zastavicami v rokah.

Odličniki na kolodvoru

K sprejemu so prihiteli najodličnejši predstavniki državnih oblasti, duhovščine in uradov. Iz Ljubljane se je pripeljal ban dravske banovine dr. Marko **Natlačen**. Na kolodvoru pa so se zbrali vladika lavantinski dr. Ivan Tomažič, mariborski župan dr. Juvan Alojzij, poveljnik mariborskega vojnega okrožja polkovnik Svetoslav Radovanović, okrajna načelnika dr. Šiška in Eiletz, nadalje generalni konzul poljske republike Viktor Pol, zastopnika pripravljalnega odbora za kongres Kristusa Kralja univ. prof. dr. Lukman in ravnatelj Martelanc, direktor ljubljanske železniške direkcije inž. Kavčič z načelnikom prometnega odseka g. Podbregarjem. Navzoči so bili narodni poslanci Gajšek, Kranjc, Žebot, senator dr. Schaubach.

V Marjboru sta pričakovala visokega gosta prelat dr. Matija Slavič in Tomislav vitez Pracny, komandir reda sv. Silvestra ter grof Peter Antamoro, član plemiške garde papeževe, ki so bili določeni od sv. očeta za častno spremstvo kardinala legata.

Navzoča sta bila tudi poveljnika artiljerijskega polka polkovnik Kiler Peter in poveljnik 45. pešpolka polkovnik Božović. Prav tako so se zbrali na peronu k slovesnemu sprejemu državni pravdnik dr. Hojnik, predsednik Okrožnega sodišča dr. Hudnik, starešina okrajnega sodišča dr. Lovrenčič, policijski svetnik Pestotnik, obmejni komisar Stevo Krajnović, dr. Hohnjec, predsednik Prosvetne zveze v Mariboru, številni občinski svetniki in predstojniki vseh drugih uradov in oblasti. Poleg številne duhovščine je bil zbran ves mariborski kapitelj s stolnim prošstom Vrabrom in prelatom dr. Cukalo na čelu. Razumljivo je seveda, da so številne organizacije in kulturna društva poslala številna zastopstva z zastavami.

Banov pozdrav

Nekaj čez četrt na 4 se je pripeljal z avtomobilom kardinal-legat na peron, kjer ga je zbrana množica pozdravila z mahanjem robčkov. Ko je izstopil, je zaigrala godba papežko himno, nato pa ban dravske banovine dr. Marko **Natlačen** pozdravil kardinala-legata s sledečimi besedami:

»Vaša eminenca! Kot odposlanca sv. očeta mi je čast pozdraviti vas ob vstopu v jugoslovansko državo v imenu predsednika ministrskega sveta in notranjega ministra Dragiše Cvetkoviča. Prav tako v imenu zunanjega ministra dr. Cincar Marković Aleksandra ter v imenu vse vlade kraljevine Jugoslavije. Hkrati dovolite, da vas najprisrčneje pozdravim na slovenskih tleh v svojem imenu in v imenu vsega prebivalstva dravske banovine. Ko vam izrekam prisrčno dobrodošlico, želim, naj prinese vaš prihod mednarodnemu kongresu Kristusa Kralja največji uspeh in najvišji sijaj.«

Obhod čete

Ban dravske banovine je za tem predstavil kardinalu-legatu mariborskega knezoškofa dr. Ivana **Tomažiča**, mariborskega župana dr. Alojzija **Juvana**, poveljnika vojnega okrožja polkovnika Radovanoviča in člane kardinalu-legatu dodeljenega častnega spremstva. Skozi gosti špalir narodnih noš in živahno mahajoče mladine je odšel kardinal-legat po peronu do častne čete naše vojske. Poveljnik je strumno raportiral, nato pa je obšel kardinal-legat častno četo, na katere čelu je stasit zastavonoša pozdravil z zastavo 45. pešpolka. Kardinal-legat je s poklonom pozdravil zastavo in za tem obšel četo. Po obhodu čete je s krepkim glasom pozdraval vojake **»Pomozi Bog junaci!«**

Kakor da bi ustrelil iz topa, je zagrmel po peronu odgovor: »Bog ti pomagaj!«, nakar je godba zaigrala državno himno. Za tem je krenil kardinal-legat k postrojeni četi slovenskih fantov in po raportu načelnika obšel četo. Kardinal-legat je pozdravil četo z »Bog živi!«, ki mu je krepko vrnila pozdrav.

Pozdrav škofa dr. Tomažiča

Za tem je spregovoril mariborski knezoškof dr. Ivan **Tomažič**.

Maribor, Slomškov škofijski sedež, in lavantinska škofija, ima drugokrat srečo in čast, da sme in more na svojih tleh pozdraviti v Vaši vzoriti osebi odposlanca in zastopnika Njegove Svetosti rimskega papeža, poglavarja katoliške Cerkve. Skoraj točno pred štirimi leti ste v isti misiji potovali v Ljubljano k vsedržavnemu evharističnemu shodu, danes pa potujete tja k VI. mednarodnem kongresu Kristusa Kralja.

Kongres Kristusa Kralja naj bi dal katoličanom vsega sveta smernice in navodila, kako naj bijejo boje Gospodove, duhovne boje za Kristusovo Resnico, Ljubezen in Pravico.

Eminenca! V kratkih besedah se ne da izraziti, kar bi kot ordinarius loci, krajevni škof, imel in želel povedati reprezentantu vzvišene osebe papeževe. Dvoje bi rad poudaril:

Prvo: Tukajšnje verno ljudstvo je vdano sveti Cerkvi in iskreno ljubi svetega Očeta: za to svojo vdanost in ljubezen je pripravljeno doprinesti in v resnici doprinaša kakršne koli žrtve.

Drugo: Tukajšnje ljudstvo tudi iskreno ljubi svojo domovino in državo in je odkritosrčno vdano kralju in zakoniti vladi.

Vsi smo prepričani, da more le složno sodelovanje Cerkve in države posredovati prebivalstvu pravo srečo. V prihodu Vaše Eminence in v današnjem sprejemu vidimo znamenje in jamstvo sporazumnega dela za slavo Cerkve in blagor države.

Zato, Eminenca, papeški legat: Pozdravljen z vso spoštljivostjo, pa tudi z vso ljubeznijo. Kristus Kralj naj blagoslavlja vsako Vaših stopinj za čas bivanja med nami! Dal Bog in Marija, da bi mogla Vaša Eminenca svetemu Očetu poročati o najboljših vtisih, ki ste jih dobili na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani.

Blagovolite, Eminenca, sporočiti sv. Očetu Piju XII. našo prošnjo, naj nas ima zapisane v svojem srcu, kakor ga mi sinovsko ljubimo, in naj nas blagoslavlja, kakor mi zanj molimo, naj ga Bog ohranja in oživlja in vedno osrečuje. Bog uslišaj!

V imenu pripravljalnega odbora za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani je pozdravil kardinala-legata še ravnatelj Ivan **Martelanc** iz Ljubljane.

Nato je 10 letna Edita **Pintarič** iz Maribora, napravljena v ljubko narodno nošo, pozdravila kardinala-legata korajžno z naslednjimi besedami:

Pozdrav mladine

Vaša Eminenca, prevzvišeni gospod kardinal!

Prisrčno-vdano pozdravljeni, zastopnik svetega očeta, na naših slovenskih tleh! Kristusu Kralju velja Vaša pot v našo domovino, zato Vam, Eminenca, mi, ki hočemo biti dobri otroci najvišjega Kralja, radostno izročamo cvetke naše zemlje in Vam kličemo: Visoki namestnik najvišjega poglavarja Cerkve, najvdanejše pozdravljeni, tisočkrat dobrodošli!

Naj bodo dnevi v naši dragi domovini Vaši Eminenci lepi in srečni. S svojim višjepastirskim blagoslovom blagoslovite naš narod, našo zemljo, nas otroke — da bomo ree narod in zemlja in otroci Kristusa Kralja!

Visokemu gostu je mala Edita izročila prelep šopek, isto sta storili njeni dve družici. Zatem je krenil kardinal-legat s svojim spremstvom in najvišjimi predstavniki državnih oblasti in uradov ter duhovščine v z zelenjem in cvetjem okrašeno čakalnico, v kateri je visela okrašena s papeško in državno zastavo lepa slika sv. očeta.

Kardinal-legat knezu-namestniku

V čakalnici je kardinal-legat oddal pozdravno brzojavko Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu. Brzojavka se je glasila:

Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle,
Brdo.

Ko stopam na teritorij jugoslovanskega kraljestva, kjer predsedujem mednarodnemu kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani v imenu sv. očeta, pošiljam spoštovanje in najglobokejše pozdrave ter izraz simpatij kraljevini Jugoslaviji.

Kardinal legat Hlond.

Po kratkem okrepčilu v čakalnici je kardinal-legat vstopil v posebni vlak, medtem ko je godba igrala pozdravno koračnico, na peronu zbrana množica pa je ves čas mahala z robčki, mladina pa z zastavicami. Kardinal-legat se je takoj prikazal na oknu in ljubeznivo ves čas z mahanjem roke odzdravljal množici, dokler ni vlak odpeljal s postaje.

Celje je prisrčno pozdravilo kardinala-legata

Celje, 28. julija.

Nestrpno je čakala danes popoldne množica dvorni vlak, ki bi moral priti v Celje ob 4.04. Že pred 4. uro se je zbrala velika množica, da pozdravi papeževega odposlanca kardinala-legata Hlonda in mu izreče udanost in ljubezen do sv. očeta, ki ga je poslal na mednarodni kongres Kristusa Kralja.

Z vseh krajev so prihajali ljudje, celo iz Savinjske doline. Slovenska mladina v narodnih nošah, slovenski fantje in dekleta v krojih s prapori je prihajala. Posebno v velikem številu so prišli Celjani in okoličani. Celjski kolodvor je bil ves v cvetju v zelenju, okrašen z državno in papeško zastavo. Tudi z mnogih hiš v mestu je vihrala državna tribarvnica.

Posebni vlak je privozil na celjsko postajo nekoliko pred časom, ki je bil prvotno zaradi zamude javljen. Ko se je ob 17.10 oglasil železniški signal, da kmalu pripelje vlak, je množica na kolodvoru zavalovila. Vlak se je ustavil. Celjska železniška godba je zaigrala najprej papeško, potem pa državno himno.

Iz salonskega vagona je najprej izstopilo spremstvo papeškega legata kardinala **Hlonda**, mariborski vladika dr. **Tomažič**, ban dr. **Natlačen**, člana papeške delegacije prelat dr. **Slavič** in Tomislav **Prachy**, poljski generalni konzul Viktor **Pol** in drugi odličniki.

Kardinala-legata je obstopilo **12 belooblečenih deklic**, ki so vsipale na preproge cvetje. Kardinala-legata je pozdravil prvi celjski opat Peter **Jurak** in mu izrekel vso udanost in ljubezen do sv. očeta v imenu celjske fare in vse Savinjske doline. Takoj nato je kardinal stopil k odličnikom. V imenu mesta Celja ga je pozdravil župan dr. **Voršič**.

Mladina je živahno vzklikala visokemu gostu, ga obsipala s cvetjem in mu mahala z robčki. Spremstvo je nato s kardinalom Hlondom obšlo narodne noše, ki so visokega gosta posebno razveselile. Frančiškovi križarji so v krasnih belih oblekcah še posebno kardinala opozorili nase, da se jim je približal in vprašal njihovega voditelja p. dr. Arhangela Drolca, kako kaj uspeva to društvo. Križarji so visokemu gostu navdušeno vzklikali in bili izredno veseli, da se je zanimal zanje.

Nato je kardinal-legat s spremstvom šel k **častni četi slovenskih fantov in deklet.**

Nato je stopil k odličnikom, med katerimi so bili poslanec prof. **Bitenc**, župan dr. **Voršič**, poveljnik 39. pp. polkovnik **Delar**, poveljnik orožniške čete major **Vindakijević**, okrajni podnačelnik dr. **Hartman**, podpolkovnika **Krasnik** in **Gajić**, ravnatelj Mohorjeve tiskarne dr. **Kotnik**, zastopnik ravnatelja drž. realne gimnazije prof. **Bračko**, zastopnik upravnega sodišča **Masič**, predstavnik mestne policije **Törner**, postajni načelnik **Magajna**, zastopnik okrožnega sodišča **Antipin**, Predstojnik kapucinskega samostana p **Požar**, superior p. **Šmid**, p. Pavel **Allonz**, konz. svetnik prof. **Kardinar**, dr. **Handželič** duhovščina, šolska upravitelja **Kramer** in **Lužnik** in številni drugi odličniki. Kat. prosvetno društvo je zastopal Plahutnik.

Kardinal-legat je nekaterim odličnikom dal roko, nato je stopil proti salonskemu vozu. Med tem časom so **celjske gospe izročile tajniku kardinala-legata g. Antoniju Baraniku, blazinico z vdelano državno zastavo in napisom »Kristus Kralj«. Na njem je ležal krasen šopek s slovenskim trakom.**

Ravnatelj Mohorjeve tiskarne dr. **Kotnik** je izročil tajniku kardinala-legata Avguštinove »Izpovedi« v slovenski izdaji kot darilo Mohorjeve družbe. Kardinal-legat se je približal salonskemu vagonu, stopil pa je k dr. Kotniku in se mu zahvalil s slovensko besedo: »Hvala, hvala!« Ko je videl darilo, se je zanimal za knjige in se ponovno zahvaljeval: »Hvala!« Nato je stopil v voz.

Vse prekratke so bile minute, ko se je mudil pri nas papežev odposlanec, zlasti so bili prekratki trenutki za mladino, ki je še dolgo za vlakom vzklikala papeževemu odposlancu.

Med vožnjo

Ne samo v Mariboru in Celju, tudi po drugih obprognih krajih so sprejemali ljudje kardinala-legata ter mu prirejali prisrčne ovacije. Tako na primer v Teharjih ali pred njimi, ko so fantiči na polju kleče pozdravljali vlak. Lep sprejem je bil v Zidanem mostu, kjer je vlak počasi vozil ter je kardinal-legat z okna podeljeval svoj blagoslov. Igrala je železničarska godba in pozdravljali so šolski otroci. Prav tako v Litiji ter potem v Mostah in sploh na vseh postajah, kjer je šel mimo vlak kardinala-legata. Tako je bila vsa pot od Maribora do Ljubljane zmagoslavna pot kardinala-legata, ki predstavlja najvišjega vladarja katoliških duš ter je pritekel med nas v Ljubljano, da da sijaj naši mednarodni manifestaciji Kristusa Kralja in da podrobno poroča o vsem svetemu Očetu, katerega predstavlja. Toda najlepši sprejem je bil gotovo v Ljubljani.

Veličasten sprejem v Ljubljani

Na kolodvoru so ga sprejele oblasti, na Marijinem trgu pa zastopniki cerkve ter ogromne množice vernikov

Ljubljana je sprejela papeževega legata Nj. Eminenco kardinala dr. Avgusta Hlonda z vsemi častmi, ki se spodobijo za zastopnika najvišjega suverena na svetu. Oficielen sprejem je bil na ljubljanski kolodvorski postaji, kjer so se že davno pred napovedano uro pričeli zbirati najvišji predstavniki cerkvene, civilne in vojaške oblasti. Kolodvorsko poslopje, ki je te dni že itak razkošno okrašeno, so za sprejem papeževega legata okrasili še z novimi dekoracijami.

Na peronu pred izhodom so pričakovali papeževega legata Nj. Ekscelenca minister Roman **Dembicki**, poljski poslanik na jugoslovanskem dvoru, ban dravske banovine gosp. dr. Marko **Natlačen**, škof dr. Gregorij **Rožman**, poveljnik dravske divizijske oblasti div. general Dragomir **Stefanović** s svojim pomočnikom brig. generalom Dušanom **Dodičem**, podban dr. Stanko **Majcen**, ljubljanski mestni župan dr. Juro **Adlešič**, svetnik v zunanjem ministrstvu dr. **Goljas**, ki je zastopal zadržanega zunanjega ministra dr. Cincar-Markoviča, s šefom protokola dr. **Matičem**, upravnik policije dr. **Hacin**. Poleg njih je bilo polnoštevilno zbrano predsedstvo mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, in sicer predsednik dr. Leonid **Pitamic**, podpredsednik Nj. Eks. ministrski predsednik dr. Karoly **Huszar**, kanonik dr. **Sancho** in kanonik dr. **Mack** ter tajnika dr. **Metzger** in dr **Zitko**. Levo od teh odličnikov je bila postrojena častna četa pehote v paradni uniformi z zastavo 40. pehotnega polka in godbo dravske divizijske oblasti. Desno od častne čete so zavzeli mesto višji častniki ljubljanske garnizije, in sicer brig. general za generalštabne posle **Gliše**, poveljnik 40. peh. polka polkovnik **Mašič**, poveljnik 16. topniškega polka polkovnik **Lukanc**, polkovnik **Pavišič**, podpolkovnik **Cenčič**, polpolkovnik **Metikoš**, poveljnik planinskega bataljona podpolkovnik **Oblak** ter poveljnik kolesarskega bataljona major **Muslović**. Ob izhodu samem se je postavila v špalir skupina poljskih akademikov v uniformah s tremi krasnimi prapori.

Ko je ob 6.48 privozil posebni vlak, je vojaška godba zaigrala papeško koračnico. Ni se še vlak dobro ustavil, ko so se že odprla vrata srednjega vagona in Nj. Eminenca kardinal Hlond je s prožnim korakom stopil na ljubljanska tla. Za njim je izstopil mariborski škof, dr. Tomažič. — H papeževem legatu je pristopil škof dr. Gregorij Rožman, se prisrčno objel z njim ter mu zaželel prvo dobrodošlico. Nato je kardinal-legat sprejel raport poveljnika častne čete kapetana Lugerja ter med mogočnimi akordi papeške koračnice obhodil častno četo. Nato je stopil pred vojaki in jim zaklical: »Pomozi Bog, vojnici!« Vojaki so strumno enoglasno vzkliknili v odgovor: »Bog ti pomagaj!«

Nato je škof dr. Rožman predstavil kardinalu-legatu zbrane odličnike. Tu ga je najprej pozdravil zastopnik zun. ministra svetnik dr. **Goljas** z naslednjimi besedami:

»Eminenca! Gospod minister zunanjih zadev dr. Cincar-Marković živo obžaluje, da je službeno zadržan od udeležbe na kongresu Kristusa Kralja. Imam čast sporočiti Vaši Eminenci njegove spoštljive pozdrave. Gospod minister s toplo pozornostjo zasleduje plodno delo kongresa, prepričan, da se mirotvorni napori svete Cerkve strinjajo z nameni Jugoslavije, usmerjenimi na mirno rešitev vseh vprašanj mednarodnega sožitja. Ponosni smo, da so verniki vsega sveta izbrali ravno to lepo jugoslovansko mesto za sedež tega koristnega zbora, kateremu gospod minister želi najlepše uspehe z iskrenimi željami za osebni blagor Vaše Eminence.«

Godba je nato zaigrala jugoslovansko državno himno, nakar je izrekel dobrodošlico kardinalu-legatu še ljubljanski župan dr. **Jure Adlešič**. Skupina poljskih akademikov je zaklicala: »Naj živi naš papeški legat!« Temu klicu so se z živahnim vzklikanjem odzivali navzoči, ko je kardinal-legat z odličniki odhajal s perona.

Na Marijinem trgu

Davno že pred napovedano uro so se začele na Marijinem trgu in po vseh ulicah do stolnice zbirati velike množice ljudstva. Z vseh stranskih ulic so se zlivale na Marijin trg, ki je bil kmalu poln veselo pričakujoče množice. Po šesti uri so se začeli zbirati lepo urejeni sprevodi organizacij, kongregacij, narodnih noš, vsaka skupina je prišla s svojo zastavo, in okrog 7 je bil ves prostor pred frančiškansko cerkvijo eno samo morje slikovite množice.

Nekaj minut pred 7 se je začel iz škofijske palače pomikati sprevod duhovščine, škofov in ostalih cerkvenih dostojanstvenikov, ki so prišli na kongres. Pred njimi so zastavni fantje nesli baldahin, katerega držaji so bili na vrhu okrašeni z velikimi šopi klasja in poljskega cvetja. V sprevodu so bili zastopani vsi moški redovi iz Ljubljane, stolni kapitlji iz Slovenije, veliko duhovščine z dežele, tako da se je ta sprevod veličastno pomikal proti Marijinemu trgu. Množice se je polastil nemir, kot da je zaslutila, da bo visoki in dragi gost kmalu v naši sredi.

V tem živahnem pričakovanju je zaorilo po Miklošičevi cesti in med frančiškansko cerkvijo in Urbančevo trgovino so se pokazali prvi avtomobili. Kardinal-legat s svojim spremstvom je bil sredi množice, ki je zaorila v burnem pozdravu. Ko je zastopnik svetega očeta stopil iz avtomobila, ga je najprej v imenu Zveze fantovskih odsekov pozdravil g. Ivo Peršuh, v imenu Zveze dekliških krožkov pa gdč. Keržanova. Kardinal-legat je nato obšel častno četo slovenskih fantov in jo pozdravil z glasnim »Bog živi!« Fantje so se strumno kot iz enega grla odzvali in mu odgovorili »Bog živi!«, nad glavami množice pa so znova zaplapolali robci. Ozračje je odmevalo od veselih pozdravov, skupine narodnih noš so visokemu gostu sipale na pot cvetja in v tem slavju je kardinal-legat prišel do škofov, ki so ga pričakovali sredi Marijinega trga.

Zagrebški nadškof pozdravlja legata

Ko je prišel med škofe, se je z vsemi nadvse prijazno pozdravil, nato pa je stopil predenj zagrebški nadškof, predsednik konferenc jugoslovanskega episkopata, dr. Alojzij *Stepinac* in ga nagovoril s sledečim nagovorom:

»Visoki knez! Pred štirimi leti je moj predmik blagega spomina knezoškof Anton Bauer v tej Ljubljani mogel z velikim veseljem pozdraviti Vašo Eminenco kot papeževega legata na evharističnem kongresu.

Prav nič manjša radost ne prešinja danes mene, ko morem v imenu vsega episkopata in vseh katoličanov kraljevine Jugoslavije pozdraviti Vašo Eminenco, ki Vas je veliki papež Pij XII. blagovolil poslati kot svojega legata in osebnega zastopnika na mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki ga v teh dneh slavimo v Ljubljani. Vaša navzočnost, visoki knez, nam je nadvse draga in ljuba in nam zgovorno priča o izredni naklonjenosti, s katero sv. oče zasleduje ta kongres.

Z različnih delov zemlje smo se zbrali pastirji in verniki, da na ves glas povišujemo Kristusa, vesoljnega in večnega Kralja, da počastimo njega, ki mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, ki ima na svojih oblačilih in svojem ščitu zapisano: Kralj kraljev in vladar vladarjev.

Ko cele množice, ko takorekoč celi narodi hrume in si izmišljajo prazne reči, da se poslužim psalmistovih besed — in se vzdigujejo zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca, ko skoraj po vseh delih zemlje zgubljeni človek vpije: »Ne maramo, da bi ta kraljeval nad nami, nad nami, ki smo njegov narod in ovce iz njegove črede« — ob tem okolju se mi prostovoljno podvržemo njegovi oblasti in gremo za njim kot svojim pastirjem in kraljem.

Tudi ta kongres se bo pod predsedstvom Vaše Visokosti trudil in prizadeval, da bi kraljestvo Kristusovo, »kraljestvo Resnice in Življenja, Svetosti in Milosti« čim prej prišlo in čim popolneje prešinilo posameznike in ves človeški rod.

Zato naj bo blagoslovljen Vaš prihod!

Kristus zmaguje, Kristus kraljuje, Kristus zapoveduje!«

Sprevod v stolnico

Po govoru zagrebškega nadškofa se je ob zvokih fanfar in ob koračnicah godbe »Slogo« začel pomikati proti stolnici lepo urejen sprevod, v katerem je bila v presenetljivem številu zastopana ravno mladina. Ob straneh ulic so stale goste množice, ki so neprestano pozdravljale papeževega legata. Z Gradu so doneli topovski streli, ki so vsemu mestu naznanjali njegovo čast, z zvonikov so peli zvonovi, ki so se v veselem pritrkovanju zlivali v vrvenje množice.

Pred vhodom v stolnico je ljubljanski škof dr. Rožman s trikratnim incenzom izkazal papeževemu legatu cerkveno čast, nato pa je visoki knez sredi polne stolnice šel proti glavnemu oltarju. Pred oltarjem sv. Rešnjega Telesa se je z vsem svojim spremstvom nekaj minut pomudil v tihi adoraciji, nato pa je šel na prestol ljubljanskih škofov. Generalni vikar prošt Ignacij Nadrah je nato najprej v latinščini, nato pa v slovenščini prebral pismo, s katerim sv. oče imenuje kardinala Hlonda za svojega legata na kongresu. Ko je prebral to pismo, so se dvignili vsi škofje in po letih svojega škofovanja spoštljivo šli zastopniku sv. očeta poljubit prstan. Med njimi je bil tudi apostolski nuncij Felici, ki ga je kardinal legat ob tej priliki objel. Po tem ganljivem obredu, v katerem se dostojanstveno kaže veličina oblasti in pokorščine v cerkvi, je škof Gregorij Rožman ob številni asistenci podelil nabito polni stolnici blagoslov z Najsvetejšim.

Med posameznimi presledki je po stolnici veličastno odmevalo ljudsko petje, ki ga je na orglah vodil msgr. Premrl, dirigiral ga je pa stolni dekan dr. Kimovec. Bil je veličasten prizor, ker stolnico je napolnila večinoma mladina in inteligenca, ki so s sprevodom prišli v cerkev, dočim so velike množice morale ostati zunaj. Ob zaključku te cerkvene slovesnosti je vsa množica v stolnici navdušeno zapela »Povsod Bogac«. Nato je kardinal legat v sprevodu odšel iz stolnice in se v spremstvu ljubljanskega škofa dr. Rožmana med neprestanimi vzkliki množice odpeljal v Križanke.

Deset minut pred osmo se je pripeljal pred Križanke kardinal legat Hlond s spremstvom. Ob vhodu v samostan so ga pričakovali patri in ostala duhovna družina. V spremstvu kardinala legata je bil ljubljanski škof dr. Rožman. Ob vhodu je kardinalu legatu izrekel prisrčno dobrodošlico prior križan. reda g. Učak v latinskem in slovenskem jeziku. Nato so patri spremili kardinala v samostan. Ob vznožju stopnic se je kardinal legat ustavil in se spomnil svojega prvega bivanja v tem gostoljubnem domu, kjer je vzidana spominska plošča.

Vloga laikov v Cerkvi

Poučna zborovanja tretjega dne kongresa so bila zelo temeljita in jim je prisostvovala nabita dvorana pazljivih poslušalcev

Ljubljana, 28. julija.

Današnji kongresni dan se je pričel ob 7 zjutraj s sv. mašo v stolnici. Kakor vsako jutro začasa kongresa je bila tudi danes stolnica nabito polna kongresistov, pa tudi ljubljanskih vernikov. Lep cerkveni govor, kot uvod v današnjo temo kongresa »Svet za Kristusa«, je imel msgr. **Velei**. Sv. mašo je ob asistenci kanonikov dr. Klinarja in dr. Zupana opravil splitski vladika dr. Bonefačič.

Dopoldansko zborovanje

Petič so se danes **dopoldne** zbrali udeleženci kongresa v unionski dvorani k svojemu resnemu in plodnemu delu. Tema današnjih dopoldanskih referatov je bila **»Laik v Cerkvi«.**

Preden je kongres začel z delom, je predsednik dr. **Pitamic** med prisrčnimi ovacijami prečital brzojavko, ki jo je v imenu sv. očeta **Pija XII.** poslal kongresu vatikanski drž. tajnik kardinal **Maglione**. Brzojavka, ki so jo navzočni poslušali stoje, se glasi:

Njegova svetost papež Pij XII. drage volje sprejema izraze vdanosti VI. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, in moli za božjo pomoč ter prisrčno pozdravlja vse zbrane prevzvišene škofe, predstojništvo kongresa in jim daje svoj apostolski blagoslov. — Tajnik kardinal Maglione.

S tem najvišjim počaščenjem se je pričelo današnje zborovanje. Pred govorniški pult je stopil današnji predavatelj univ. prof. dr. Štefan **Swiezawski** iz Lwowa, ki je najprej pozdravil navzoče v poljščini in slovenščini ter nato v poldrugo uro trajajočem referatu (v francoščini) razčlenjeval misli svojega referata. Iz njega prinašamo glavne misli:

V cerkvenem organizmu je treba razlikovati dve stopnji: hierarhično in laično. Od začetka krščanstva so tudi navadni verniki imeli veliko polje udejstvovanja in dela. Polagoma je vzporedno s pojemanjem verskega življenja laik izgubljal svojo vlogo v Cerkvi. Katoliška akcija mu to vlogo vrača, s tem, da jo obenem natančno opredeljuje. Vedno jasnejši postaja pojem laikovega sodelovanja pri hierarhičnem apostolatu Cerkve. To sodelovanje se jasno odraža v hierarhičnem in harizmatičnem redu.

V **hierarhičnem** redu: **1. navadni verniki lahko vplivajo na izvrševanje cerkvene oblasti ali jo tudi sami vrše; 2. škofje jim lahko naložé izvrševanje magisterija, t. j. izvrševanje učeniške oblasti Cerkve; 3. laiki se tudi dejansko udeležujejo svečeniške oblasti Cerkve, predvsem z delovno udeležbo pri evharistični Žrtvi.**

V **harizmatičnem** redu pa se to sodelovanje laikov odraža takole: **Zgodovina svetnikov in čudežev je najboljši dokaz, da božja previdnost podeljuje laiku izredne milosti ne glede na njegovo stopnjo v Cerkvi. Kakor se torej mora navaden vernik pri izvrševanju hierarhičnih opravil popolnoma podrediti višjim, v spornih zadevah mora na škofovo zahtevo odnehati.**

Ta nauk o položaju laika v Cerkvi pa je često ostal samo v teoriji. Vzroki za to so različni. Verniki so pojmovali Cerkev samo kot nekaj zunanjega, misterija Cerkve pa niso razumeli; teološke kreposti: vera, upanje in ljubezen, so pričele zgubljati svoj pomen, na njih mesto pa so stopile pametnost, zmernost, pravičnost; tako je izginil ideal krščanske morale in napravil prostor idealu poganske etike in tako se je razvil nekakšen naturalizem v moralnem življenju. Da bo dobilo laikovo delo v Cerkvi močno oporo, je treba v cerkveno življenje uvesti krščanski humanizem, ki bo na podlagi katoliškega idealizma sprejel tudi zunanje in materialne vrednote, ki jih kot vsaka druga zmota skriva tudi formalizem. Predvsem pa je potrebno zasidrati delo laika v nadnaravnem življenju.

Z izvrstno govorniško sposobnostjo podano predavanje slovitega poljskega učenjaka so zborovalci nagradili s toplim odobravanjem.

Po desetminutnem odmoru je bil nato prečitan referat pisatelja Hansa **Wirza** iz Lucerna, ki se žal osebno ni mogel udeležiti kongresa. V njegovem predavanju so bile poudarjene naslednje glavne misli:

Laik ni zunanji, mrtvi ud kake cerkvene občine po zgledu versko kulturnega društva, marveč krščeni in iz vere živeti ud mističnega telesa Kristusovega, t. j. Cerkve. V Kristusu je resnično božje razmerje med vsemi udi Cerkve. Vsi udje Cerkve so po splošnem svečeništvu enako poklicani, razlikujejo se samo po stopnji posvečenja in službe.

Laik s svojo udeležbo pri sv. daritvi tvorno sožrtvuje. Pri tem ne izpolnjuje samo zapovedi, ampak sledi tudi glasu srca, da se čim pogosteje udeležuje sv. maše. Življenjska moč, ki jo dobi pri sv. maši, učinkuje najprej v družini, kjer je laik poklican v duhovniško službo in žrtvovanje. Iz družine vpliva naprej v celotno družabno življenje.

Evharistično živeči kristjan postane samo od sebe »dušni pastir« vseh svojih bratov. Laik mora ponesti Kristusa v svet s pravim krščanskim apostolskim delom in ustrezajočim poukom. Prvoten je zgled, kajti vse, kar živi, samo od sebe z zgledom vpliva na svoje okolje.

Katoliški laik, ki se zaveda svoje naloge, postane, sam od sebe katehet svoje okolice, tudi tam, kamor duhovnik nima več dostopa.

To danes tako nujno poslanstvo pa pogreša zadostne podlage. Današnji katoliški laiki so premalo versko poglobljeni in premalo poučeni o svoji odgovornosti do bližnjega. Treba je stremeti za mnogo bolj globoko evharistično vzgojo laika. Potrebna je tudi načrtna verska izobrazba. V vsaki župniji naj se ustanovi neke vrste visoka šola ljudstva, kjer bi laiki dobili temeljito izobrazbo. Vsekakor bi bilo to mogoče organizirati po dekanijah, kamor naj bi se pritegnili tudi laiki kot učitelji. Doseči je tudi treba, da se laiki posvete študiju bogoslovja, ne zato, da bi postali duhovniki, ampak da bi delovali kot laični bogoslovci v vseh akademskih poklicih. Cerkev mora bolj kot kdaj poprej buditi zrele in versko pripravljene laike, ki jim ljubeče zaupa apostolske naloge, ne da bi se bilo treba bati pa ugled in avtoriteto posvečenih duhovnikov. Kajti, če bo imel laik proste roke, bo na ta način najbolj vezan.

Po predavanju Hansa Wirtza se je razvil po narodnostnih skupinah živahen razgovor, v katerem so se kresale nove dopolnilne misli k idejam, ki sta jih postavila oba predavatelja.

Popoldansko zborovanje

Ljubljana, 28. julija.

Današnje popoldansko zborovanje se je začelo ob 3 popoldne v nabito polni dvorani. Poslušalci, ki niso mogli v glavno dvorano, so morali tokrat že v stranskih dvoranah slediti predavanjem in sporočilom. Vsa dvorana je bila že v slovesnem razpoloženju — čez nekaj ur bo kongres sprejel odposlanca sv. očeta Pija XII., in to se je tudi videlo po vsej dvorani.

V prvih vrstah so sedeli številni škofje in prelatje, tokrat pa sta se tudi že udeležili zborovanj visoki gospe: vojvodinja **Mecklenburg** in kneginja **Windischgrätz**.

Pred prehodom na dnevni red je predsednik kongresa dr. **Pitamic** najprej odmolil molitev v latinskem jeziku. Vsa dvorana jo je molila obenem z njim.

Takoj nato je dal besedo g. Butiju, ravnatelju revije »Città Cattolica« in katoliškega »Giornale d'Italia«, ki je pozdravil kongres v imenu mesta Milana in v imenu dveh svojih odličnih časopisov. Pozdrav mesta Milana so sprejeli vsi navzoči z velikim navdušenjem. Sporočil je tudi osebne pozdrave rektorja katoliške univerze Srca Jezusovega p. Gemellija. V njegovem imenu in v imenu vse katoliške univerze je predlagal, da naj bi se prihodnji mednarodni kongres Kristusa Kralja vršil v Milanu v okrilju univerze Srca Jezusovega. Vsi so zelo prisrčno pozdravili njegov predlog.

Predsednik kongresa dr. Pitamic se je govorniku lepo zahvalil za pomembne pozdrave in predloge in odgovoril samo to, da je stalni odbor kongresov Kristusa Kralja že dobil predlog španskega episkopata, da naj bi se **prihodnji mednarodni kongres vršil v Španiji** pod vodstvom španskega episkopata. Ker je sedaj stavljen še drugi predlog, bo oba predloga proučil stalni odbor za kongrese Kristusa Kralja in bodo potem člani odbora sporočili sklep o tem, kje se naj vrši prihodnji kongres.

Slavni jezuitski red bo temu prelepemu ljubljanskemu kongresu vtisnil pač nekaj izrednih oznak in spominov. Te dni je šlo mimo nas že cela vrsta odličnih govornikov in zastopnikov prav iz vrst tega reda. Bili so to mladi — oh, kakšne talente ima ta znameniti red v svojih vrstah — pa tudi starejši rod je danes podčrtal, kako vedno nov in silovit je ta odlični red v naši Cerkvi.

Danes popoldne je govoril o glavnem predmetu madžarski jezuit in slavni verski pisatelj p. Adalbert **Bangha**. Govoril je kar v štirih jezikih, seveda v vseh z izredno lahkoto. Začel je najprej v francoščini, glavno vsebino svojega govora je nato razvijal v nemščini, resolucijo je razlagal v italijanščini in nato kratko, a izrazito zaključil v madžarščini.

V svojem govoru je zastopal in razlagal predvsem tele misli:

1. katoliško delo mora nastopiti proti zmotam časa in kazati zmeraj na resnico;

2. duhovniki ne morejo sami povečati dušnopastirskega dela, zato je pomoč laikov nujno potrebna;

2. da bodo laiki lahko delali, se morajo skrbno izbirati, poučiti in uvesti v delo;

4. katoliška društva, posebno KA, naj upoznavajo svoje člane s temi mislimi.

Za izredno lepo prednašan in tako skrbno izpopolnjen govor je žel govornik tako pritrjevanje, kakor le malokdo. Večkrat je bil s ploskanjem tudi prekinjen in je trajalo pritrjevanje tudi več minut.

Za njim je nato slovensko govoril dr. Stanislav **Žitko**, ki je v svojem predavanju navajal nekaj praktičnih misli o laičnem apostolatu. Zaključil je z mislijo:

V sedanjih časih smo laiki dolžni, da po svojih močeh pomagamo Cerkvi pri njenem delu za krščansko obnovo. V ta namen se moramo organizirati v KA in to delo tako urediti, da bo KA prodrla v vsa področja modernega življenja.

Papeški nuncij v Ljubljani

Ljubljana, 28. julija. AA. Danes ob 8.40 se je pripeljal z belgrajskim brzovlakom v Ljubljano papežev nuncij msgr. Ettore **Felici** iz Belgrada, da se udeleži kongresa Kristusa Kralja. Na ljubljanskem kolodvoru so papeževega nuncija sprejeli in pozdravili pomočnik bana dr. Stanko **Majcen**, ljubljanski škof dr. Gregorij **Rožman**, predsednik prireditvenega odbora kongresa Kristusa Kralja dr. Stanislav **Žitko** in francoski katoliški župnik v Belgradu g. **Bellard**. S kolodvora se je papeški nuncij odpeljal v škofijski dvorec.

Prihod ministrov na kongres

Ljubljana, 28. julija AA. Danes ob 7.40 so z belgrajskim brzovlakom prispeli v Ljubljano ministri dr. Miha **Krek**, Djura **Cejovič** in Franc **Snoj**. Na kolodvoru so ministre sprejeli in pozdravili pomočnik bana dr. Stanko **Majcen**, ljubljanski škof dr. Gregorij **Rožman** in predsednik prireditvenega odbora kongresa Kristusa Kralja dr. Stanislav **Žitko**. Ministra dr. Miha **Krek** in Franc **Snoj** sta ostala v Ljubljani, da se udeležita kongresa Kristusa Kralja, minister Cejovič pa se je odpeljal dalje na Bled.

Ob 9.40 se je pripeljal na kongres tudi minister brez listnice Ante **Maštrović**.

Pravosodni minister dr. Viktor **Ružić** bo odpotoval danes v Ljubljano, kjer se bo kot zastopnik ministrskega predsednika udeležil šestega mednarodnega kongresa Kristusa Kralja.

Kardinal Piazza v Ljubljani

Ljubljana, 28. julija.

Beneški patriarh kardinal *Piazza* je prispel v Ljubljano ob 7 zvečer. Do Brezovice so mu šli nasproti belgrajski nadškof dr. Ujčič, profesor *Poločnik* in italijanski konzul. Na Brezovici ga je ljudstvo lepo sprejelo, mlada deklica pa mu je podarila lep šopek domačega cvetja in mu želela dobrodošlico z besedami: »Dobrodošli, eminenca, v naši domovini!« Kardinala je pozdravila tudi četa slovenskih deklet. Nato se je kardinal Piazza odpeljal z vsem spremstvom v Ljubljano, kjer ga je ljudstvo prav tako prisrčno sprejelo ter mu vzklikalo »Bog živi!« Kardinal Piazza se je nato odpeljal s svojim tajnikom v karmeličanski samostan, kjer so za njega rezervirali stanovanje. On sam je karmeličan.

Izložba tvrdke Goričar na Sv. Petra cesti

Inozemski gostje v Ljubljani

Ljubljana, 28. julija.

Velika je družina zastopnikov katoliških narodov, ki so se zbrali in se še zbirajo na veliki verski manifestaciji v Ljubljani. Poleg visokih cerkvenih pastirjev prihajajo v Ljubljano tudi druga višja duhovščina in laična katoliška inteligenca.

V teku današnjega dne so prispeli v Ljubljano **novi visoki gostje**. S prvim jutranjim brzim vlakom se je pripeljal iz Belgrada msgr. **Felice Hector**, nadškof in papeški nuncij. Visokega cerkvenega dostojanstvenika sta na postaji pozdravila v imenu cerkvenih oblasti škof dr. Gregorij **Rožman**, v imenu zadržanega bana dravske banovine pa pomočnik bana dr **Majcen**. Z istim vlakom sta se pripeljala na kongres tudi oba slovenska ministra dr. **Krek** in **Snoj**. V teku dopoldneva sta prispela v Ljubljano še dr. Hieronim **Mileta**, škof iz Šibenika, ter msgr. **Budanović** Ludovik, škof iz Subotice. O triumfalnem sprejemu, ki ga je doživel Nj. Eminenca kardinal Hlond, papežev legat, poročamo na drugem mestu. Prav lepo je bil sprejet tudi Nj. Eminenca **kardinal Piazza**, patriarh beneški, ki je prispel v Ljubljano zvečer z brzovlakom ob 19.15. Ljubljana bo torej za glavne kongresne dni imela izredno čast, prvič v zgodovini pozdraviti v svoji sredi **dva kardinala** rimskokatoliške Cerkve.

Bratski hrvatski narod častno zastopan na kongresu

Hrvatski katoličani so poslali na ljubljanski kongres Kristusa Kralja prav številno zastopstvo svoje višje in nižje duhovščine, pa tudi mnogo laikov. Tudi v teku današnjega dneva je prispelo z raznimi vlaki v Ljubljano več skupin Hrvatov, pričakujemo pa jih za glavna kongresna dneva še več. Od odličnejših hrvatskih duhovnikov poleg hrvatskih in dalmatinskih škofov, ki se udeležujejo kongresa, naj omenimo naslednja imena: kanonik dr. Josih Pavao iz Zagreba, don Luketan Mate iz Omiša, don Andrija Ostrić iz Božave, kanonik dr. Pavlov iz Splita, dr. Grgo Topić iz Omiša, don Ante Matska iz Dalmacije, kanonik don Koce Fran iz Trogirja in drugi. Prispeli so tudi zastopniki posameznih redov, zlasti frančiškanov. Zastopani so tudi številni zastopniki hrvatskega laičnega razumništva.

Bratom Hrvatom smo hvaležni za njih častno zastopstvo na kongresu.

Poljaki

Na kongres se je pripeljal iz Poznanja g. dr. Vitold *Klimkiewicz*, ravnatelj osrednjega mladinskega društva za celo republiko Poljsko. Z njim je prišlo 22 mladeničev, starih od 17 do 25 let. Vsi z zastavami. Včeraj ob 8 se je udeležila ta skupina sv. maše v frančiškanski cerkvi. G. dr. Klimkiewicz je prisostvoval vsem zborovanjem, ki so bila doslej. O sprejemu v Ljubljani, o organizaciji priprav za kongres, o nastanitvi in oskrbi mladeničev itd. se je g. ravnatelj zelo pohvalno izrazil.

Prav tako je prišlo iz Poznanja posebno odposlanstvo katoliškega združenja poljske mladine v kardinal Hlondovi nadškofiji, in sicer predsednik združenja dr. Kristof *Wize*, cerkveni vodja združenja prof. *Michalski* ter generalni tajnik združenja Witalis *Dorezata*, ki je pripeljal krasno vrsto fantov v krojih.

Prelat *Kazcynski*, ki je predsednik katoliške poročevalne agencije KAP, se živo zanima za dogodke kongresa in dnevno pošilja dolga poročila na Poljsko, kjer jih ponatiskuje ves poljski tisk.

Med odličnimi poljskimi gosti smo opazili prelata msgr. *Burko* Evstahija, prof. *Lada* Jožefa, prelata Valerijana *Sobkowiaka*, prelata *Lewicki* Stanislava, župnika *Szudzinskega*, go. profesorico Marijo Czekansko in številne druge.

Poljaki vzbujajo povsod, kjer se prikažejo, največjo pozornost. Posebno ugajajo kroji mladinske organizacije. Zastopniki Poljakov so dejali, da so letos hoteli priti v posebno mogočnem številu, ko so lani na mladinskem taboru v Ljubljani videli toliko lepega, da bi bilo škoda, ko bi letos spet ne pokazali zastopstva mladinske organizacije, ki je ponos katoliške Poljske.

Belgijci

Tudi Belgijci so poslali lepo zastopstvo, v katerem naj navedemo imena: De **Roeck**, papežev notar iz Deurneja, abbé **Vandepette** iz Moorsleda, abbé **Hoenraet** iz Brugga, abbé **Serruys** iz Heulea, abbé **Toppet** iz Weekmala, abbé **Verwimp** kot zastopnik organizacije Ligue du Sacre Coeur in še drugi.

Madžari

Med madžarskimi zastopniki naj omenimo: Eks. dr. **Huszar** Karoly, bivši madžarski ministrski predsednik s soprogo, kanonik Štefan **Tönz** kot zastopnik škofa györskega, kanonik msgr. Josip **Jankovič** iz Györa, grof **Wengheim**, kanonik dr. Sendi **Laszlo**, kanonik dr. Juraj **Gasparich** iz Salanta, kanonik dr. Nikola **Pfeifer** iz Kassa itd.

Italijani

Ena skupina **italijanskih** kongresistov je prispela pred dnevi z italijansko potovalno družbo Chiari Sommariva. V njej so bili med drugimi **Giacobazzi Fulcini** grof **Concetta**, kanonik Tommassi **Sgaranella** in drugi. Jutri prispe z avtobusom druga skupina 40 italijanskih udeležencev kongresa. Od italijanskih časnikarjev sta poleg urednika »**Giornale d'Italia**«, katerega prihod smo že omenili, v Ljubljani časnikarica dr. **Milani** Angela iz Milana in **Martini** Giuseppe iz Gorice.

Drugi

Od drugih gostov moramo omeniti **španskega** poslanika **Garcio** iz Belgrada, v čigar spremstvu je med drugimi tudi španska grofica Emilia Jeretti.

Od nemških časnikarjev sta prišla dr. **Ziegler**, dr **Rosenfelder** in dr. **Gruber** od »Deutsche Nachrichten-Biroc.

Kot zastopnik **bratislavskega škofa** se udeležuje kongresa msgr. **Richtar** Anton iz Topolčanov na Slovaškem.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno, po hladni noči opoldne nad 25 stopinj, zjutraj lahno megleno.

Zagrebška vremenska napoved: Jasno.

Zemunska vremenska napoved: Hladno vreme. V Primorju in na severozahodnem delu drž. jasno. V severnih krajih se bo počasi zjasnilo. Na jugu bo še nekaj časa oblačno in bo ponekod deževalo.

Škof Beaussard pri patriarhu Gavrilu

Belgrajska »Politika« javlja, da je pomožni škof kardinala in pariškega nadškofa Verdiera, msgr. Beaussard, posetil v Sremskih Karlovcih patriarha srbske pravoslavne cerkve Gavrila, pa da je njun sestanek bil izredno prisrčen in topel. Med patriarhom Gavrilom in msgr. Beaussardom se je razvil sledeči razgovor:

Patriarh Gavrilo: »Brat v Kristusu, ekscelenca, zelo sem vesel, da vas morem pozdraviti v svojem imenu in v imenu srbske pravoslavne cerkve in našega ljudstva. Bodite prepričani, da so naša čustva nasproti Franciji in francoskemu narodu vedno ista.«

Msgr. Beaussard: »Smatral sem za svojo veliko dolžnost, da obiščem poglavarja srbske pravoslavne cerkve in da na ta način poudarim važnost sodelovanja vseh kristjanov v času, ko se tako malo upoštevajo večne vrednote in se vse življenje utemeljuje na materializmu.«

Patriarh Gavrilo: »Zelo me raduje, da pozdravljam danes cerkvenega veledostojnika nam vsem drage dežele.«

Msgr. Beaussard: »Tuji svet morebiti premalo ve, kolika je važnost Jugoslavije za ohranitev miru in ravnovesja v Evropi, in jaz sem prav s svojim obiskom nameraval to važnost poudariti.«

Patriarh Gavrilo: »Upam v Boga, da se bo mir na svetu ohranil, naša cerkev in naš narod pa bosta, kolikor jim je mogoče, najodkritosrčneje delala na tem, kakor sta to delala do sedaj.«

Msgr. Beaussard: »Vaša svetost, zelo sem ginjen, ko slišim tako laskave in tople besede o Franciji, o njenem narodu in o miru med narodi iz ust poglavarja srbske pravoslavne cerkve ter sem prepričan, da so to misli in izraz vsega srbskega naroda in vseh Jugoslovanov te države sploh.«

Patriarh Gavrilo: »Ekscelenca, bodite prepričani, da je našemu narodu največ do ohranitve miru na svetu. Mi gojimo prijateljska čustva nasproti vsem narodom.«

V nadaljnem razgovoru je msgr. *Beaussard* dejal, da bo vnovič obiskal Jugoslavijo, nakar je odgovoril patriarh *Gavrilo*, da mu bo to v največjo čast in radost.

Japonska v boju z Ameriko

Resen odmev odpovedi trgovinske pogodbe z Japonsko

Tokio, 28. julija. AA. Reuter: Snoči je višji uradnik ministrstva za zunanje zadeve v Tokiu dal izjavo glede odpovedi japonsko-ameriškega gospodarskega sporazuma iz leta 1911. Dejal je med drugim:

Ker je ameriška vlada nepričakovano sprejela ta sklep ter ga zelo kratko obrazložila, je zelo težko najti pravi razlog za ta sklep vlade Združenih ameriških držav. Sporočilo vlade Združenih ameriških držav o odpovedi tega sporazuma je prišlo v trenutku, ko se uspešno vodijo pogajanja med Anglija in Japonsko. Zato daje ta odpoved povod, da se ji pripisuje popolnoma političen pomen.

Agencija Domej prinaša izjavo predstavnika japonskega zunanjega ministrstva glede ameriške note o odpovedi trgovinske pogodbe iz leta 1911. Japonsko ministrstvo za zunanje zadeve smatra, **da razlogi, s katerimi ameriška vlada opravičuje svoj sklep, niso točni in da zaradi tega stvarno niso bili ti razlogi merodajni za sklep ameriške vlade. Razloge odpovedi trgovinske pogodbe je treba iskati na čisto političnem polju.** Zdi se, da se novi položaj na daljnem Vzhodu razvija zelo hitro ter japonska vlada upa, da bodo v kratkem tudi druge države priznale to dejstvo.

Odmev v Ameriki

New York, 28. julija. AA. Reuter: »Newyork Times« piše, da je sklep Združenih držav o odpovedi trgovinske pogodbe z Japonsko nič manj pomemben kakor sklep, ki ga je ameriška vlada poslala kitajski vladi.

Diplomacija Združenih ameriških držav je že od začetka vojne na Kitajskem razvijala zelo veliko delavnost ter se ji je posrečilo ublažiti japonski pritisk, ki se mu bo še nadalje upirala. Združene ameriške države ne želijo ostati osamljene ter je zaradi tega ta korak ameriške vlade bil storjen prav v trenutku, ko se vodijo pogajanja med japonsko in angleško vlado glede ureditve vprašanja Tjencina. Amerika s tem podpira angleško vlado ter nudi tudi podporo privatni iniciativi v Angliji glede kreditov Kitajski za potrebe njene obrambe. Angleška javnost mora vedeti, da leži prva obrambna črta angleških interesov v Aziji na Kitajskem.

Japonska vlada je očividno pravilno razumela najnovejši korak ameriške vlade. Zato list pričakuje, da bo japonska vlada upoštevala stališče Združenih ameriških držav ter motive, ki so jo vodili pri odpovedi trgovinske pogodbe iz leta 1911. List pričakuje, da bo Japonska upoštevala ameriške želje v toliko prej, ker sta Združene ameriške države in Japonska še nadalje vezani s pogodbo devetih sil.

V Moskvi - nikamor

»Times« obupavajo nad pogajanji

London, 28. julija. b. »United Press« poroča, da so pogajanja s Sovjetsko Rusijo še vedno v popolni negotovosti, akoravno sta Francija in Anglija pospešili odhod svojih vojnih odposlanstev v Moskvo.

Moskovski dopisnik »Timesa« poroča, da je zbližanje stališč doseglo sicer napredek in so se predstavniki vseh treh držav približali nekoliko tudi političnemu sporazumu, vendar pa poučeni krogi še vedno mislijo, da bo prišlo do večjih težav pri generalštabnih pogajanjih in ponovnih političnih razgovorih. Zlasti velike težave se bodo pokazale pri rešitvi vprašanja, katere države morajo dobiti politična jamstva, in je še vedno odprt problem, kako ustvariti vojno sodelovanje med osmimi državami, to je Poljsko, Romunijo, Grčijo, Turčijo, tremi baltskimi državami in Finsko. Tako dolgo, dokler Rusija ne sklene z nekatero od teh držav vojaške pogodbe, si je le težko predstavljati, da bi Sovjetska Rusija bila sposobna za vojno intervencijo. Ona ima sicer velikansko letalsko brodovje, ki pa bi komaj prišlo do izraza napram prav tako ogromnemu letalskemu aparatu osiščnih držav, če bi Sovjetska Rusija ne mogla operirati, oziroma se spustiti s svojimi letalskimi formacijami na eni izmed omenjenih osmih držav. Značilno je, da se v poučenih sovjetskih krogih zatrjuje, da so se pričela v Varšavi pogajanja med Poljsko in Rusijo za premostitev te težave.

Kraljica Marija na Bledu

Bled, 28. julija.

Snoči ob 9 se je pripeljala v Slovenijo na počitnice Nj. Vel. kraljica Marija. Postaja na Lescah je bila okrašena z državnimi zastavami in z zelenjem. Na postajo se je pripeljal k sprejemu mladi kralj Peter II. Ko je pripeljal dvorni vlak, je izstopila vsa nasmejana in dobro razpoložena kraljica Marija v spremstvu adjutanta g. Pogačnika. Nasproti je ves vesel prišel mladi kralj, ki ga je kraljica objela in poljubila. Tako objeta sta šla skozi dvorno čakalnico v avto, ki je bil pred postajo. Ljudstvo ju je veselo pozdravljalo in jima vzklikalo. Novica o prihodu kraljice Marije se je bliskovito raznesla tudi po vaseh. Povsod ob cesti je ljudstvo pozdravljalo kralja in kraljico.

Z Bleda

Bled, 28. julija 1939.

Na Bled je dopotoval minister za telesno vzgojo ljudstva Cejovič, kjer bo ostal nekaj dni na oddihu. Medtem časom bo šel tudi v Ljubljano, kjer bo zastopal vlado na kongresu KK.

Danes je semkaj prispel pariški škof. msgr. Beaussart in je obiskal francoskega poslanika Brugera, ki ga je obdržal na kosilu. Na kosilu je bil tudi predsednik vlade g. Cvetković.

Kakor piše zagrebški »Jutarnji list«, se v zvezi z vestmi, da bo sporazum med Srbi in Hrvati v kratkem podpisan, opažajo pogosti sestanki voditeljev združene srbske opozicije v Belgradu. Na te kroge je, kakor piše imenovani list, zelo vplivala zadnja »Slovenčeva« vest, da je sporazum takorekoč že gotova stvar in da na njegov podpis ne bomo dolgo čakali. Dopisnik »Jutarnjega lista« je prosil člana glavnega odbora staroradikalov Ace Stanojevića, g. Špadijera, kaj on o tem vprašanju misli. Špadier mu je odgovoril:

»Čeprav nimamo uradne informacije, je vendarle težko verjeti, da tak list, kakor je »Slovenec«, ne bi bil o tej stvari dobro poučen. Če je torej res, da bo sporazum kmalu podpisan, se moremo mi tega samo veseliti, ker že samo beseda sporazum veliko pomeni, tembolj, če bodo z njim zadovoljni tako Srbi in Hrvati, kakor tudi Slovenci.« — »Ako bo sporazum sklenjen,« je vprašal Špadijera dopisnik, »kakšno stališče bo zavzel glavni odbor staroradikalne stranke?« — »Glavni odbor staroradikalne stranke,« je odgovoril Špadijer, »je bil vedno za bratski sporazum, ki bi na pravični podlagi rešil vsa sporna vprašanja ter zadovoljil Srbe, Hrvate in Slovence, pa okrepil državno skupnost in zagotovil popolno demokratsko vladavino.« — »Pod kakšnimi pogoji,« je vprašal končno dopisnik, »bi mogel vaš glavni odbor pomagati pri takem sporazumu?« — »Jaz kot član glavnega odbora,« je dejal Špadijer, »nimam pooblastila, da bi na tako vprašanje odgovoril službeno, toda, kolikor je meni znano, smo bili vedno na stališču, da s Hrvati in Slovenci čim prej sodelujemo, ako bi to ustrezalo bitnim koristim naše zemlje in demokratskemu programu naše stare radikalne stranke.«

S temi nekoliko skrivnostnimi zaključnimi besedami je bil ta intervju gotov.

Stojadinovičevi prijatelji - mučeniki!

»Jugoslavenske novine«, ki so glasilo dr. M. Stojadinovičevih prijateljev, objavljajo članek o sedanjem političnem položaju ,v katerem zagovarjajo nujno potrebo bloka narodnega edinstva. Pravijo, da je ta blok resna zadeva, ki jo hočejo nasprotniki dr. Stojadinoviča že vnaprej očrniti. Toda to ne bo nič pomagalo, pravijo »Jugoslavenske novine«, ker stvari gredo svojo usodno pot. Zedinjeni Jugoslovani in njihov blok bo dal zadoščenje tistim, ki imajo trdno vero v jugoslovenstvo, čeprav so zaradi tega mučeniki. — Stojadinovičevi prijatelji v vlogi mučenikov so vsekakor bolj smešna nego resna zadeva. Njihovo mučeništvo je posebne vrste, ker nobeden zanj ni vedel, dokler niso bili izključeni iz JRZ in nimajo nobenega izgleda več, da bi še kdaj bili deležni vlade. Če smatrajo to za mučeništvo, jim ga mi nikakor ne zavidamo...

Uredništvo velikega novega, ilustriranega, prosvetno-kulturnega, gospodarsko industrijskega, socijalno-ekonomskega, družabno-zabavnega in reklamnega časopisa

„ILUSTROVANI DOM“

išče stalne honorarne in volonterne sotrudnike-časnikarje, književnike, profesorje, zdravnike, pravnike, risarje, fotoreporterje, učitelje, dijake(-inje), duhovnike, sodnike, akviziterje in revizorje-prodajalce časopisov in časnikov za vso državo. — Za vsa obvestila se obrniti in začetne ugledne dopise iz vseh naštetih strok ter zanimive naše in tuje romane, povesti, listke poslati na naslov: »Ilustrovani dom«, Jovana Ristića ulica 9. — List se bo tiskal v srbo-hrvatskem, slovenskem in bolgarskem jeziku in pisavi.

Zdrave noge!

V razkužilnih sredstvih proti posledicam potenja so navadno strupene snovi (salicil, formalin etc.). — **SANOPED** ne vsebuje strupa pa je **nedosegljiv** v dobrem učinku. Za uspešno nego nog je neobhodno potreben. Povzroči lahko hojo, ohrani zdrave noge, cele nogavice in čiste čevlje.

Zahtevajte **„SANOPED“** v vseh specijalnih trgovinah. Glavna zaloga za Jugoslavijo:

drogerija M. Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg 10

ŠPORT

Evropski finale za Davisov pokal v Zagrebu

Prvi dan Jugoslavija : Nemčija 1 : 1

Zagreb, 28. julija.

Danes sta se odigrali tukaj dve teniški tekmi za Davisov pokal med Nemčijo in Jugoslavijo. Akademsko igrišče na Šalati, ki je eno izmed največjih v Evropi, se je pričelo polniti že dolgo pred pričetkom. Gleda'cev je bilo nad 3500. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje. Jugoslovanski olimpijski odbor je zastopal predsednik dr. Hadži. Tekmi je prisostvovalo zelo mnogo časnikarjev iz vse države in šest časnikarjev iz Nemčije. Bilo je tudi nad 20 fotoreporterjev, ki so slikali in filmali potek igre.

Točno ob pol 3 popoldne sta prišla na igro državni prvak Franjo Punčec in drugi nemški igralec Gepfert Rolf. Nemci so postavili Gepferta namesto Menzla, da bi bil slednji jutri v igri s Paladó svež in da si pribori to važno točko, ki naj bi z obema zmagama Henkla prinesla končno zmago Nemčiji. Gepfert je v Jugoslaviji manj znani igralec. Doslej je nastopal za tretji rajh na treh mednarodnih državnih tekmah. Posebno pa se je izkazal na pravkar končanem mednarodnem turnirju v Hamburgu, kjer je premagal odličnega Šveda Schröderja in bil šele v četrt finala izločen po Nemcu Menzlu v petem setu. Vsi so pričakovali, da bo dal odlično igro, vendar pa je Gepfert to upanje pokopal že v samem začetku. Pokazal se je začetnika, ki še dolgo ne bo mogel uspevati pri mojstrih kakor je naš Punčec. Še bolj pa so bili razočarani številni Nemci, ki so tekmam prisostvovali.

Punčec : Gepfert 6:3, 6:1, 6:0.

V prvem setu je Nemec dobro pričel. Toda Punčec je kmalu prešel v vodstvo, kjer je spoznal svojega nasprotnika. V drugem in tretjem setu pa se je Punčec igral z njim kakor mačka z miško in ga brez vsakršnih težav premagal.

Henkel : Mitič 6:0, 6:4, 4:6, 6:4.

V drugem srečanju sta nastopila naš mladi reprezentant Mitič in nemški prvak Henkel, ki je v Jugoslaviji dobro znan teniški igralec. Mitič je sicer nudil hud odpor, vendar pa ni mogel doseči kakšnega uspeha proti spretnemu igralcu, ki odlično obvlada teniško tehniko. Zlasti v zadnjem setu je Mitič pokazal precej sposobnosti. V tem setu je Mitič pokazal skoraj enakovredno igro. Vrhovni sodnik je bil g. Dembič iz Zagreba. Obe borbi pa je sodil dr. Krnič.

Jutri popoldne se tekmovanje nadaljuje z igro v dvoje. Za Jugoslavijo sta napovedana Punčec in Kukuljevič, za Nemčijo pa Henkel in Menzl.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes ob pol 9. uri dva velefilma

KRALJ KRALJEV

(Življenje in trpljenje Kristusovo).

Kraljevič in berač

Jugoslavija—Nemčija—Romunija

Včeraj opoldne je odpotovala v Celovec jugoslovanska lahkoatletska reprezentanca, ki se bo prvič srečala z Nemčijo na tem polju. Jasno je, da Nemčija ni postavila svojega najboljšega moštva, ampak nekdanje avstrijske reprezentativce, katerih se nikakor ne sme zapostavljati. Tudi Romunija bo s svojim prvim moštvom, ki se ga še dobro spominjamo s vsakoletnih balkanskih iger, trd oreh jugoslovanskemu moštvu. Jugoslavija je poslala v Celovec svoje najboljše moštvo, v katerem je tudi veliko število slovenskih zastopnikov. To bo poleg balkanskih iger ena največjih preizkušenj našega moštva v tem letu. Tekmovanje se prične danes popoldne in se bo nadaljevalo jutri. Točke se bodo štele na štiri načine in sicer, troboj Jugoslavija—Nemčija—Romunija, Jugoslavija—Nemčija, Jugoslavija—Romunija in Nemčija—Romunija. Že samo iz tega sledi, da bodo borbe vrhunske. Naše moštvo bodo zastopali na 100 m: Stevanović in Kling, ista dva tudi na 200 m, na 400 m Despot, **Pleteršek** oziroma Marković, na 800 m oba Slovenca **Goršek** in **Nabernik** kot tudi na 1500 m: **Goršek, Košir**, na 5000 m **Kotnik**, Hornik, na 110 m zapreke Erlich, **Pleteršek** ali Jurković, v štafeti 4 × 400 m Kling, Stevanović, **Račič** in Radonić, in štafeti 4 × 400 m **Pleteršek, Skušek**, Despot, **Klinar**. V skokih pa postava izgleda takole: daljava Lenart in Lazarević, višina **Martini** in **Bratož**, troskok Mikič, Vučević, palica Lenart, Ivanuš. In meta deska: Vučević, Curčić, kroglaj Vučević, Kovačević, kopje: Markušič, Jandrlič, kladivo: **ing. Stepinšek**, Goič. Ena najzanimivejših točk bo prav gotovo tek na 5000 m, kjer se bosta zopet srečala Jugoslovan Kotnik Jože in Romun Dino Kristea, ki jih dobro poznamo iz zadnjih balkanskih iger. Vsekakor pa je, da bo do zadnjega trenutka hud. Naši reprezentanci pa želimo, da bi dobro zastopala jugoslovanski šport.

V. zimske olimpijske igre

Takoj, ko se je osnoval organizacijski odbor za prihodnjo zimsko olimpijado, kar se je zgodilo dne 1. julija, so Nemci oficijelno povabili vse narode k sodelovanju. Že čez nekaj dni je dospelo iz Norveške obvestilo, da se bo dežela zimskega športa udeležila zimske olimpijade, kar je samo ob sebi razumljivo. Skoraj istočasno so prijavile svojo udeležbo Letonska, Italija, Madžarska, Liechtenstein in Belgija. Dalje se je oficijelno zvedelo, da se bosta tudi USA in Kanada udeležili teh zimskih iger in sicer z močnim moštvom.

Za prenočišče je potrebnih 13.000 postelj. Te preskrbeti je ena izmed najtežjih nalog v pripravah za prihodnje zimske igre, vendar nameravajo Nemci rešiti stvar na isti način kakor pri zadnjih zimskih igrah, ki so izpadle v vsakem pogledu nad vse zadovoljivo.

Tudi točen program iger so že sestavili Nemci ter ga predložili v odobritev pristojnim mednarodnim zvezam. Prihodnje zimske igre bodo v času od 2.—11. februarja 1940.

Kdo je vrgel kladivo nad 55 m

Nizozemski atlet Houtzager je šestnajsti atlet na svetu, ki je vrgel kladivo izredno daleč, namreč nad 55 m. Doslej so prekoračili to daljavo: sedem Nemcev, šest Amerikancev, en Irec in en Čeh. Pa si oglejmo še junake, ki so porinili kladivo nad 55 m daleč:

60,57 O'Callaghan (Irska) 1937,
59,07 O. Lutz (Nemčija) 1939,
59,00 Blask (Nemčija) 1938,
58,24 Hein (Nemčija) 1938,
57,77 P. Ryan (USA) 1913,
57,13 Mc. Mc. Grath (USA) 1911,
57,10 Storch (Nemčija) 1939,
56,87 Mayer (Nemčija) 1938
56,70 W. Lutz (Nemčija) 1938,
56,17 Folwartany (USA) 1938,
55,81 Greulich (Nemčija) 1938,
55,75 Knotek (Češka) 1936,
55,51 Houtzager (Holandska) 1939,
55,47 Lynch (USA) 1938,
55,36 Dreyer (USA) 1936,
55,16 Mc. Laughry (USA) 1939.

Velike konjske dirke v Cvenu

Kolo vozačev in jahačev v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 13. in na praznik, dne 15. avgusta t. l. na dirkališču Cven pri Ljutomeru velike konjske dirke z naslednjim programom:

13. avgusta:
1. Dirka zadruge za vzrejo žrebet,
2. Dirka g. ministra Franca Snoja,
3. Dirka okrajnega kmetijskega odbora Ljutomer,
4. Drugi heat,
5. Dirka dravske banovine,
6. Galopska oficirska dirka (Čakovac),
7. Tretji heat,
8 Kmetska galopska dirka Belgrad,
9 Spominska dirka Marka Slaviča.

15. avgusta:
10. Dirka Ljutomer,
11. Dirka centrale jugoslov. kasaških društev,
12. Dirka občin ljutomerskega okraja,
13. Drugi heat,
14 Jugoslovanski kasaški derby,
15 Dirka »Cven«,
16. Tretji heat,
17. Dvovprežna amaterska vožnja (Joško Rajha).

Razglas licitacije

za dobavo in tiskanje kartonov

Osrednji urad za zavarovanje delavcev bo imel v svojih uradnih prostorih v Zagrebu, Mihanovićeva ulica 3/III. nadstr.

14. avgusta (ponedeljek) 1939

prvo javno pismeno ponudbeno licitacijo za dobavo, ozir. tudi tiskanje 1,500.000 kartonov za matične liste Centralne kartoteke Osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

Pravilno kolkovane ponudbe po odredbi T. št. 25 Taksne tarife Zakona o taksah, se morajo oddati v zaprti in zapečateni kuverti ali poslati po pošti Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev (soba 305) najkasneje do 11. ure za licitacijo odrejenega dne ter na zadnji strani kuverte napisati: »Ponuda na br. 32.470/39 za dobavu kartica«.

Varščina v znesku 10% preračunane ponudene najvišje alternativne vsote za domače, ozir. 20% za tuje, naj se položi ali pošlje po pošti blagajni Osrednjega urada za zavarovanje delavcev (soba 420) najkasneje do 10. ure za licitacijo odrejenega dne.

»Splošne pogoje licitacije«, »Tehnične pogoje« in obrazec »Ponudbe« ter obrazec kartona dobe interesenti brezplačno pri Upraviteljstvu pomožnih uradov Osrednjega urada za zavarovanje delavcev (soba 305) vsak delavnik med uradnimi urami (8—13).

Štev.: 32.470-1939, 25. julija 1939.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu

Mednarodni kongres Kristusa Kralja

Polnočnice v ljubljanskih cerkvah

V ljubljanskih cerkvah bodo v noči od sobote na nedeljo polnočnice, h katerim so vsi verniki lepo vabljeni.

V stolnici bo imel službo božjo belgrajski nuncij nadškof msgr. Felice.

V župni cerkvi Marijinega Oznanjenja (pri oo. frančiškanih) bo maševal škof iz Egipta msgr. Nutti.

V župni cerkvi sv. Jakoba bo maševal dubrovniški škof msgr. Carević.

V župni cerkvi v Trnovem škof, ki bo maševal, še ni določen.

V župni cerkvi sv. Petra bo maševal krški škof msgr. dr. Srebrnič.

V cerkvi sv. Jožefa bo maševal subotiški škof msgr. Budanović.

V cerkvi Srca Jezusovega bo maševal senjski škof msgr. Burić.

V uršulinski cerkvi bo maševal lavantinski škof msgr. dr. Tomažič.

V župni cerkvi sv. Družine v Mostah bo maševal belgrajski nadškof msgr. dr. Ujčić.

V karmeličanski cerkvi na Selu bo maševal beneški patriarh kardinal-nadškof Piazza.

V župni cerkvi v Spodnji Šiški bo maševal mostarski škof msgr. Mišić.

V župni cerkvi na Viču bo maševal nadškof msgr. Aragone iz Uruguaja.

V kapelici Zavetišča sv. Jožefa bo maševal tržaški škof msgr. Santin.

Na Rakovniku bo maševal škof msgr. Čeng.

Važna opozorila za nocojšnjo igro na Stadionu

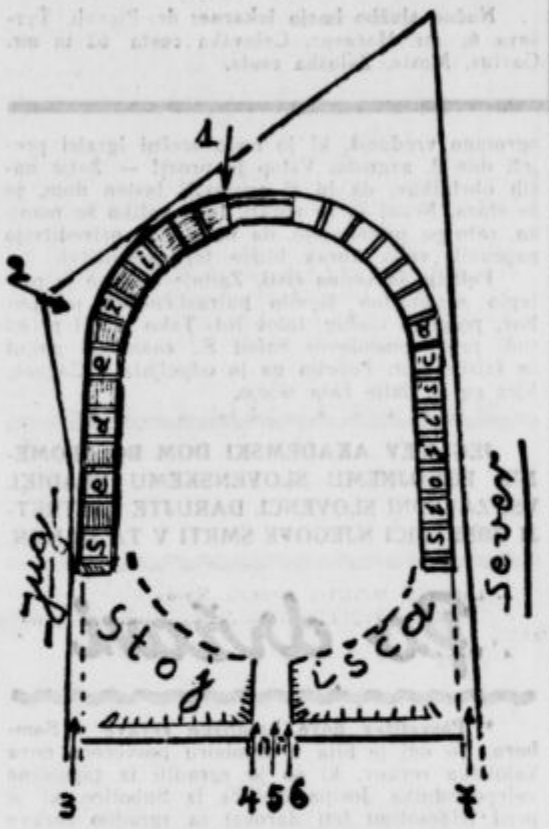

Sedeži in stojišča za igro!

Sedeži so samo na južni strani stadiona na betoniranih terasah! — Vsak naj gre na blok, ki je označen na knjižici!

K sedežem pridete le skozi vhode št. 1, 2 in 3. Vhod št. 3 bo točno ob pol osmih za sedeže zaprt. — Stojišča so na severnih terasah in na nabrežini ob Tyrševi cesti. — Na stojišča pridete le skozi vhode št. 4, 6 in 7. — Srednji vhod št. 5 je samo za igralce.

Reditelji!

Vzdržujte najstrožji red!

Ker je 31.000 stojišč prodanih, prosimo vse udeležence, da se zbero predvsem na severnih terasah in da slede navodilom rediteljev!

Držite se strogo gornjih navodil, sicer z nepravilnim obnašanjem lahko igro preprečite!

K igri imajo seveda vstop tako ženske kot moški, le majhnih otrok ne pripeljite s seboj!

Po pol osmi uri ni vhoda!

Vstopnice za igro o »Kraljestvu božjem« na Stadionu so vse razprodane. Kdor bi igro rad videl, gre lahko danes k generalki po končani mladinski prireditvi ob pol desetih — brezplačno!

Prispevki za kongres

Zbrane prispevke pošljite takoj danes, v soboto, po poštni položnici na naslov: Pripravljalni odbor za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani. Štev. ček. rač. 11.711. Neprodane bone vrnite!

Denar za kongresne knjižice

pošljite po možnosti že danes, v soboto 29. t. m. v vsakem primeru pa takoj, ko zaključite prodajo kongresnih knjižic. **Denar pošljite po poštni položnici na gornji naslov in na zadnjo stran položnice točno napišite, za koliko knjižic po 8 din in za koliko knjižic po 5 din je denar.** Preostale knjižice nam morate vrniti, sicer bomo terjali odgovarjajočo vsoto denarja.

Če boste danes ali jutri, v nedeljo, prišli v Ljubljano, lahko prinesete s seboj tudi denar in ga oddaste v glavni kongresni pisarni, Tyrševa cesta 29-I. Pripravite pa v naprej potrdilo v dvojniku, da vam odbor lahko hitro potrdi prejem denarja za toliko in toliko, ter takih in takih knjižic in znakov. Neprodane knjižice morate vrniti! — Finančni odbor za KKK.

Tam, kjer so Vam kongresne knjižice po 8 din ostale, nam jih nemudoma vrnite, ker nam jih zmanjkuje!

Četrtinska voznina

Četrtinska voznina za povratek je z odlokom Generalnega ravnateljstva državnih železnic v Belgradu št. 68.306 z dne 27. julija 1939 dovoljena že od 29. julija.

Kongresne knjižice kakor tudi legitimacije za inozemce dobite tudi v menjalnici Franc Ramovž, Miklošičeva cesta 17.

Reditelji pozor!

Vsi, ki nimajo posebnega dovoljenja od kongresnega odbora za prodajo razglednic in podobic, nimajo pravice prodajati kakršnekoli razglednice ne na stadionu in ne okoli stadiona. — Razglednice bodo vsakemu odvzete! — Reditelji pozor! Izločite vsakogar, kdor nima dovoljenja od kongresnega odbora!

Finančni odbor za KKK.

Prenočišča

Skupna prenočišča na slami so sledeča:

za dečke na klasični gimnaziji, Tomanova ulica;

za deklice na Liceju, Bleiweisova cesta;

za ženske iz ljubljanske škofije v ljudski šoli za Bežigradom (tik Stadiona);

za moške iz ljubljanske škofije na realki, Vegova ulica;

za ženske iz mariborske in drugih škofij Jugoslavije v realni gimnaziji na Poljanski cesti;

za moške iz mariborske in ostalih jugoslovanskih škofij na Grabnu, Cojzova cesta.

Stanovanje pri privatnikih in v zavodih

Nakaznice za stanovanja pri privatnikih izdaja stanovanjski odsek, ki ima prostore v Vzajemni zavarovalnici na Masarykovi cesti.

Stanovanjski odsek

za kongres Kristusa Kralja ima svojo pisarno v palači Vzajemne zavarovalnice na Masarykovi cesti. Telefon št. 45-67. V vseh stanovanjskih zadevah naj se udeleženci kongresa obračajo le na stanovanjski odsek.

Zbirališča za nedeljski sprevod

»Krše. žen. društvo« vabi svoje članice, da se udeleže sprevoda v nedeljo 30. julija v čim večjem številu. Zbirališče ob tričetrt na 2, desni pločnik Resljeve ceste v smeri proti Zmajskemu mostu. — Odbor.

Kongregacija za gospe pri sv. Jožefu se zbere za nedeljski sprevod ob pol 2 popoldne na Sv. Petra nasipu ob svojem praporu. Pridite vse članice, da manifestiramo za Kristusa — našega Kralja!

Savičarke! V nedeljo 30. t. m. se udeležimo tudi me sprevoda. Zberemo se ob pol 2 popoldne na Resljevi cesti, na desnem pločniku v bližini kolodvora. Pridite vse! — Odbor.

Dijaki kongreganisti! Udeležite se jutri popoldne vsi slovesnega sprevoda. Zberite se ob tri četrt na dve blizu mostu sv. Petra ob Pollakovih hišah na začetku Fügnerjeve ulice. Čim več naj vas bo v kongregacijskem kroju (modre ali vsaj temne dolge hlače, bela srajca, modra kravata). Danes ob 2 lahko še dobite kravate in pasove v sobi kongregacije Zgodnje Danice v Vzajemni zavarovalnici (dvorišče) tudi tisti kongreganisti, ki niste člani te kongregacije.

Dijakinje kongreganistinje se zbero za jutrišnji sprevod na Sv. Petra nasipu blizu Zmajskega mostu ob tri četrt na 2.

Odbor Slov. kat. akad. starešinstva vabi svoje člane, da se ob zaključku kongresa Kristusa Kralja v čim večjem številu udeležijo slovesnega obhoda, ki bo jutri, v nedeljo 30. t. m., ob 2 popoldne; zbrati pa se moramo četrt ure prej. Zbirališče bo na Resljevi cesti, desni pločnik v smeri proti Zmajskemu mostu. Na zbirališču bo tabla z napisom našega društva. — Odbor.

Člani in članice Vincencijevih in Elizabetinih konferenc se zberejo za slavnostni sprevod v nedeljo ob pol 2 na Resljevi cesti pri železniških hišah (ne pri učiteljski šoli); tablica: Karitativna zveza.

Vsa v Karitativni zvezi včlanjena društva se zberejo za slavnostni sprevod v nedeljo ob pol 2 na Resljevi cesti pri železniških hišah: tablica: Karitativna zveza.

Vse narodne noše se zberejo k manifestacijskemu sprevodu od pol 2—2 na Poljanskem nasipu, to je od Zmajskega do Šempetrskega mostu, z glavo pri Jugoslovanski tiskarni. Urede se tako, da tvori 1. skupino Ljubljana-okolica, 2. skupino Gorenjska, 3. skupino Notranjska, 4. skupino Dolenjska. Prinesite s seboj cvetje. Narodne noše, ki ne bi bile dostojne in pristne, se ne bodo pustile v sprevod.

Članom Kmečke zveze. Pozivamo vse člane Kmečke zveze, da se v čim večjem številu udeležijo sprevoda, ki bo ob priliki kongresa Kristusa Kralja v nedeljo 30. julija ob 2 popoldne. Kmečka zveza bo šla v sprevodu z društveno zastavo in s prapori Mladinskih kmečkih zvez. Zbirališče je ob pol 2 popoldne na Resljevi cesti, blizu učiteljišča. Na zbirališču bo velika napisna tabla, okoli katere se zberite. — Glavni odbor.

Pevska zveza. Gg. pevovodje in organiste vabim, da se udeleže sprevoda v nedeljo popoldne ob 2. Zbero naj se v Čopovi ulici (v bližini učiteljišča). — Predsednik.

Igra o kraljestvu božjem

Vsem sodelujočim!

Prišel je naš dan. Kakršnega koli bo Božja previdnost dala, ga bomo preživeli v veselju in navdušenju. Naj bo lepo ali deževno, vroče ali hladno, nas ne bo oviralo, da ne bi igrali tako, kakor zahteva čast Kristusa Kralja, čast našega naroda in naš lastni ponos.

Iz srca pozdravljam vse, ki prihajate to jutro v slovensko prestolno mesto, da sodelujete v veličastni igri. Kakor strumna vojska ste, ki pusti delo in udobje, kadar jo kliče skupno dolžnost nasproti domovini. V tej disciplini in gorečnosti vzdržite ne le pri glavni vaji, temveč zlasti tudi pri predstavi!

Na svidenje ob pol desetih na Stadionu!

Vrhovni režiser.

Navodila za današnjo glavno vajo

1. Glavna vaja se prične takoj po mladinski pobožnosti, t. j. okoli pol desetih dopoldne. Čim prej bomo začeli, tem prej bo vaja končana. Računajte pa, da bo vaja trajala najmanj tri ure.

2. Čim bo vrhovni režiser dal znak za vajo, mora zavladati v Stadionu popoln mir. Igralci in reditelji naj brez posebnega poziva takoj odstranijo iz Stadiona vsakogar, kdor bi se tam glasno razgovarjal ali po Stadionu izprehajal. Četrtkova večerna vaja je pokazala, da razni radovedneži z brezobzirnim klepetanjem vajo silno motijo.

3. Za začetek vaje se zberejo *v Stadionu vsi sodelujoči*, da dobijo vsa podrobna obvestila za potek vaje. Zbirališča v Stadionu so sledeča: a) Vsi solisti na svojih igralskih mestih; b) Zbor vernih med odrom za angele in velikim jamborom; c) Zbor posvetnih okoli odra igralcev naglavnih grehov; č) Zbor angelov na svojem odru; d) Zbor pomagačev pri treh glavnih vhodih na Stadionu; e) Pomožni govorni zbor v godbenem paviljonu; f) Zbor nove krščanske mladine za nabrežnimi terasami na že določenih mestih; g) Godba in pomožni pevski zbor na tekališču nasproti godbenemu paviljonu; h) Pomožni režiserji, voditelji skupin in scenski reditelji pri svojih skupinah; i) Vsi še nedodeljeni stalni ljubljanski reditelji na tekališču pred godbenim paviljonom; j) Vse tehnično osebje na svojih mestih.

4. Vsi pomožni režiserji, voditelji skupin in scenski reditelji naj pred začetkom vaje javijo vrhovnem režiserju število navzočnih.

5. Ker je po Stadionu razvrščenih več mikrofonov, je zlasti v njih bližini potrebna popolna tišina.

6. Takoj po mladinski pobožnosti bo treba izvršiti v Stadionu nekatera tehnična dela. Glede teh se pozivom vrhovnega režiserja hitro odzivajte.

7. Vsako premikanje skupin in zborov (zlasti vaja za dohod zborov) naj se izvrši s hitrim korakom, sicer se bo vaja brez potrebe zavlekla.

Torej ob pol desetih vsi igralci in vse igralke na Stadionu!

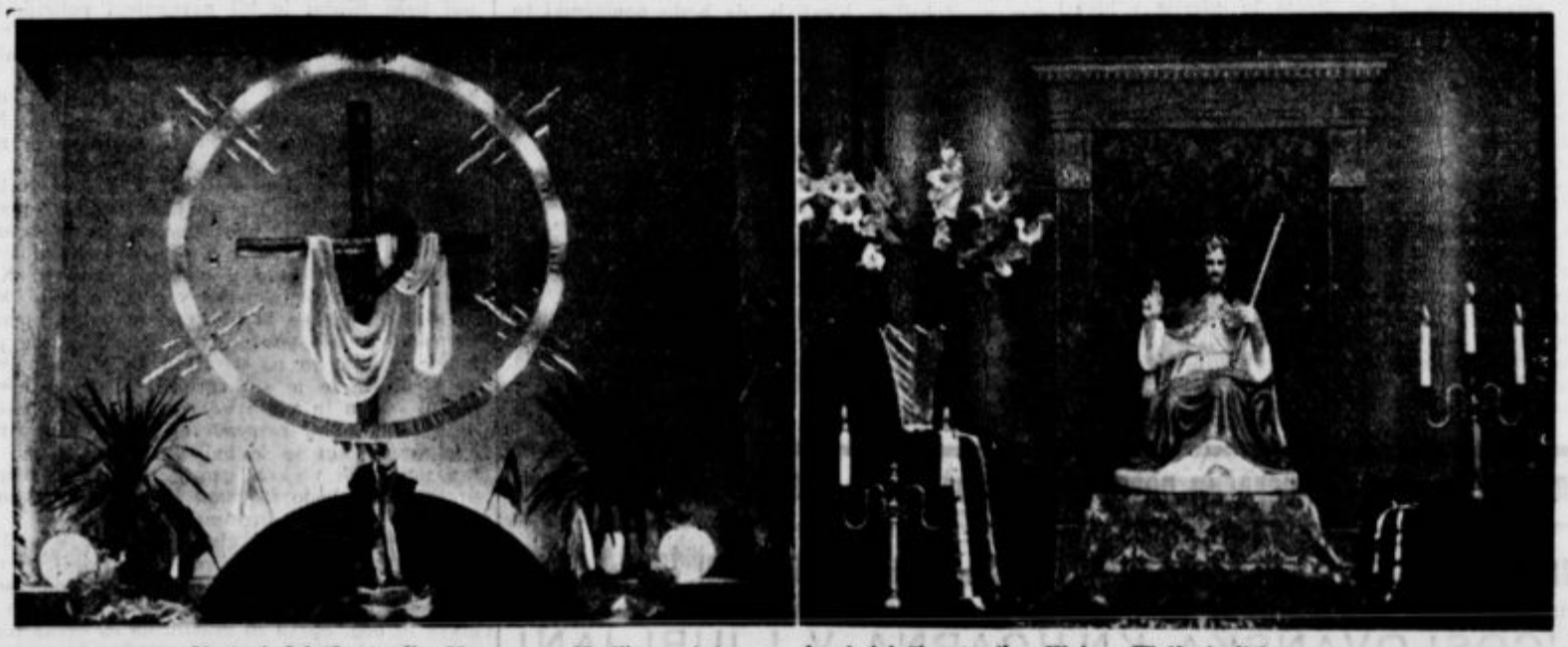

Na levi: Izložba tvrdke Mayer na Marijinem trgu; na desni izložba tvrdke Klein v Wolfovi ulici

Negujejo kožo

in posebno dobro vplivajo na lepoto Vaše nežne polti:

ELIDA MILA

Koncert slovenske nabožne pesmi

Ob priliki mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, je priredilo glasbeno društvo »Ljubljana« pod vodstvom Srečka Koporca in s sodelovanjem orglavca p. Rančigaja cerkven koncert, na katerem se je predstavila slovenska cerkvena glasbena tvornost z različnih strani in v različnih razvojnih premenah. Spored je sestojal iz dolge vrste nabožnih pesmi raznih starejših in mlajših domačih skladateljev in je primerno osvetlil zelo razgibano in bogato domačo cerkveno glasbeno produkcijo, vsaj toliko, kolikor je v tako majhnem obsegu to sploh mogoče. Izbrane skladbe so bile stilno zelo pisane in neurejene, a je z druge strani prav ta raznolikost poživila celoten vtis. — Druga za drugo so si sledile zborne pesmi: Premrlova himnična in trdno zgrajena pesem »Kristus Kralj«, Kimovčeva polifono zasnovana in živo dočutena »Ti Kralj si, Jezus«, Hladnikova klasicistična, pa romantično zamišljena »Je mrak končan«, Sattnerjeva bolj barvna in na široko razpredena »Pred obhajilom«, Foersterjeva melodično izrazita in lepo obokana »Knezi rajski«, Riharjeva karakteristična in toplo občutena, pa v narodno bit posegajoča »Sveti Križ«. Nadalje je sledila Kasteličeva lepo doživeta, preprosta in izrazita pesem »Ave, presvitla Marija«, ki ji je dal primerno, nekoliko arhaizirano večglasno obleko Hubad; za njo je prišla na spored iz izredne ustvarjalne sile rojena zborna pesem Jakoba Gallusa-Petelina »Viri sancti«, ki ima v svoji tonsko nasičeni dvozbornosti in izmenjaje homofono-polifoni strukturi značilne poteze stare benečanske šole. Sledila je še Dolinarjeva v toplih barvah prelivajoča se in izrazno vztrajno napeta pesem »Luč življenja«, nadalje Premrlov umirjeni in gradbeno pretehtani »Offertorium« (Premrl ima še izrazitejša dela) ter Koporčev akordično nasičeni, jasno dočuteni ter rahlo arhaizirani zbor »In nomine Jesu«. — Ta pesemski spored je bil poživljen s tremi orgelskimi skladbami različnega značaja. Dočim je Premrlova »Predigra« rojena iz umirjenega, čeprav vnetega tonskega doživetja, je Kimovčev »Sine fine« klen tonski odsev živega in pristnega glasbenega navdiha, posebno uspešen v osnovnem motivu in njega jasni arhitektonski izpeljavi; Koporčev »Prolog« pa je arhitektonsko bolj razložen, močan v samonikli motiviki, ki se v živih kontrastih veže v celoto.

Zbor je bil v izvedbi dosleden in jasen. Sorazmerno je bil vlit in zvočno odtehtan, pa obenem tolikó disciplíniran, da je enotno sledil dirigentovi volji, ki je skušala izoblikovati skladbam čim pristnejše obraze, pa se poglabljala pri tem zlasti v lepote dinamičnih svojstev. Manj trdna je bila zvočna podoba še od pričetka, dočim se je postopoma jasnila in dvigala pozneje h koncu. V kolikor je barva celotnega zvoka še pogrešala nekoliko na blesku, je z druge strani dopolnila vtis poglobljenost v religiozno vsebino in je dvignila umetniški izraz. — Profesor Rančigaj je razprl sijaj orgelskih barv ter lepo razvijal podobe posameznih skladb; najbolj je dvignil svojo igro ob koncu, ko je razvil ves svoj smisel za ritem in barvo.

Koncert se je vršil v frančiškanski cerkvi ter ga je obiskalo zelo mnogo domačih, pa tudi tujih ljubiteljev cerkvene glasbene umetnosti V. U.

— Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 29. julija: Marta, devica; Beatrika, mučenica.

Nedelja, 30. julija: 9. pobinkoštna nedelja. Abdon.

Novi grobovi

† V Ljubljani bodo danes popoldne pokopali g. Karla Šturma, priljubljenega in splošno spoštovanega ljubljanskega odvetnika. Pogreb pojde ob pol 5 popoldne izpred mrtvašnice zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Križu. Rajni zapušča soprogo g. Evgenijo, sina g. Arturja in hčerki gdč. Mici ter g. Anico por. Fajdiga. Naj mu sveti večna luč! Žalujočim naše globoko sožalje!

Osebne novice

= **Odlikovanje slovenskega frančiškana v Aleksandriji.** V prostorih Jugoslovanskega doma v Aleksandriji je na Vidov dan g. poslanik Adjemovič izročil red jugoslovanske krone 5. reda g. p. Kerubinu Begeliju, frančiškanu in duhovnemu voditelju naselbine v Aleksandriji. S tem je naša država najlepše ocenila nesebično 7 letno delovanje tega požrtvovalnega duhovnika v tujini.

Obiščite
8. Mariborski teden
od 5. do 13. avgusta 1939
Polovična voznina na železnicah od 1.—17. avg.
Velika gospodarska in kulturna revija
Industrija | Trgovina | Obrt | Kmetijstvo | Velika tekstilna razstava | Tujskoprometna razstava | Gostinstvo | Vinska pokušnja | Razstava narodnih vezenin | Narodopisne razstave | Jubilejna gledališka razstava | Skautska razstava | Razstava malih živali | Številne specialne razstave | Koncertne in gledališke prireditve | Športne prireditve | Veseličnl park na razstavišču itd.
5.—6. avgusta festival slovenskih narod. običajev

— **Svetogorskim romarjem.** Ko bo prvi vlak štel do 1000 romarjev, zahtevajo italijanske mejne oblasti, da imej vsak romar pri sebi legitimacijo s fotografijo, da bo tako hitrejši pregled na meji. Prosimo zato vse, ki so nam poslali le po 2 fotografiji, naj nam pošljejo še eno. Kdor že ima kakršno koli legitimacijo s sliko ali star potni list, četudi ne več veljaven, mu tretje slike ni treba pošiljati, marveč naj vzame s seboj legitimacijo, ki jo že ima. — Točen vozni red romarskega vlaka bomo objavili v Slovencu in s posebno okrožnico vsem romarjem, kakor hitro ga prejmemo od ravnateljstva drž. železnic v Trstu. — Prijavni rok za drugo romanje, ki bo 26. in 27. avgusta, je do 10. avgusta. Zelo verjetno pa bomo morali prijave že prej zaključiti sodeč po številu teh, ki jih vsak dan prejemamo.

— **Opozorilo staršem!** Na dr. Krekovi višji (učiteljski) gospodinjski šoli Ljubljana VII. se sprejemajo nove učenke za I. razred **do 15. avgusta t. l.** — Na istem zavodu se sprejemajo tudi učenke za enoletno gospodinjsko šolo, ki se prične 1. oktobra. Priglasiti se je do **15. septembra.** Prospekti za obe šoli se dobe na zavodu.

Ne hodite na počitnice brez okusnih in izdatnih **Slamičevih konzerv**

— **Velike konjske in kolesarske dirke na** krškem polju bodo dne 6. avgusta ob 15. Zanimanje za te dirke je zelo veliko. Priglasilo se je že mnogo dirkalnih konj iz naše banovine, kakor tudi iz Zagreba, Karlovca in Dugega sela.

— **Proslava sv. Ane v Rogaški Slatini.** Tudi letos je banovinsko zdravilišče Rogaška Slatina proslavilo praznik svoje zaščitnice sv. Ane, kateri je posvečena lična cerkvica, ležeča v gozdičku nad vrelci. Uprava zdravilišča, pod veščim vodstvom svojega ravnatelja g. ban. svetnika Ivana Gračnarja, za to priliko ni štedila s sredstvi; odločila se je, da god svetnice, ki čuva nad zdravilnimi vrelci, iz katerih črpajo mnogi bolniki svoje zdravje, proslavi kar najsvečanejše. Že v torek, na predvečer godu, je bil prirejen v parku pred Hidroterapijo velik ognjemet, ki je zelo uspel. Posebno posrečena je bila slika zaščitnice, ki je žarela nad nasadi, kakor da bi bila narisana na večerno nebo. Istočasno je zdravilišče razsvetlilo tudi vse svoje zgradbe in je bil pogled na vso to množico luči tudi za najbolj razvajene goste lep dogodek. Na Anino je bila v cerkvici slovesna služba božja, kateri je prisostvovalo poleg predstavnikov zdravilišča tudi mnogo drugega občinstva. Kot zaključek proslav bo prirejen v soboto zvečer v veliki zdraviliški dvorani tradicionalni »Anin plesc, kjer bodo prišli na svoj račun tudi vsi tisti, ki ne prihajajo v Rogaško Slatino samo zaradi zdravilnih vrelcev, ampak zato, ker je postala Rogaška Slatina v zadnjih sezonah resna tekmovalka Bledu po svoji živahnosti in mednarodni družbi.

— **Po pogosti nosečnosti** morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne **»Franz-Josefove«** grenke vode, zavžite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. **»Franz-Josefova«** voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— **Za 4 dnevni romarski avtoizlet v Italijo** od 8. do 11. avgusta (v tehnični izvedbi Tujskoprometne zveze) še lahko zadostite vsem obveznostim do 31. julija do 9. Izberite si lahko poljubno pot: do Gorice-Trsta (romarski obisk Svete gore) 160 dinarjev; na grob sv. Antona v Padovo, z izletom v zanimive Benetke, 300 din; k Marijini hišici z veličastno baziliko v daljni Loreto, 600 din. Spotoma obisk vseh znamenitih krajev in ogled vseh zanimivosti. Potovanje v Gorico skozi Vipavsko dolino. Podrobna pojasnila daje uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— **Čitatelje našega lista** opozarjamo na današnji oglas Državne razredne loterije ter jim priporočamo, da ga pazljivo preberejo.

— **V sedanjih vročih dneh** uživajte čim več jogurta. — **Pijte jogurt Gorenjske mlekarske zadruge Naklo.**

— **Posledice neupoštevanja cestnega reda.** Iz Vavte vasi nam poročajo: V sredo 26. t. m. popoldne se je vračal neki K. na kolesu domu v Poljane pri Toplicah. Mož je vozil pravilno po desni strani. Nasproti mu je privozil v divjem diru domačin F. G., ki je napačno vozil po levi. Ne daleč od vavtovškega mostu sta trčila skupaj. Sunek je bil usoden. K. je obležal na cesti nezavesten. Hitro so priskočili ljudje, ga močili in skušali spraviti k zavesti — toda vse zaman. Mož ima baje prebito lobanjo in tudi mora imeti hude notranje poškodbe, ker je bruhal kri. Kopališki avto s Toplic, ki je prišel mimo, ga je naložil in odpeljal v kandijsko bolnišnico. Kolo ponesrečenca je pa le malo poškodovano. Nasprotno je F. G. dobil le nekaj prask, kolo pa je prav močno poškodovano, pa še njegovo ni. Mož bo imel tudi z oblastmi opravka, ki ga bodo poučile o voznem redu na cesti.

EKSPRESNE PRUGE ZA SVE KRAJEVE SVJETA
ITALIA LLOYD TRIESTINO
ADRIATICA TIRRENIA
Informacije:
»ITALIA«-Lloyd Triestino
Ljubljana, Miklošičeva cesta 15.

— **Društvena potovanja:** 5.—6. avgusta Trst, Abbazia; 13.—15. avgusta Sušak, Crikvenica, Plitvička jezera; 13.—15. avgusta Grossglockner. — Prijave in pojasnila potovalna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Frančiškanska ulica, tel. 22-50.

— **Še tako vroče sonce** ne bo vzelo barve vaši obleki, ako si izberete iz krasnih pisanih barv tobralke, satena ali svile, ki so ravnokar došle pri tvrdki F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

— **V Dolenjskih Toplicah** je v nedeljo zvečer, 23. julija, zasvetila elektrika. Ob tej priliki so bili tudi primerni nagovori in je vladalo prav veselo razpoloženje. — Vavta vas in okoliške vasi pa so še v temi, dasi gre električni vod skozi. Prosimo merodajne činitelje, da nam gredo tozadevno na roko, ker denar za predpisani prispevek je že pripravljen za Vavto vas. Obenem pa pozivamo tudi vaške zastopnike okoliških vasi, da se zganejo in poskrbe za ta javni napredek! Zdaj bije ugodna ura!

— **Gospodinje, ki ne ljubijo krpanja nogavic, naj kupijo za svojce SANOPED. Glavna zaloga: drogerija Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg.**

Gostilna, vrt in klet „ZVEZDA“
odprla je tudi mali vrt na dvorišču z vhodom iz Šelenburgove ulice. V malem vrtu se točijo vsa vina za **2 do 4 din pri litru ceneje.** Menu od 10 do 12·50.
Zajtrk, golaž, vampi i. dr. od 4—6 Din. Prenos koncertne in plesne glasbe iz velikega vrta potom zvočnika.
Priporoča se **Marijan Šilovič**

— **Plezalni tečaj** priredi ministrstvo za telesno vzgojo v Kamniških planinah v času od 25. avgusta do 4. septembra in to predvidoma v Češki koči na Ravnah pod Grintovcem. Stroške za navedeni tečaj nosi ministrstvo. Planinci, člani SPD, ki se zanimajo za ta tečaj, morajo svoje pismene prijave, kolkovane z državnim kolkom, predložiti Glavnemu odboru SPD v Ljubljani potom podružnic SPD, pri katerih so včlanjeni, najkasneje do 5. avgusta t. l. Vsaki prošnji za sprejem v tečaj, o čemer odloča dokončno ministrstvo za telesno vzgojo naroda, morajo biti priložene sledeče listine: domovinski list, nravstveno spričevalo, krstni list in potrdilo podružnice SPD, da je prosilec član SPD, da je izvežban plezalec in da razpolaga sam s popolno opremo. Ministrstvo za telesno vzgojo naroda nudi planincem plezalcem, da se v navedenem tečaju izpopolnijo v plezalni tehniki in v reševanju za primer nesreče v planinah. Podrobne informacije dobite v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I in pri vseh podružnicah SPD.

Smrtna žrtev strele

Brežice, 28. julija.

Včeraj popoldne okrog pol 4 je strela v domači hiši v Zakotu, občina Brežice, ubila 34 letno Antonijo Medvešek, ženo železničarja in mater dveh mladoletnih otrok. Strela je udarila v hišo po električni napeljavi v kuhinji skozi električno stikalo. Po drugi uri se je nebo nenadoma pooblačilo in ni obetalo nič dobrega. Kmalu je prihrumela nevihta in se je močno bliskalo in treskalo. V teku ene ure je treščilo na več krajih v bližini Brežic, vendar drugod brez vsakršne nesreče. Pri Medvešku so bili vsi doma v kuhinji, kakor je pripovedoval mož pokojnice. Žena je sedela blizu vrat, pri katerih je električno stikalo, sam pa je sedel od nje kaka dva metra pri mizi. Pri njem sta se igrala osemletna hčerka in dveletni sinček. Nenadoma se je zabliskalo in počilo. Kuhinjo je napolnila silno močna svetloba, ki je vsem vzela vid. Čez nekaj časa je mož pogledal in videl, da leži žena na tleh nepremično. Skočil je k njej in videl, da kaže še znake življenja v sebi. Poklical je sosede in zdravnika, ki so poskušali z umetnim dihanjem, vendar je ni bilo mogoče spraviti k zavesti. Kmalu nato je izdihnila in poklicani zdravnik dr. Peček je mogel ugotoviti samo smrt. Možu in otrokom pa se razen prestanega strahu ni zgodilo nič. Ta nenavadna smrt je globoko pretresla vso okolico, ki sočustvuje z nesrečno družino. Pokojnica je bila dobra gospodinja ter sta se z možem šele pred dobrim letom preselila v Zakot, kjer sta si uredila prijazen domek. Prizadeti družini naše iskreno sožalje!

Silna vročina v Beli krajini

V tednu od 16. do 22. julija je zavladala v Beli krajini vročina, ki se je dvignila visoko nad 30° C in dosegla svoj višek 22. julija, ko je pokazal toplomer na Vinjem vrhu v senci 40° C. Tolikšno temperaturo je dosegel toplomer ob pol 14 popoldan, dobre četrt ure poprej pa 39° C. Že ob 6 zjutraj je znašala temperatura 24° C. Tega dne je kazal toplomer skoro 11 ur temperaturo nad 30° C. Absolutni maksimum bi se mogoče za kakšno desetinko sekunde še dvignil, ako ne bi baš v tem trenutku največje pripeke prišla pod sonce tančica oblakov, ki ga je za momente zastrla. Vendar je toplota nad 38° C trajala nad dve uri.

Tolikšne vročine, kot je žarela omenjenega dne, ljudje ne pomnijo. V najbolj vročem letu po vojni, leta 1933. je dosegel maksimum v istem kraju le 38° C, in sicer 12. avgusta. Tudi župnik Ivan Šašelj, ki je meril temperaturo v Adlešičih nad 30 let, je nameril največ 38° C, in sicer 3. avgusta 1925. 22. julija t. l. je povprečna dnevna temperatura znašala skoro 30° C. 12. avgusta l. 1933 pa 28.75° C. Ker so bili naslednji trije dnevi oblačni in deloma deževni, se je ozračje toliko ohladilo, da je bil v sredo, 26. t. m. dnevni maksimum le 13.5° C. Tako je vročina popustila in letos preko 38° C več ne bo prišla.

Navedene številke temperature nam pričajo, da je Bela krajina najbolj vroč predel Slovenije. V suhih, vročih letih namreč doseže povprečna julijska temperatura nad 24° C. Tako je n. pr. leta 1931 srednja julijska temperatura znašala 24.23° C. Pripomniti pa je, da Vinji vrh, ki stoji na gričku v višini 210 m, ni najbolj vroč kraj v Beli krajini. Prvo mesto v tem pogledu ima menda Preloka ob Kolpi, kjer doseže absolutni poletni maksimum baje celo 46° C in na soncu 66 stopinj C.

Delavski azil v Murski Soboti

Pri polletnem zaključku Delavskega azila je izkazano, da je v prvem polletju prenočilo v azilu 1372 oseb. Ta številka jasno kaže, da je bil Delavski azil v Murski Soboti nujno potreben. Delavskega azila se poleg delavcev izseljencev poslužujejo tudi razne ekskurzije, katere v večjih skupinah prihajajo v M. Soboto, ker je edino Delavski azil primeren, da naenkrat prenoči v njem večje število ljudi. Opaža pa se, da mnogi delavci, ki prihajajo iz inozemstva, še vedno ne vedo, da je Delavski azil v prvi vrsti namenjen njim, ker ti delavci iščejo prenočišča po raznih hotelih in pri zasebnikih. Azil je moderno opremljen in ima ločene spalnice za moške in ženske ter gorko in mrzlo kopelj. Vsi, ki so do sedaj prenočevali v azilu, so se zelo laskavo izrazili o redu in čistoči, katera vlada v azilu.

Ker je odškodnina za prenočišča malenkostna in je za vzdrževanje azila potrebna še vsakoletna dotacija, se je občina obvezala, da bo krila iz lastnih sredstev morebitne primanjkljaje. Veliko razumevanje za vzdrževanje azila je pa pokazal prijatelj naših izseljencev g. dr. Oranicki, šef izseljeniškega odseka pri ministrstvu socialne politike, ki je nakazal že večkrat lepe zneske za vzdrževanje azila. Pa tudi g. ban dr. Natlačen je z lepimi podporami podprl to našo prepotrebno socialno ustanovo. Veliko požrtvovalnost v korist azila je tudi pokazala upraviteljica azila, katera za malenkostno odškodnino vzorno vodi azil, ter je vselej in ob vsakem času vsakomur na razpolago. Ne razumemo pa tega, da se še zmeraj najdejo ljudje, ki bi tudi pri takih socialnih ustanovah radi delali dobičke, kakor se je to slišalo na občnem zboru Delavske zadruge.

Posredovanje župana g. dr. Voršiča v stavki pekovskih pomočnikov je uspelo

Celje, 28. julija.

Stavka pekovskih pomočnikov v Celju traja že teden dni. Huda je bila borba in ne bi uspela, če se ne bi za ureditev razmerja med pomočniki in mojstri zavzemali predsednik celjske mestne občine g. dr. Voršič Alojzij, magistratni komisar g. Koren Viljem in dopisnik Delavske zbornice g. Grošelj. Včeraj smo poročali, da je g. županu dr. Voršiču in dopisniku Delavske zbornice g. Grošlju uspelo, da je podpisalo izjavo za kolektivno pogodbo za leto dni s povišico 5% 11 pekovskih mojstrov, ki so pristali tudi na to, da bodo pomočniki plačevali v bodoče mesto din 100 le 70 din za hrano. Precej trdi so ostali drugi mojstri, ki so bili za kolektivno pogodbo brez povišice, majhna skupina mojstrov pa je načelno odklanjala vsako pogajanje. G. župan je kljub prezaposelnosti sam vzel zadevo v roke in se ponovno obrnil na pekovske mojstre. Rezultat razgovor je bil ugoden, tako, da je predsednik Združenja g. Mlakar pristal na podpis kolektivne pogodbe brez povišice in z znižanjem plače za hrano od 100 na 70 din tedensko, kakor to predpisuje uredba banske uprave. G. župan je pozval zastopnike stavkujočih in jim poročal o razgovorih. Stavkujoči so v principu sprejeli ponudbo, vendar bodo še predložili to stavkujočim v odobritev. Upati je, da bodo pomočniki to sprejeli in stopili že danes v delo, tako, da bo stavka verjetno že drevi zaključena, kolektivna pogodba pa bo podpisana pozneje, ker bodo baje mojstri podpisali potrebno izjavo.

Kranj

Obrtniška tombola in razstava! Obrtniki kranjske okolice in mesta samega so pripravili za letos veliko presenečenje s svojo tombolo, ki jo prirejajo v prid zgradbi obrtnega doma v Kranju. Kranjske tombole slove že več let kot prvorazredne, zato bo tudi dne 6. avgusta največja obrtniška tombola v državi. Da pa to vrednost na 140.000 din v dobitkih tudi pokažejo široki javnosti, se danes, v soboto, odpre javna razstava v kranjski gimnaziji, kjer si jo vlak lahko ogleda in se prepriča o delu obrtniških rok ter oceni ogromno vrednost, ki jo bodo srečni igralci prejeli dne 6. avgusta. Vstop je prost! — Želja naših obrtnikov, da bi si postavili lasten dom, je že stara. Nekaj so že zbrali, toda veliko še manjka, zato pa pričakujejo, da bodo s to prireditvijo napravili velik korak bližje tej uresničitvi.

Policija še vedno čisti. Zadnje čase se je priteplo nenavadno število najrazličnejših potepuhov, posebno vlačug, tatov itd. Tako je bil prijet tudi pravi pustolovec Safed S., znan kot goljuf in falzifikator. Policija ga je odpeljala v Zagreb, kjer ga že dalje časa iščejo.

Ljubljana, 29. julija

Radio Ljubljana

Sobota, 29. julija: 12 Vsaka po svoje plošča vam poje (pisan venček brez besed) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Vsaka po svoje plošča vam poje (pisan venček brez besed) — 14 Napovedi — 17 Otroška ura: a) Selma Lagerlöff: Kako je Niels Holgerson popotoval z divjimi gosmi. Povest v nadaljevanjih. b) Striček Matiček kramlja in prepeva — 17.50 Pregled sporeda — 18 Harmoniko solo igra g. Pilih — 18.40 Rezervirano — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Rezervirano — 19.40 Nac. ura — 20 O zunanji politiki (g. ured. dr. Al. Kuhar) — 20.30 Koncert vojaške godbe 40. pešpolka »Triglavskega«. Dirigent: višji kapelnik ppolk g. Ferdo Herzog — 22 Napovedi, poročila — 22.15 »Iz Mozartovega carstva« plošče).

Drugi programi

Sobota, 29. julija. **Belgrad:** 20 Ork. konc. — 21.10 Nar. pesmi — 21.40 Zab. gl. — **Zagreb:** 20 Zab. konc. — 21 Giordanova opera »Siberia« — **Bratislava:** 20 Promenadni konc. — 21 Plesna gl. — **Sofija:** 20.50 Lahka gl. — **Varšava:** 20 Poljski konc. — 21 Ork. in solisti — **Trst-Milan:** 21 Orgle — 22.30 Komorna gl. — **Rim-Bari:** 21 Igra »Eno noč v Barceloni« — 22.30 Violina — **Florenca:** 20.45 Leoncavallova opera »Pagliacci« — **Dunaj-Vratislava:** 20.15 Leharjev večer — **Berlin:** 20.15 Zbor trobentačev — **Hamburg:** 20.15 Operetna gl. — **Lipsko:** 20.15 Plesni večer — **Köln:** 20.10 Operna gl. — **Stuttgart:** 20.15 Dvořakovi »Slovanski plesi« — **Monakovo:** 19.05 Opera »Žena brez sence«.

Mestna zdravniška dežurna služba

Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljala od sobote od 8 zvečer do ponedeljka do 8 zjutraj mestna zdravnica dr. Jožica Žitko, Pleteršnikoova ulica 13, I. nadst., tel. 47-64.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

JEGLIČEV AKADEMSKI DOM BO SPOMENIK POKOJNEMU SLOVENSKEMU VLADIKI. VSI ZAVEDNI SLOVENCI, DARUJTE OB TRETJI OBLETNICI NJEGOVE SMRTI V TA NAMEN.

Po državi

* **Posvetitev nove katoliške cerkve v Somboru.** Te dni je bila v Somboru posvečena nova katoliška cerkev, ki so jo zgradili iz zapuščine veleposestnika Josipa Koljiča iz Subotice, ki je pred tridesetimi leti daroval za zgradbo cerkve 26 juter zemlje. Zgradba cerkve je veljala 2 milijona 200.000 din. Dragocen altar za novo cerkev sta darovala posestnik Rajič in njegova žena. Posvetitve nove cerkve se je udeležilo nad 5000 vernikov.

* **Varstvene naprave proti povodnji v Samoboru.** Po katastrofalni povodnji, ki je zadela ves samoborski okraj, je poslala banska uprava hidrotehnične strokovnjake, ki so takoj začeli s potrebnimi preddeli za regulacijo potoka Gradne, ki teče skozi Samobor, ker se je ugotovilo, da je ravno ta potok eden izmed glavnih vzrokov povodnji. Za regulacijo je savska banska uprava za enkrat dala na razpolago 350.000 din, potrebni naknadni krediti bodo pa še sledili.

* **Kača jo je pičila.** V bolnišnico v Slavonskem Brodu so pripeljali kmetico Marico Markovič iz Gornjega Kakara. Obirala je slive, pri tem pa jo je pičila strupena kača. V par minutah je bila nesrečna žena že nezavestna. Prepeljali so jo v bolnišnico, pa zdravniki nimajo nobenega upanja, da bi ostala pri življenju.

* **Ogromno število krapov** se je pojavilo pred dnevi v Bosanskem Novem, kjer se reka Una izliva v Savo. Ljudje so opazili ogromne množine mladih krapov, ki neprestano potujejo ob obali, tako da jih otroci love kar z rokami. Ker so krapi lačni, so v Bosanskem Novem uvedli akcijo za krmljenje rib.

* **Za detektiva se je izdajal.** Policija v Varaždinu je aretirala 31 letnega Cirila Cerjana iz Maruševca, ki se je Ljubici Gredičec izdajal za policijskega agenta. Ljubica se je sprehajala z dvema znancema, ko je pristopil k njej Cerjan in se predstavil kot policijski agent ter pozval vse tri, da mu slede na policijo. Vsem trem pa se je to zdelo sumljivo in so zahtevali od Cerjana, naj se legitimira. Namesto, da bi pokazal legitimacijo, je Cerjan vse tri udaril in jim ukazal, naj beže. Slučaj je bil naznanjem policiji, ki je Cerjana kmalu izsledila in zaprla.

* **Truplo delavca v koruzi.** V bližini Čakovca je neki kmet našel v koruzi moško truplo, ki je že začelo razpadati. Pozneje so ugotovili, da je to 28 letni tovarniški delavec Mijo Balić iz Nedelišča pri Čakovcu. Ker sumijo, da se je zgodil zločin, bo sodna komisija truplo raztelesila.

* **Lastnega sina ustrelil.** V Dolnji Bukovici pri Osjeku je Pero Radulović ustrelil lastnega sina Nikolo. Oddal je nanj šest strelov iz revolverja in ga nato udaril še s sekiro. Pero je živel s svojim sinom Nikolo v stalnem prepiru. Kritičnega dne je Nikola prišel v očetovo hišo. Oče se je zbal, da ga ne bi ubil, pa je ustrelil nanj in ga ranil. Sin je pobegnil na dvorišče, oče pa je tekel za njim in na dvorišču še petkrat ustrelil na sina. Ko se je sin zgrudil na tla, je oče pograbil sekiro in z njo udaril sina, ki je takoj izdihnil. Pri sodni razpravi se je oče zagovarjal s silobranom, ker se je bal, da ga ne bi sin ubil, ker mu je že večkrat grozil. Sodišče je razpravo preložilo, da bodo zaslišani še orožniki, ki so bili takoj po uboju na licu mesta.

* **Dečku odsekali glavo in noge.** V vasi Otigošču, okraj Ivojnički v Bosni, je izginil od doma Asim, sin posestnika Žulima. Drugi dan so pa našli v gozdu njegovo truplo, ki pa je bilo brez glave in nog. Sprva so mislili, da so dečka izgrizli psi, sodna komisija pa je ugotovila, da se je zgodil zločin.

Odmerna lestvica za preračun posebnega prispevka za narodni obrambni fond
Sestavil L. Novak, višji davčni kontrolor. Cena din 5.—
Seznam o vplačanem posebnem prispevku za narodni obrambni fond Cena din 1.-
Ta tiskovina služi za odpremo posebnega prispevka, ki se plačuje v gotovini obenem z zadevnim red. davkom
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

LJUBLJANA

Misijonska razstava kitajskega škofa Čenga

Apostolski prefekt Damjan Čeng iz Čautunga, ki je pred dnevi prispel na kongres, je pripeljal s seboj veliko kitajskih zanimivosti, ki jih je dal na prošnjo njegovih misijonskih prijateljev razstaviti v risalnici uršulinske gimnazije v Ljubljani (zraven razstave slovenske cerkvene umetnosti). Razstava je izredno bogata in zanimiva. Na njej vidimo 4000 let star kitajski žrtvenik, dragocene porcelanaste izdelke, pretresljive fotografije iz kitajsko-japonske vojske itd. Obiskali jo bodo z užitkom ne le prijatelji misijonov, marveč tudi vsakdo, ki se zanima za kitajsko umetnost in običaje. Gospodje katehetje, ki pripeljete danes mladino na kongres, pokažite ji tudi to zanimivo misijonsko razstavo. Vstopnine ni, le prostovoljnih darov prosimo za misijon škofa Čenga v Čautungu.

— Pri zaprtju, motnjah, v prebavi vzemite zjutra, še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

l **Prihod katoliških časnikarjev.** Vsi ljubljanski hoteli so včeraj zjutraj prijavili 203 nove tujce, od teh 123 inozemcev, med temi je mnogo Poljakov in Belgijcev. Prispeli so na kongres že tudi mnogi katoliški časnikarji. Iz Antwerpna je prispel župnik Edmund Vernimp, urednik »Standarda«. Iz Bratislave je prispel urednik glavnega glasila »Slovaka« Vaclav Melichar. Že od torka se mudi v Ljubljani urednik olomuškega »Našinca« g. Dolansky. Iz Budimpešte je prispel časnikar dr. Gyula Samogyi. Iz Bregge - Newporta, Belgija, je prispel župnik Hcenraet Vilfrid. Najavljenih je za jutri še mnogo več časnikarjev.

l **Španska komunistična razstava** je doživela že do sedaj velik uspeh. Obiskovalci še po ogledu razstave prihajajo k blagajni in ponovno darujejo večje vsote.

l **Na justični palači velik križ.** Uprava justične palače je postavila na strehi pročelja velik križ, opremljen z električnimi žarnicami. Tudi pročelje je okrašeno in je napeljanih na treh krajih mnogo električnih žarnic. Ljubljana je vsa v državnih zastavah. Mnoge privatne hiše tekmujejo, da okrase pročelja in okna z zelenimi venci. Tvrdka A. Krisper je svojo hišo na vseh krajih in nadstropjih okrasila z zelenjem.

l **Butare kot okrasek kolodvora.** Peron glavnega kolodvora je lepo okrašen. Od enega do drugega konca se vije zelenje. Železni podporni stebri strehe pa so okrašeni s prav čednimi butarami, napravljenimi iz brinovih vej in pobarvanih oblanic, kakor to delajo na Orlem in drugod v dobrunjski okolici. Vodstvo kongresa je naročilo do 300 lepih in velikih butar, ki jih bodo nosili dečki v sprevodu ob prenosu Najsvetejšega iz cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion.

l **V mestni župniji sv. Jakoba** bomo praznovali slovesno župnega patrona sv. Jakoba v nedeljo 6. avgusta. — Zaradi kongresa je preloženo praznovanje.

l **Maša** bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob 4.15 zjutraj.

l **Pridnim učencem ljubljanskih šol** je mestna občina ljubljanska ob zaključku šolskega leta poklonila v priznanje pridnosti lepo število knjig. 17 najboljših srednješolcev je dobilo v dar v platnu vezan IV. letnik »Kronike«, najbolj pridni dijaki meščanskih in sorodnih šol so dobili 15 izvodov v platno vezanega Fr. Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«, a 52 učencev osnovnih šol je bilo obdarovanih s knjigami iz zbirke Erjavec-Flere. Vsi tako odlikovani učenci ljubljanskih šol so pa poleg knjig dobili tudi mapo s 17 slikami, kakršne so priložene »Kroniki« prejšnjih letnikov. V vsaki knjigi je nalepljen poseben list z napisom, da mestna občina ljubljanska knjigo poklanja temu in temu učencu v priznanje pridnosti ter z lastnoročnim podpisom župana dr. Jura Adlešiča in datumom. Glavno na tem listu je pa z rdečo barvo tiskan velik ljubljanski grb, ki ne stoji na samo z zeleno travo poraslih treh gričih, temveč je trata vsa v cvetju mladosti — zakaj mladina je temelj bodočnosti Ljubljane. Spominski list je odlično delo mestnega arhitekta inž. Borisa Kobeta.

l **Za mestne reveže** je podarila tvrdka **Al. Kovačič** na Miklošičevi cesti 8 kg brusnične marmelade, tvrdka **I. Pielick** v Lingarjevi ulici pa 91 kg stročjega fižola za priboljšek v kuhinji stare cukrarne. Mestno poglavarstvo izreka darovalcem najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

l **V Sv. Jakobu ob Savi** je žegnanje v nedeljo in ponedeljek. Avtobus vozi od Mestnega doma ob 15.30, 16.20, 18.20 in 19.30. Povratek ob 19, 21, 23 in 24.

l **Učiteljem-gasilcem!** Kongresni odbor za II. jugoslovanski gasilski kongres v Ljubljani vljudno sporoča vse tov. gasilce-učitelje, da bi v zadnjih dneh pred kongresom priskočili na pomoč. Potrebujemo več vodij informacijskih pisarn in pri stanovanjskem odseku. Vsi, ki ste voljni sodelovati, se javite z dopisnico ali pa osebno pri kongresnem odboru, Tyrševa c. 29/III.

l **Gasilski kongres.** V dnevih od 13.—15. avgusta 1939 se vrši v Ljubljani gasilski kongres. Pripravljalni odbor za kongres vljudno prosi vse Ljubljančane, da prijavijo odvišna stanovanja za goste. Prijave sprejema: Kongresni odbor gasilske zajednice, Tyrševa cesta 29-II.

l **Ribji trg** je bil včeraj slabo založen z morskimi in sladkovodnimi ribami. Na gorenjem Jadranu je bil včeraj po noči slab lov zaradi burje in mesečine. V Ljubljano ni bilo pripeljano niti 20 kg morskih rib. Zaradi pomanjkanja večje izbire rib so cene bile razmeroma visoke. Sardelice so bile po 16 din kg, velike skuše 30, prej 18 din, male skuše 20, prej 16 din, sardoni 16, morski raki 30, osliči 30 din. Drugih morskih rib ni bilo na izbiro. Tudi sladkovodnih rib je bilo malo na prodaj. Ščuke po 16, belice po 10 din. Raki so sedaj po 1 do 8 din komad po velikosti. Ker se je Cerkniško jezero popolnoma posušilo, je tam ribji lov prenehal.

l **Huda obsodba dveh žeparjev.** Kadar so v Ljubljani prireditve velikega obsega, ima ljubljanska policija mnogo posla z nadziranjem raznih žeparjev, ki navadno vsako leto prihajajo na ljubljanski velesejem in druge velike prireditve. Policija že sedaj svari in opozarja ljudi, da naj bodo te dni zelo previdni in naj se varujejo gneče, ki jo žeparji navadno vprizarjajo na umeten način. Na letošnjem junijskem velesejmu je policija prijela in flagranti več žeparjev, ki jim okrožno sodišče sedaj deli primerne kazni. V četrtek je bil obsojen žepar Kudjerski. Mali kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Kralja pa je včeraj sodil prav premeteno in drzno žeparico Elizabeto Kovač, staro 39 let, doma iz Subotice. S svojim pajdašem krojačem Miodragom Markovičem je 4. junija prispela v Ljubljano. Oba sta se pojavila na velesejmu in se dogovorila, kako bosta paznila obiskovalcem žepe. V paviljonu »H« je omenjeni dan Elizabeta Kovačeva okoli Maksa Ježeka napravila umetno gnečo. Vedno se je okrog njega sukala in se nanj pritiskala. G. Maks je res čutil nekam čuden pritisk na njegov hlačni desni žep, v katerem je imel listnico s 740 din gotovine. Ko je ženska spravila listnico v svoje roke, je naglo izginila in gnječe okoli Ježeka ni bilo več. Takoj nato je Ježek posegel v žep in presenečen opazil, da mu je denar izginil. Svoji ženi Metki je po spominu opisal dotično žensko, ki je hodila okrog njega. Ga. Metka je bila izvrsten detektiv. Kmalu je izsledila dotično sumljivo žensko v družbi nekega elegantnega gospoda. Na dvojico je ga. Metka opozorila stražnika, ki ju je pozval, da mu sledita na policijsko stražnico. Pri Miodragu Markoviču so našli 7 metuljev. Po daljšem zaslišavanju sta oba priznala, da je bil denar ukraden Maksu Ježeku. Ukradla ga je Elizabeta Kovačeva in ga nato dala shraniti Markoviču. Mali kazenski senat je izrekel strožjo sodbo, ker je bila ta tatvina izvršena na sila drzen način. Miodrag Markovič je bil, ker je star kriminalen tip, obsojen na 1 leto in 3 mesece robije, Elizabeta Kovačeva pa na 10 mesecev strogega zapora.

l **1000 ton premoga zdrobe in 100 ton premoga orehovca** potrebuje ljubljanska mestna elektrarna za svoj obrat, kakor razvidimo iz pravkar objavljenega razpisa za dobavo.

l **Iz Ljubljane izgnani.** Iz Ljubljane so za nedoločen čas izgnani: Tomažin Danica, pristojna v občino Rako pri Krškem, natakar Jože Černivec iz Železnikov in mesarski pomočnik Jože Leskovšek iz Št. Ruperta, okraj Laško. Za dobo 3 let je iz Ljubljane izgnan mesarski pomočnik Lojze Gradišek iz Stahovce, občina Kamniška Bistrica.

l **Tihotapstvo saharina.** Ljubljanska policija je nekemu tihotapcu zaplenila do 140 škatljic saharina, ki ga je skušal vtihotapiti v mesto. Tihotapca je aretirala in zaslišala. Tihotapci saharina in mamil skušajo prav sedanje kongresne dneve, ko je policija na vseh krajih zaposlena, izkoristiti priliko in nemoteno skrivaj delati kupčije s saharinom.

l **Tatvine koles.** V času od 22. t. m. naprej so bila v Ljubljani ukradena 3 kolesa. V Selenburgovi ulici izpred Batine trgovine je bilo odpeljano žensko kolo, vredno 1.500 din, last Grete Bizjakove. Lužarju Jožetu je neznan tat ukradel na Podutiški cesti izpred neke gostilne 800 din vredno moško kolo. Izpred Čebelarske zadruge na Tyrševi cesti je bilo Rudolfu Božiču ukradeno 700 din vredno moško kolo.

Ljubljanski javnosti!

Dne 5. in 6. avgusta t. l. bo v Mariboru velik **festival slovenskih narodnih običajev.** Festival ima namen vzbuditi čim večje zanimanje za domače narodopisne vrednote, ki so dokaz naše narodne samobitnosti in pristne domače kulture. S starimi narodnimi običaji, ki nosijo vseskozi slovenski značaj, naj prireditev pokaže svetu avtohtonost našega življa na slovenski zemlji. Zato sodi festival med letošnje najvažnejše vsenarodne prireditve.

Podpisana društva vabijo k tej manifestaciji vse svoje članstvo in sploh prebivalce mesta Ljubljane, ki se mora zlasti v sedanjih časih zavedati svojega prvenstvenega poslanstva in svoje častne dolžnosti, kjerkoli gre za skupno narodno stvar.

Vsem udeležencem festivala je dovoljena **četrtinska vožnja** na železnici. Ljubljana pripravlja za nedeljo 6. avgusta t. l. skupen izlet s posebnim vlakom. Prijave za vlak sprejema Zveza za tujski promet. Vse podrobnosti bodo razvidne iz objav v dnevnikih. Želi se, da se občinstvo udeleži izleta kolikor mogoče v narodnih nošah.

Bran-i-bor; Češkoslovenska Obec; Društvo »Bela Krajina«; Društvo prijateljev Slovenskih goric; Društvo »Soča«; Družba sv. Cirila in Metoda; Glasbena Matica; Hubadova župa JPS; Jadranska straža; Jugosl.-češkosl. liga; Jugosl. ženska zveza, sekcija za dravsko banovino; Jugosl. touring klub; Jugosl. novinarsko udruženje, sekcija Ljubljana; Jugosl. profesorsko društvo, sekcija Ljubljana; Jugosl. učiteljsko udruženje, sekcija za dravsko banovino; Klub Primork; Kmečka zveza; Kolo Jugosl. sester; Legija koroških borcev; Obrtniško društvo Ljubljana; Pevska zveza; Pevsko društvo »Ljubljanski zvon«; Prosvetna zveza; Slovenska krščanska ženska zveza; Slovenska straža; Slovensko planinsko društvo; Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev; Strelsko okrožje Ljubljana; U. J. N. 2. B. podružnica Ljubljana; Udruženje rezervnih oficirjev, pododbor Ljubljana; Združenje trgovcev; Zveza fantovskih odsekov; Zveza kulturnih društev; Zveza obrtnih društev dravske banovine; Zveza slovenskih obrtnikov; Zveza združenj gostilničarskih obrti; Železničarsko glasbeno društvo »Sloga«.

Celje

c **Zastopnike vseh kulturnih in nacionalnih organizacij vabim,** da se udeleže sestanka, ki bo drevi ob 6 v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu zaradi organizacije obiska festivala slovenskih narodnih noš v Mariboru. Ker je ta izrazito narodna prireditev važna, pričakujem polnoštevilno udeležbo. **Dr. Alojzij Voršič,** predsednik mestne občine.

c **Cenj. občinstvo obveščamo,** da v četrtek ni bilo napovedanega koncerta godbenega društva poštnih nameščencev zaradi koncerta vojaške godbe pred mestnim magistratom. Zato bo koncert drevi ob pol 9 v mestnem parku.

c **† Lukežič Rado.** V celjski bolnišnici je umrl 19 letni dijak osmošolec **Lukežič Rado,** sin železniškega progovnega nadzornika iz Celja. Pogreb bo danes ob 5 popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča. Naj v miru počiva! Svojcem naše iskreno sožalje!

c **Četrti samarijanski tečaj** okrajnega odbora Rdečega križa v Celju je bil pred dnevi zaključen. Izpit je opravilo 23 tečajnikov, med temi 13 moških in 10 žensk. V tečaju so predavali o anatomiji, prvi pomoči in ravnanju s plinskimi maskami zdravniki gg. dr. Podpečan, dr. Potokar in dr. Kozin. O pomenu in nalogah Rdečega križa in o njegovem ustroju je predavala ga. Zupančičeva.

c **Otvoritev celjske razstave** bo danes ob 10 dopoldne pred vhodom v mestno šolo. Vso celjsko javnost vabimo, da se te otvoritve v čim večjem številu udeleži. Takoj po otvoritvi si bodo odličniki ogledali razstavo, nakar bo sledil koncert vojaške godbe na letoviščnem prostoru.

c **Proslave 20 letnice** osvobodilnih bojev na Ljubnem ob Savinji se bodo udeležili tudi člani LKB iz Celja. Ob tej priliki bo na Ljubnem veliko zborovanje Koroških borcev in blagoslovitev spominske plošče na Brunetovi hiši.

c **Izpiti za vozače motornih vozil** iz območja predstojništva mestne policije v Celju in okrajnega načelstva v Laškem bodo 24. avgusta ob 8 zjutraj pri predstojništvu mestne policije v Celju. Kandidati naj vložijo prošnje čim prej.

c **Strašna smrt 17 letnega hlapca.** V Št. Pavlu pri Preboldu se je dogodila nesreča, ki je zahtevala smrt šele 17 letnega hlapca Oplotnika Ivana, ki služi pri župniku g. Sagaju. Ivan je odšel v grežnico, da bi jo izpraznil. Pri delu pa so ga omamili strupeni plini, da je omahnil. Prepeljali so ga takoj v celjsko bolnišnico, kjer pa je podlegel poškodbam. Naj v miru počiva!

Varuj svoje zobe

Mislite, da tenka plast za zobmi nič ne škoduje? Motite se! Če se pretvori v zobni kamen, razmaja lahko s časom tudi zdrave zobe in pospeši njihovo izpadanje.

Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta, z dodatkom sulforicin oleata, razkraja polagoma, vendar zanesljivo, zobni kamen in prepreči, da bi se zopet napravil. Samo zobje brez zobnega kamna, ostanejo vedno zdravi in lepi!

SARGOV KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Danes teden - Mariborski teden

Prostori za letošnjo prireditev se že pripravljajo

Maribor je sedaj že ves v znamenju priprav za letošnji Mariborski teden. Saj nas loči le še kratkih sedem dni od pričetka teh velikih prireditev in v tem času je treba izvršiti ogromno delo. Priprave so vidne predvsem na prostoru, na katerem se vsako leto razvija glavni del Mariborskega tedna. Letos bodo obiskovalci prijetno presenečeni, glavna promenadna žila, ob kateri se je zlasti razgibalo vse življenje — Prešernova ulica — je že tlakovana ter bo tudi v primeru dežja brez blata in gladka, dočim se je prej ob slabem vremenu izpremenila vedno v blatno močvirje. Na vrtu Dijaškega doma, na dvorišču Cankarjeve meščanske šole je sedaj že vse živo. Prvi so se pojavili monterji mestnega električnega podjetja, ki so prepregli ves obsežen prostor z elektrovodi. Napravljen je tudi poseben transformator, ker porabi »Mariborski teden« ogromno elektrike ter bi bilo drugače ostalo omrežje preobremenjeno. Za elektromonterji so se sedaj pojavili tudi drugi delavci, ki pripravljajo veselični prostor in razstavne dvorane v meščanski šoli. Vse razrede v tej šoli so že izpraznili. Te dni se bodo začele seliti v nje najraznovrstnejše razstave, med katerimi bodo največje in najlepše tekstilna in obrtniška. Pri vseh teh delih je zaposlenih vsako leto po nekaj sto ljudi, ki imajo tako z Mariborskim tednom dobrodošel zaslužek. Na dvorišču meščanske šole pa pripravlja vrtnar g. Jemec spet svoj vrt, s katerim vsako leto preseneča obiskovalce. Nasul je že zemljo za gredice ter posejal travo, da bo v nekaj dneh nastala na tem prostoru zelena travnata preproga. V nizu vseh prireditev, na katerih bo letošnji Mariborski teden tako bogat, pa vzbuja največje zanimanje pač festival slovenskih narodnih običajev. Mariborčani se niti ne bi zavedali pomembnosti te prireditve, če ne bi pokazala Ljubljana sama, koliko važnost polaga slovenska prestolnica za to revijo slovenske folklore. Prireditev vzbuja povsod toliko zanimanja, da se napovedujejo celo posebni vlaki. Obisk se bo dvignil še posebno zaradi tega, ker je dovoljena četrtinska vožnja na železnici. Festival se bo vršil na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti.

Festival slovenskih narodnih običajev v Mariboru

Pripravljalni odbor za prireditev festivala prosi vse občine, da pošljejo zanesljivo najkasneje do torka, dne 1. avgusta na naslov odbora (Maribor, Grad-Putnik) poročilo s podatki, koliko interesentov se je prijavilo za obisk festivala in s katerimi vlaki bodo predvidoma potovali. Ti podatki so pripravljalnemu odboru neobhodno potrebni, da podvzame pravočasno potrebne korake za ojačenje vlakov, odnosno za uvedbo posebnih vlakov. Prva prireditev festivala bo v soboto, dne 5. avgusta ob 17.30, druga prireditev pa v nedeljo, dne 6. avgusta ob 10 dopoldne. Za obiskovalce festivala iz vse Slovenije je odobrena četrtinska vožnja v Maribor na podlagi posebne legitimacije prirediteljev, in sicer za dopotovanje od 4. do 6. avgusta in za povratek od 5. do 7. avgusta. Občine so naprošene, da priporočajo svojim občanom, da v narodnih nošah obiščejo festival.

m **Planinske sv. maše** bodo jutri v nedeljo: Pri Pohorskem domu ob 9, pri Sv. Arehu ob 10, na Smolniku ob 9, pri Koči pod Kopo ob 11, na Uršlji gori ob 9. V mariborski frančiškanski cerkvi bo sv. maša ob 4.15.

m **Razstava avtomobilov in motornih koles** bo prirejena v okviru letošnjega Mariborskega tedna. Ker je še nekaj prostorov na razstavišču na razpolago, naj se zainteresirane tvrdke čimprej obrnejo na upravo MT, Maribor, Trg Svobode — grad, tel. 21-29.

m **Stavbišče za hišo — prvi dobitek tombole.** V nedeljo, dne 6. avgusta, bo v Mariboru na Trgu Svobode velika tombola, ki jo priredi Žensko društvo v Mariboru v korist Počitniškega doma Kraljice Marije v Šmartnu na Pohorju. Med srečne dobitnike bo razdeljenih 25 krasnih tombol ter veliko število drugih dobitkov v skupni vrednosti 50.000 din. Zanimiv in privlačen je glavni dobitek: stavbišče v velikosti 550 kv. metrov za družinsko hišo z vrtom v Studencih.

m **Železničarska zadruga bo kmalu zidala.** V Cafovi ulici so začeli včeraj s podiranjem starega skladišča, ki stoji na prostoru, na katerem bo Nabavljalna zadruga želez. uslužbencev sezidala svojo veliko štirinadstropno trgovsko in stanovanjsko zgradbo. Ko bo stavbišče pripravljeno, bodo takoj začeli s kopanjem temeljev, tako da bo stavba do jeseni pod streho.

m **Šahovske novice.** V nadaljevanju mariborskega šahovskega prvenstva se je odigralo že 15. kolo in sicer s sledečim uspehom: Regoršek je premagal Mišuro, Marvin dr. Krulca, Mohorič Eferla, Vidovič Lukeša sen., Gerželj Nosana, Babič Ketiša, Lukeš jun. Knechtla, Šumenjak Peska, dočim je bil Čertalič prost. Izmed prekinjenih partij je končan tudi dvoboj Vidovič : Pesek z zmago Vidoviča. Po 15. kolu je sedaj stanje sledeče: Gerželj 12(1), Mišura 10½, dr. Krulc 10, Mohorič 9(2), Marvin 8(1), Vidovič 7½(1), Babič, Regoršek 7, Šumenjak 6.

m **Neznanega vtopljenca so spoznali.** Predvčerajšnjim je »Slovenec« poročal iz Središča, da je Drava tam naplavila truplo nepoznanega vtopljenca, oblečenega samo v kopalnih hlačah. Ugotovilo se je sedaj, da je to 57 letni železničar Andrej Blažič iz Studencev, ki je dne 16. julija vtonil pri kopanju v Dravi.

m **Razbojnik Pečovnik ima že svojo tolpo.** Poročali smo že, da je sedaj vsa Dravska dolina v strahu pred roparjem Pečovnikom, ki je med tem časom že sestavil večjo tolpo, o čemur priča zadnji napad: Posestnik Franc Žigart s Plešivca na Pohorju je prijavil orožnikom, da ga je napadlo v njegovi hiši kar pet rokovnjačev. Žigart je bil sam doma ter je pripravljal v kuhinji drva za kurjavo, ko so prišli razbojniki nenadno v hišo. Eden ga je zgrabil za roke ter vrgel po tleh, ostali pa so z noži v rokah priskočili ter mu pretili, da mu odrežejo glavo, če ne bo tiho. Žigart se je udal ter je izročil razbojnikom vse, kar so zahtevali. Vzeli so mu lovsko puško in pet nabojev, 140 din gotovine, zlat prstan in razne druge malenkosti. Nato so Žigartu zvezali roke na hrbtu, zaklenili hišna vrata ter pobegnili. Domneva se, da je tudi ta napad zagrešil Pečovnik skupaj s svojim tovarišem Zajcem ter tremi neznanimi pomagači. Razbojniki imajo v pohorskih gozdovih dobrodošla skrivališča. Orožniki pripravljajo velik pogon, da bi to roparsko drhal spravili na varno.

m **Otroka jim je pustila v občinski pisarni.** V Sv. Lovrencu na Dravskem polju je prišla v občinsko pisarno 21 letna Marija Novak. Prinesla je s seboj 14 dni starega otroka, katerega je položila v pisarni na mizo ter odšla z besedami: tu ga imate, ker mi ne privoščite podpore. Novakova je hotela potem skrivaj čez mejo, v Apačah pa so jo orožniki prijeli ter jo privedli nazaj v Sv. Lovrenc. Zagovarja se, da je otroka pustila v občinski pisarni zaradi tega, ker ga ne more preživeti. Njen mož je v zaporu, sama pa nima nobenega zaslužka.

m **Cel tovor desek ukradenih.** Posestnik Matej Čas v Sv. Ožboldu ob Dravi je naložil ob cesti 4 kub. metre borovih desek, pripravljenih za prevoz v tekstilno tovarno Doctor in drug v Mariboru. Ponoči pa je nekdo naložil deske na tovorni avto ter mu jih odpeljal.

Življenje apostola gobavcev v filmu

Ameriška filmska družba RKO-Radio si je pridobila pravico, da sme v filmu pokazati vsebino knjige **»Pater Damijan«,** ki jo je napisal John Farow. Knjiga opisuje junaško življenje in delovanje flamskega misijonarja D a m i j a n a d e V e u s t e r med gobavci na otoku M o l o k a j. Tja je šel sveti mož in je vse življenje prebil med gobavci kot njihov duhovnik, zdravnik, učitelj in vse, dokler ni tudi sam zbolel na gobavi bolezni, za katero je med njimi tudi umrl. Omenjeni življenjepis je izšel l. 1933 in je od takrat doživel že 11 izdaj.

700letnica minoritskega samostana v Ptuju

združena z vseslovenskim tretjerednIškim kongresom 5., 6. in 7. avgusta

Le še 8 dni.

Komaj osem dni nas še loči od prvih dni jubilejnih slovesnosti v Ptuju, na katerih se bo poleg organiziranih članov raznih katoliških in prosvetnih društev zbralo tudi vse, kar v teh obmejnih krajih Štajerske katoliško in slovensko misli in čuti. Do sedaj je že veliko prijavljenih, posebno mladine, kar priča, da bo proslava velikega jubileja zares veličastna.

Prijave.

Zadnji rok prijav je v torek 1. avgusta. Na poznejše prijave se ne bo mogoče ozirati. Neprijavljeni udeleženci ne bodo imeli nikakih ugodnosti. Tudi

taborne knjižice in znake

bomo razpošiljali samo do 1. avgusta! Naročite jih takoj, ker jih pozneje ne boste več mogli dobiti. Kdor jih želi imeti, naj takoj sporoči Pripravljalnemu odboru!

Nujno obvestilo za mladinski dan.

Vse, ki prirejate skupine za naš mladinski dan 5. avgusta še enkrat vljudno prosimo, da bi nam sporočili: 1. Ali se pripeljete z vlakom, avtom, vozmi ali pridete peš in kdaj? 2. Koliko udeležencev bo štela vaša skupina in kaj bo predstavljala? 3. Koliko od teh računa na kosilo v gostilni? — S temi podatki nam boste delo olajšali, obenem pa dobimo pregled celote in bomo mogli sestaviti spored sprevoda, ki bo ena najlepših točk mladinskega dne. Obenem prosimo, da vadite mladino v **ljudskem petju**, ki bo pri škofovi sv. maši za otroke. Pele se bodo pesmi: »Jezus male . . .«, »Lepa si, lepa«, »Ponižno tukaj pokleknimo«, »O Marija moje želje«, »Je angel Gospodov«. »Najsvetejši Tebe počastiti«« in »V Marijinem vrtcu cveto«.

Izkaznica za polovično vožnjo.

Kot izkaznica za polovično vožnjo velja taborna knjižica. Opozarjamo udeležence, naj ne jemljejo na postaji nedeljskih kart, temveč polovično vozovnico z rumeno železniško izkaznico. **Polovična voznina je cenejša kot nedeljska!** Zato si pravočasno preskrbite taborno knjižico, brez katere ne dobite polovične karte.

Prihod in odhod vlakov.

Vlaki za Ptuj v soboto 5. avg.: Iz Ljubljane 13.40, iz Celja 15.42, iz Dravograda 10.59, iz Maribora 16.21, s Pragerskega 16.56, iz Gornje Radgone 14.59, iz Ljutomera 15.47, iz Ormoža 16.38, iz Murske Sobote 14.55, iz Slov. Konjic 13.01, iz Rogatca 13.33.

Vlaki za Ptuj v nedeljo 6. avg.: Iz Ljubljane 5.30, iz Celja 7.39, iz Maribora 5.26 in 8.37, s Pragerskega 6.05 in 8.45, iz Murske Sobote 5.18, iz Gornje Radgone 5.00, iz Ljutomera 5.41, iz Slov. Konjic 5.05, iz Rogatca 4.59, iz Čakovca 6.33.

Odhod vlakov iz Ptuja: Proti Mariboru in Ljubljani preko Pragerskega 17.24 in 20.43. Proti Čakovcu, Ljutomeru in Gornji Radgoni 17.23 in 22.16.

Na lingijadi v Stockholmu

Začetek Lingijade v olimpijskem stadionu v Stocholmu

Stockholm, 24. julija

Letos je minulo sto let odkar je umrl Per Henrik Ling, ustanovitelj švedske gimnastike. Da bi počastili spomin velikega pratvorca higienskih gimnastičnih sistemov, so organizirali Švedi »Lingijado«, to je gimnastične svečanosti in svetovni gimnastični kongres, ki se vrši te dni v Stockholmu in na katerem sodelujejo delegacije 40 držav. Zlasti številno so zastopane severne države, ki so poslale močna zastopstva na tabor švedske gimnastike. Razen več tisoč švedskih telovadcev in telovadkinj se je zbralo te dni v Stockholu 1000 Nemcev, ki so prišli s posebnim parobrodom pod vodstvom Tschamer und Ostena ter močne delegacije Fincev, Dancev, Norvežanov, Poljakov, Angležev itd.

Iz Belgrada v Stockholm

Ko nas je minister za telesno vzgojo g. Djuro Cejovič odredil, da zastopamo naše ministrstvo na Lingijadi, smo mu bili dvakrat hvaležni: omogočil nam je udeležbo na nastopih in predavanjih, obenem pa nam je prikrajšal deset dni vročinske muke v Belgradu.

V Stockholm smo potovali iz Belgrada mimo Ljubljane, Münchena, Berlina, Sassnitza, Trälleborga in Malmöja. Vročina je občutno popuščala. V Alpah je bilo že hladno, v Berlinu deževno in ko se je preselil naš vlak na otoku Rügenu na posebni parabrod, ki veže Nemčijo s Švedsko, smo stikali po kovčkih in iskali toplejšo obleko.

Kraljevina Švedska, ki ima 6,000.000 prebivalcev, se že 120 let ni vojskovala in ni čudno, da napravi vtis dežele blagostanja. Pokrajina je izredno bogata in lepa, vasi in poedine hiše z belim okni delajo vtis lepih, čistih in zdravih prebivališč.

V Stockholmu smo danes tretji dan. Na ulicah še nisem srečal berača, niti človeka, ki bi razodeval bedo in revščino. Danes sem obedoval v lokalu, ki sem ga nalašč iskal kot gostilno najnižjih: na mizi je ostajalo piva, sira, masla, rib, krompirja... Vse to je sicer hudo drago, vendar Šved, ki dela, je gospod in zasluži toliko, da zdravo stanuje, se dobro oblači in dobro hrani. Kdor bi hotel stikati po kuhinji in shrambah za nečistočo in nemarnostjo, mislim, da bi iskal to tukaj brez uspeha!

V hotelu, kjer stanujemo, so nas presenetili najprej z zajtrkom: dobili smo skledo ovsenega močnika in k temu dobro mrzlo mleko; za tem razne vrste trdega, mehkega, navadnega in sladkega kruha, masla, jajc in kave. V srednjih restavracijah plačate za kosilo 2 do 3 krone (krone smo plačali po 13.50 din) in jeste najprej hladne jedi po izbiri, za tem pa toplo. Prvi dan je bilo zanimivo stikati po mizi, kjer so bili lonci kakor na gurmanski razstavi, kmalu pa se človek tega naveliča in išče kaj domačega. Drugo presenečenje smo doživeli v hotelski sobi: na pisalni mizi smo našli poleg priprav za pisanje, telefona in telefonske knjige, le eno knjigo: Sveto pismo.

V zibelski skandinavskega športa

Letošnjo Lingijado bi lahko označili kot gimnastično olimpijado Skandinavskih držav. Otvoritvena svečanost se je vršila v stadionu, ki je bil zgrajen l. 1912., ko je bila v Stockholmu peta olimpijada. V stadionski areni se je vršila najprej povorka poedinih reprezentanc, ki so bile vse deležne prisrčnih pozdravov množice 40.000 gledalcev. Ko so se telovadci razvrstili, je stopil pred mikrofon 81 letni švedski kralj Gustav V., ki je s presenetljivo klenim govorom otvoril proslavo v spomin 100 letnice Lingove smrti. Na tribuni smo videli znane gimnastične veličine, kakor dr. Diema, ravnatelja mednarodnega olimpijskega instituta, Kundsena, Nadolskega, Thulina, dr. Gaulhoferja in druge mednarodno znane gimnastične voditelje. Med zastopniki iz Jugoslavije je bil tudi sivolasi dr. Franjo Bučar, član mednarodnega olimpijskega odbora, ki je pred 40 leti obiskoval Stockholmski institut za švedsko gimnastiko in širil pozneje isto med brati Hrvati.

Nastopi, ki so trajali štiri dni, so imeli namen pokazati sisteme in metode švedske gimnastike pri raznih narodih. Na kratko želimo opisati nastop Švedov, najzvestejših čuvarjev Lingovega sistema.

Švedi so pokazali najprej proste vaje, ki imajo trojen namen: negovati smisel za disciplino, oblikovati lepo držanje telesa in krepiti telo. Glede na pravilno držanje je treba priznati izredno lepe uspehe, ki se razodevajo na prvi pogled na fantih in dekletih, ki telovadijo po Lingovem sistemu. V tem oziru ni odveč trditi, da ima ta sistem še vedno gotovo bodočnost.

Orodno telovadbo poznajo Švedi le na švedski lestvi, na gredi, na plezalih in skokih preko telovadnega orodja. Zlasti na visoki gredi so pokazali vaje, ki so izredno težke in koristne, ki pa dokazujejo, da so svojo telesno vzgojo obogatili z izkustvi drugih narodov.

Nastop nemške olimpijske vrste

Izreden uspeh so imeli Nemci, ki so pripeljali seboj po 500 izredno izurjenih telovadcev in telovadkinj. Nemci so pokazali kajpada svoj sistem, ki se razlikuje od švedskega po starem Jahnovem načelu, da mora biti telovadba praktična. Svojo izredno žilavost so pokazali Nemci najprej z vztrajnim tekom vsega svojega zastopstva. Za tem so pokazali moški težke proste vaje združene z elementi talne telovadbe. Močno navdušenje so izzvali v trenutkih, ko so lepo enotno izvajali premete, stoje, kolesa in slično. Razen prostih vaj so pokazali telovadbo s težkimi 8 m dolgimi hlodi, katere so metali v zrak, jih postavljali kot mlaje in plezali po njih, skakali preko njih in slično. Med tem, ko so moški pokazali sistem trde vzgoje, moči in vztrajnosti, so nastopila dekleta z žogami, lažjimi vajami in z narodnimi plesi. Po splošni orodni telovadbi je nastopila nemška olimpijska vrsta na drogu. Vse vaje so izvajali brez pomoči in brez vsake napake, kar je znak izredne sigurnosti. Sestave so bile prepletene z novimi elementi, za katere so še pred leti bili strokovnjaki mišljenja, da jih ne bo mogoče obvladati.

V veliki koncertni dvorani bodo pričela danes strokovna zborovanja, o katerih bomo še poročali.

D. Ulaga.

Film in gledališče

Veliki ameriški dnevnik »New York Herald Tribune« je za svoj krog bralcev razpisal vprašanje, kako obiskujejo gledališče in kino. Prišlo je veliko odgovorov in izkazalo se je, da 97% bralcev po trikrat na mesec gre v kino, v gledališče pa jih gre 89%, in sicer samo vsak tretji mesec, ena šestina jih zaide v gledališče celo vsak mesec po enkrat. Skupno torej bralci tega dnevnika šestkrat bolj obiskujejo kino kot pa gledališče. Gotovo je res, da je to razmerje v prilog kina v manjših mestih, kjer je manj gledališč, še večje, vendar pa tudi ni mogoče tajiti, da ima tudi gledališče močnejši krog obiskovalcev, kot splošno mislimo. Če še vpoštevamo, da so vstopnice za v gledališče mnogo dražje, moramo pač priti do zaključka, da občinstvo v New Yorku za kino le ni tako hudo navdušeno.

Gospodarstvo

Sanacija našega hotelirstva

Naša hotelirska industrija je zrasla v veliki meri s krediti. V času gospodarske krize je zaradi manjšega dotoka tujcev prišla v velike težave. Obrestovanje izposojenega kapitala ji je postalo otežkočeno ali pa celo nemogoče. Večje število hotelskih podjetnikov je sploh propadlo, dočim se drugi še vedno nahajajo pod pritiskom velikih bremen in si prizadevajo, da se obdržijo nad vodo. Kljub temu, da se je v zadnjih letih gospodarski položaj izboljšal ,kar se pozna tudi v tujskem prometu, je na splošno stanje našega hotelirstva zaradi prevelike zadolžitve, še vedno slabo. Potem ko je država v korist nekaterih vrst dolžnikov izdala že razne ukrepe, so se tudi hotelski podjetniki začeli prizadevati, da bi tudi njim pomagala s kakšnimi izrednimi sredstvi.

Sedaj pripravlja z ozirom na iniciativo interesnih organizacij hotelske industrije ministrstvo trgovine in industrije uredbo o sanaciji zadolženih hotelskih podjetij. Po tej uredbi je predvidena ustanovitev posebnega fonda, iz katerega bo država zadolženim hotelskim podjetjem dovoljevala posojila z odplačilnim rokom do 25 let in po obrestni meri od 3%.

To vprašanje, ki je za razvoj našega turizma velike važnosti, in čigar rešitev forsira stalno državna hotelirska zveza, je predmet stalnega študija v ministrstvu trgovine in industrije oziroma v upravi za turizem, ki je izdelala že več načrtov za rešitev tega vprašanja. Tudi minister trgovine in industrije g. Tomič je v svoji izjavi, ki jo je dal 21. t. m. časnikarjem v Crikvenici, povedal, da je v ministrstvu pripravljen načrt uredbe o sanaciji hotelirstva oziroma o ustanovitvi fonda za gradbo novih objektov v turističnih krajih. Da pa se ta uredba oživotvori, mora nanjo pristati tudi finančni minister, da se zasigurajo finančna sredstva, ki jih uredba za ta fond predvideva. Rešiti bo treba tudi vprašanje, ali naj se iz fonda dajejo posojila le za gradbo novih hotelskih objektov v turističnih krajih, kot to nekateri predlagajo, ali pa tudi za sanacijo podjetij, ki so se zadolžila v času krize, kot to zahteva državna zveza. Po informacijah »Jugoslovanskega kurirja« zavzema načrt uredbe kompromisno stališče in sicer, da se bodo iz fonda v prvi vrsti dajala posojila za gradbo novih objektov, le izjemoma pa za saniranje starih zadolženih podjetij.

Po tem zadnjem načrtu uredbe, ki je zamenjal prejšnji načrt uredbe o sanaciji, bo fond ustanovljen pri Državni hipotekarni banki iz letnih dotacij ministrstva trgovine in industrije, ministrstva financ, ministrstva prometa, Državne hipotekarne banke in »Putnika«. Fond bo upravljal minister trgovine in industrije sporazumno s prometnim in finančnim ministrom. Pri ministrstvu trgovine naj bi se ustanovil posvetovalni odbor, ki bi dajal mnenje glede vseh vprašanj, ki bi spadala v delokrog tega fonda. Posvetovalni odbor bo sestavljen iz zastopnikov ministrstva trgovine, ministrstva financ, ministrstva prometa, Državne hipotekarne banke in »Putnika« ter zastopnika hotelskih podjetnikov, ki ga bo določil minister trgovine. Iz fonda se bodo dajala posojila v prvi vrsti za gradbo tistih objektov, ki bodo zgrajeni po načrtu določenem od uprave za turizem. Rok za posojila bo znašal, kot že omenjeno največ 25 let, obrestna mera pa bo 3%. Posojila bodo dana proti vknjižbi na prvo mesto. Rešitev glede dovolitve posojila bo izdal trgovinski minister v sporazumu s finančnim ter prometnim ministrom.

Kdor bo reflektiral na posojilo iz tega fonda bo moral dokazati, da ima zasiguranega najmanj dve tretjini kapitala potrebnega za popolno dovršitev novega hotelskega objekta. Izjemoma bo fond dajal tudi posojila za sanacijo obstoječih podjetij v svrho olajšanja odplačevanja njihovih dolgov denarnim zavodom, napravljenih do 31. decembra 1932, ako njihova zadolžitev ne presega več ko 40% njihove cenilne vrednosti. Ta posojila se bodo izplačevala za račun dolžnikov direktno denarnim zavodom, tako da bo fond v pogledu kritja danega posojila prišel na mesto dotičnega denarnega zavoda.

Sprejetje te uredbe je odvisno v prvi vrsti od tega, če se bodo dobila potrebna denarna sredstva.

Obstoječe hotelirstvo s tako uredbo kot je predvidena po tem načrtu, gotovo ne bo zadovoljno, kajti za sanacijo prezadolženih hotelskih podjetij pomenijo njena določila zelo malo. Že načrt sam predvideva, da bo fond dajal posojila za sanacijo obstoječih podjetij le izjemoma. Kar pa bi po tej določbi še ostalo kakšne možnosti, jo odpravi druga določba, po kateri bo fond dajal posojila le takim podjetjem, ki niso zadolžena nad 40% cenilne vrednosti. Zadolžitev hotelstva bo najbrže v večini slučajev presegala ta odstotek, zato veliko podjetij iz tega razloga ne bo moglo reflektirati na sanacijska posojila. Za podjetja, ki pa so zadolžena za 40% vrednosti, ali pa manj, pa pravzaprav sanacija ni niti toliko potrebna. Pa tudi če podjetje niti pri tej sorazmeroma nizki obremenitvi ne prenese več kot 3% obresti, potem jim tudi sanacija ne more pomagati.

Producenti in cene sadja

Izvoz jabolk v Nemčijo je reguliran na podlagi dogovornih kontigentov. Našemu izvozniku je zajamčen odjem, zasigurana je cena, ki znaša za 100 kg Rm 20 franko meja, poleg tega pa daje »Prizad« izvozno premijo v višini din 25 za 100 kg, tako, da dobi izvoznik najmanj din 280. Izvoznike je »Prizad« kot smo tudi mi že poročali, opozoril, naj s to premijo kalkulirajo, tako, da bo prišla do izraza v korist producentov tudi v odkupnih cenah. Izgleda, da si izvozniki tega opozorila »Prizada«, v smislu katerega naj bi z ozirom na premijo dajali producentom višje cene, niso vzeli k srcu, ter, da napravijo vse koristi premije in »Prizadove« akcije za izvoz jabolk spraviti le v svoj žep.

Kot nam poročajo iz Štajerske, plačujejo izvozniki našim sadjarjem jabolka po din 1.25 za kg, v izjemnih primerih plačajo do din 1.50. Seveda je ta cena v primeri s ceno, ki jo doseže izvoznik mnogo prenizka. Res je, da ima trgovec z nakupom in prodajo svoje stroške, vendar je gotovo, da ti stroški dosežejo 100% cene, ki jo plača producentu vkljub temu, če si pri tem kalkulira svoj dobiček.

Mnenja smo, da nikakor ne gre, da bi akcija državnega izvoznega zavoda, ki ima nanem, da služi celotnemu našemu gospodarstvu, šla v korist le trgovstvu, torej posredovalcem, dočim, naj bi producent, ki nosi vse breme dela in ves riziko proizvodnje, odšel pri tem praznih rok. Sadna izvozna kupčija z Nemčijo je danes brez velikega rizika, cene so določene, odjemalci sigurni, plačilo točno, zato ne more biti razloga za kakšen prekomeren dobiček in posebne riziko — premije sadnih izvoznikov.

Naj pa ta primer v sadni trgovini opomni sadjarje, da jim je potrebna organizacija, da bodo mogli varovati svoje koristi. Vprašanje združnega vnovčevanja sadja so naši sadjarji dosedaj že večkrat načeli, žalibog, ne vedno z uspehom. Vendar bo treba to vprašanje imeti vedno pred očmi, če bomo hoteli, da bo producent res imel vse koristi od prodaje svojih produktov ter, da se ne bodo z njegovim delom okoriščali predvsem le drugi.

Ljubljanska kreditna banka

Upravni svet zavoda je vzel na svoji seji dne 23. m. m. na znanje poročilo ravnateljstva, da so se likvidirale v minulem semestru vse stare vloge do 15.000 din, nadalje 10% na vloge do 50.000 din ter 3% na vloge preko 50.000 din, v skupnem iznosu nad 10,000.000 din, od česar je bilo več kot dve tretjini položeno na nove, nevezane račune. Dalje je upravni svet sklenil likvidirati v drugem semestru t. l. vsem svojim starim vlagateljem dospele obresti za čas od 1. januarja do 30. junija t. l. Izplačilo se bo vršilo od 1. avgusta do 30. septembra t. l. ter se po tem terminu nedvignjene obresti prenesejo na nove, vsak čas razpoložljive račune.

Borze

Dne 28. julija.

	Denar
Angleški funt	**258.—**
Nemški ček	**14.30**

Promet v devizah je na zagrebški borzi znašal 1.82 milij. din, na belgrajski pa 11.11 milij. din. Promet v efektih na belgrajski borzi pa je znašal 332.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaji:

London 1 funt	205.90— 209.10
Pariz 100 frankov	116.25— 118.55
Newyork 100 dolarjev	4379.25—4439.25
Ženeva 100 frankov	995.00—1005.—
Milan-Trst 100 lir	231.45— 234.55
Praga 100 kron	150.50— 152.—
Amsterdam 100 gold.	2341.00—2379.—
Berlin 100 mark	1769.82—787.58
Bruselj 100 belg	747.00— 759.—

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20— 14.40

Ljubljana — Svobodno tržišče:

London 1 funt	256.40— 259.60
Pariz 100 frankov	144.82— 147.12
Newyork 100 dolarjev	5457.68—5517.68
Ženeva 100 frankov	1238.37—1248.37
Amsterdam 100 gold.	2915 35—2953.35
Bruselj 100 belg	930.— 942.25

Zagreb — Zasebni kliring:

Grški boni	31.15— 31.85

Belgrad — Zasebni kliring:

Grški boni	31.75 denar

Curih, Belgrad 10.—, Pariz 11.74125, London 20.7475, Newyork 443.125, Bruselj 75.30, Milan 23.30, Amsterdam 235.875, Berlin 177.85, Stockholm 106.90, Oslo 104.275, Kopengahen 92.625, Sofija 540, Praga 15.125, Varšava 83.50, Budimpešta 87.—, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.15, Buenos Aires 102.75.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 465 —468
v Zagrebu 466.50—469
v Belgradu 467.50—468

Ljubljana. Državni papirji: 7% inv. posojilo 99—100.50, agrarji 61—62, voj. šk. prompmtna 465 do 468, begl. obv. 86.50—87.50, dalm. agr. 83.50 do 84.50, 4% sev. agr. 52—53, 8% Bler. pos. 100 do 101, 7% Bler. pos. 94—95, 7% pos. Drž. hip. banke 100 50—101.50, 7% stab. pos. 100—101. — Delnice: Narodna banka 7300—7400, Trboveljska 172—175.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 99.50 do 100 (100), agrarji 61.50—62.50, voj. ško. prom. 466.50—469, 6% šum. obv. 81—82.50, dalm. agr. 83.50—84, 4% sev. agr. 59.50—60.50, 8% Bler. pos. 99.50—101, 7% Bler. pos. 93—94, 7% pos. Drž. hip. banke 100—101. — Delnice: Nar. banka 7350 dne., Priv. agr. banka 210 den., Trboveljska 171—175, Jadr. plovba 320—350.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 100.75 do 101.25 (101), agrarji 62.25 den., voj. šk. prom. 467.50—468 (468), begl. obv. 87—87.50 (87.50), dalm. agr. 84—84.50 (84), 4% sev. agr. 59.50 den., 8% Bler. pos. 100 den., 7% Bler. pos. 94—94.50, 7% pos. Drž. hip. banke 100.50 den., 7% stab. posojilo 100.50 den., 6% šum. obv. 82—83 (82.10 do 83.75). — Delnice: Privilegirana agr. banka 210.50 den. drobni.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet srednji.

Sombor. Oves: bač., srem., slav., novi 122.50 do 125. **Ječmen:** baranjski spomladanski, 69 kg 185—190. Tend. neizprem. Promet 88 vagonov.

*

Povečanje delniške glavnice. »Sierac, d. d., s sedežem v Belgradu, ki je bila ustanovljena leta 1937., bo povišala svojo delniško glavnico od 1 milijona din na 1.5 milij. din z izdajo 500 kosov novih delnic po 1000 din. Povod za povečanje delniškega kapitala je načrt za razširjenje prometa potom prodaje radio-aparatov proti plačilu na obroke.

Mali oglasi

Zaslužek

Takojšen zaslužek
nudi vsakomur Lindič, Ljubljana, Dalmatinova št. 5. Zglasite se osebno, ko pridete na kongres!

Zastopnike (-ice)
v vseh okrajih iščemo. Majhna kavcija — velik zaslužek. - »Jugopatent«, Ljubljana, Dvoržakova 8.

Prodajalci na Stadionu
pozor! - Spominski predmeti, okusni in poceni, se oddajo v prodajo. Polzve se pri »Čehostaklo«, Resljeva 8. (r)

Službo dobe

Hotelski sluga
vešč nemščine in zmožen kavcije, dobi stalno mesto. Hotel Štrukel. (b)

Hlapca
za kmečka dela, h konjem, sprejme Martinec, Ljubljana, Prule 8. (b)

Boljša kuharica
za diplomatsko hišo v Ženevi, iščem. Ponudbe s sliko in spričevali na Popovič, Bled, Želeče št. 3.

Čevljarske pomočnike
izvežbane v zbitem delu, išče čevljarna Gradišar Andrej, Križe na Gorenjskem. Vstop takoj brez dopisovanja. (b)

Postrežnico
dobro kuharico, sprejme dvočlanska družina takoj. Prekmurska ul. 5-I. (za bežigrajsko gimnazijo).

Izvežbano moč
za šivanje moških športnih in usnjatih kap, sprejmemo za takojšen nastop. Prednost oni z lastnim strojem. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Takoj« 12006.

Služkinja
zdrava, močna, pod 30 let, ki govori italijansko, dobi stalno službo v Londonu pri majhni družini italo-angleški, katoliški, inženir Cie Marconi. Prvovrstne reference pogoj. - Pisati italijansko na: Signora Witt, 6. Pebworth Road, Harrow, Middlesex, England. (b)

Vajenci

Učenko za trgovino
s papirjem, sprejmem. — Pismene ponudbe s prepisi spričeval na upravo »Slovenca« pod »Pridna in poštena« št. 12146. (v)

Dijaki

Popolno oskrbo
za šolsko leto 1939-1940 iščemo za našega 11 letnega sina pri družini profesorja, ki ima 13—15 let starega fanta. - Ponudbe na Janko Novak, tovarna pletenin, Radovljica. (D)

Auto-motor

Mali Fiat avto
v zelo dobrem stanju. Cena 6500 din. — Na ogled vsak dan od 4 do pol 8. Cizerl, Stari trg 26-II. (f

Tritonski Ford
in šestsedežni Okland, se ugodno proda. Pirc, Vodmatski trg 4, Ljubljana.

Stanovanja

ODDAJO:

Enosobno stanovanje
s pritiklinami, oddam v Orlovi ulici 7. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam s 1. avgustom. — Društvena 15, Moste. (č)

Petsobno stanovanje
centrum — oddam takoj. Poizvedbe dr. Černej — Tavčarjeva 5. (č)

SOBE IŠČEJO:

Delavec
miren in trezen išče stanovanje z navadno posteljo. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 1085.

Razno

Za hišni vodovod
vam dobavi avtomatsko črpaljko in montira zelo ugodno z garancijo: Ludvik Ileršič, Ljubljana — Rimska cesta 13. (r)

Gumbnice, gumbe, plise,
monograme, entel, ažur fino in hitro izvrši
Matek & Mikeš
Ljubljana, Frančiškanska ulica
Vezenje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Brezplačen zavitek
»Dostalovega« toaletnega bisera za poskušnjo. — Uspeh pri prvi uporabi. Spuščaji, mozolji, nečistosti lica izginejo. Pošljite za stroške 3 din v znamkah. »Kemikalija«, Novi Sad 144. V lekarnah in drogerijah originalni karton 22 din.

Restavracija hotel Lloyd
obvešča cenjene goste, da je z dnem 27. t. m. prešla pod novo vodstvo. Točila se bodo pristna, priznana domača in dalmatinska vina, prvovrsten Marinkov, Bermet, sveže pivo, poleg izborne in okusne domače kuhinje. V soboto domača zabava z godbo ter jagnje na ražnju. — Prvovrstna postrežba, udobni prostori, senčnat vrt. Sprejemajo se abonenti. — Cene nizke. Pridite in prepričajte se! — Priporoča se Rezka in Tone Velkavrh.

Otroški kotiček.

Pravljica iz gozda

(66) Ves prestrašen je začel pripovedovati palčkom, kako je videl Kukico in Srakoperja. »Hitro ji moramo pomagati,« so vzklikali. Mezinček je pri tem kar počepnil. Sklenil je, da se na viteza Srakoperja strašno maščuje.

Brez posebnega obvestila

+

UMRL NAM JE NAŠ DRAGI BRAT, SVAK IN STRIC, GOSPOD

DRAGOTIN MARTELANC

STAVBENIK

POGREB BO V SOBOTO, DNE 29. JULIJA 1939 OB POL PETIH IZ MRTVAŠNICE SPLOŠNE BOLNIŠNICE.

V LJUBLJANI, DNE 28. JULIJA 1939.

DRUŽINI MARTELANC IN SAINA

dokler ni videla poleg nje Jožetove Radion bele športne srajce.

Ali je sploh kakšen razloček med belim in belim? Seveda - kajti Radion belina je nekaj prav posebnega. Radion belo perilo se razlikuje od drugega perila, ker je popolnoma čisto. Pri kuhanju v raztopini Radiona se razvija kisik, ki struji skupaj s peno mila skozi perilo, odpravi vso nesnago in perilo postane skoz in skoz čisto. Pri tem se perilo varuje in dobi tisto prekrasno belino - Radion belino.

Schichtov RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

Schichtov RADION pere sam!

SLEPEC

38

Detektivska povest

»Ne. Zakaj?«

»No, eden izmed njih, krepak človek z zdravo poltjo, žilav in s težkimi brki je bil videti, kakor da bi bil utegnil biti v zvezi s postavo.«

»V zvezi s postavo?« sem dejal v hipnem strahu.

»Oh, no, ne mislim reči, da mora to pomeniti ravno kazensko stran zakona. Dolg, veste. In tisti človek je bil videti, kakor da je kakšen zaupnik pokrajinskega upravitelja.«

Hitro kakor svetloba se mi je vrnil spomin na nekega moža, ki se je ujemal z opisom, kakor ga je bil gospod Spencer tako neprisiljeno podal — na uradnika iz Scotland Varda, ki je bil pri prejskavi, na nadzornika Snargrova. A kdo bi mogla biti druga dva?«

»In druga dva?« sem vprašal.

Gospod Spencer si je premišljujoč pogladil brado.

»No, prvi je bil bolj visok človek z jastrebskimi očmi in precej kratko ostriženimi brki, ki se je držal — no, precej podobno vojaku brez uniforme. Mislil sem si, da je moral biti kakšen Kinlochov nekdanji tovariš. In tretji — ni še minilo pol ure, odkar je odšel — je bil tudi korenjak, toda gladko obrit. V nasprotju z drugima dvema je ni bilo videti, da bi se mu bila uniforma podala. Mnogo bolj je bil podoben kakšnemu zdravniku; in ta je bil gotovo kakšen vaš rojak.«

Drugih dveh nikakor nisem mogel opredeliti. In mislim, da je samo vznemirjenost zbudila v meni nesposobnost, ki me je včasih nagibala k sklepu, da bi pritegnil gospoda Spencerja v svojo zaupnost. Zato sem po nekoliko naglih trenutkov premišljevanja dejal:

»Ker vam niso hoteli povedati, zakaj so iskali Kinlocha, bo najbolje, da vam jaz povem —«

Gospod Spencer pa je z naglim vzklikom iztegnil roko in me prekinil.

»Saj jim ni bilo treba,« je rekel. »Uganil sem to sam po tistem, kar ste mi pripovedovali o Kinlochovih denarnih okoliščinah — vsem je šlo za denar; zaupnik pokrajinskega upravitelja in stari vojni tovariš, no, ta dva sta bodisi pričakovala od Kinlocha kakšnega posojila ali pa povračila kakšne svoje terjatve; in tisti škotski zdravnik — je brškone vohljal za kakšnim neplačanim računom, kaj?«

Mož se je zasmejal. Jaz pa sem odkimal.

»Mnogo resnejše je. Kinloch je sicer nedolžen, ampak —«

»Oh,« mi je spet segel v besedo, »brez vsake šale —« Umolknil je, da bi poiskal naočnike, ki so mu bili padli na tla. Na vso moč osupnjen sem strmel v tišino. Mož je malo stikal okoli, nato pa je spet sédel, precej rdeč od pripogiba, in je nadaljeval, kakor da me ni bil slišal. »Seveda, zaupnik pokrajinskega upravitelja je dejal, da bo že našel sredstva, da mi bo ob premernem času odprl usta. A lahko mi je bilo dokazati mu, da bi bil kaj malo verjetno ponudil nagrado za podatke, če bi bil imel količkaj slutnje, kje je Kinloch.«

Tako je torej bilo! Nazadnje sem razumel. Spencer ni hotel vedeti, kajti sicer bi bil moral povedati. Moje spoštovanje do njega se je dvignilo. Bil je prav tako pošten, kakor sem bil jaz neumen.

»Pa saj se bodo še vrnili — tisti trije,« sem opomnil.

»Oh, nedvomno,« je odvrnil spet veselo, »toda ne prej, da prenehamo s tistim oglasom.« Potem pa je, kakor da bi se bil hotel prepričati, da sem ga razumel, dodal zavestno: »Pa sem plačal vnaprej za celo vrsto oglasov. Neumno, morda, kajti oglasi bodo nemara izhajali še precej dolgo potem, ko bomo Kinlocha že našli.«

*

Toda ko so dnevi minevali in ni bilo ničesar slišati o njem, sem že mislil, da smo zvedeli zadnje o Kinlochu. Moji pogosti obiski v Chancery Lanu so bili zmerom prazni. Spencer pa je bil nespremenljivo poln zaupanja. Ko pa sem ga silil k navedbi razlogov, mi ni povedal ničesar drugega kakor tole:

»Gospod doktor, denarju nikoli ni treba dolgo beračiti. Še nikoli razen tokrat, naša tvrdka ni brez uspeha oglaševala. Prej ali slej bo prejela odgovor.«

Neki dan pozneje me je iznenadil z vprašanjem.

»Gospod doktor, ali se kdaj ozirate nazaj?«

Ker ga nisem razumel, sem samo ponovil njegovo vprašanje, na kar mi je pomignil, naj stopim k oknu.

»Glejte tamkajle — tistega človeka, ki pohaja v sivem površniku in črnem polcilindru po pločniku na nasprotni strani.« Ko sem pokukal ven, mi je zadal vprašanje: »Ste ga že videli kdaj prej?«

Nisem se mogel spomniti te čokate osebe.

»Oh — tamle — vidite!« je dejal Spencer.

Človek na nasprotni strani je namreč ravno ta čas hitro pogledal proti najinemu oknu, in ko naju je opazil, jo je spet mahnil naprej, delajoč se, kakor da se zanima za promet.

»Tokrat se je zaštorkljal,« je zamomljal Spencer.

»Kdo pa je?« sem vprašal, kajti vse to mi ni bilo všeč.

»Oh, po mojih mislih je bolje, da ste dobili opomin, da stikajo za vami, gospod doktor. Že ob vaših zadnjih treh obiskih tukaj so ga videli čakati na vas. Če imate kakšne načrte — tedaj bodite pozorni.«

Po tem dogodku sem nehal hoditi v tisto pisarno in domenila sva se, da mi bo Spencer, če me bo potreboval, telefoniral ali pa brzojavil. Kajti če so zaradi Kinlocha stikali za menoj, tedaj je najbolje, da bi po opustitvi mojih obiskov pri tvrdki Selwyn & Smith mislili, da nimamo nobenega upanja več dobiti kakšen odgovor na naše oglase.

In res, moje upanje je ta čas prešlo v brezup. Vendarle se je nazadnje Spencerjeva zaupnost izkazala za pravilno. Neki dan me je poklical telefon, in kakor hitro sem vzel v roko slušalko, mi je že zadonel na uho Spencerjev glas:

57,000.000

bo izplačanih na dobitkih samo v nastopnem V. razredu 38. kola, katerega žrebanje se bo vršilo:

v BEOGRADU 12., 14., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 23. in 24. avgusta t. l. in
v SPLITU 29., 30. in 31. avgusta ter 1., 2., 4., 5., 7., 8. in 9. septembra t. l.

V najsrečnejšem slučaju se lahko dobi na eno srečko

Din 3,200.000·-

V 20 dneh bo izžrebanih 36.000 dobitkov, med katerimi bo poleg 3 glavnih premij 2,000.000, 1,000.000 in 500.000 din, večje število dobitkov po 200.000, 100.000, 80.000, 60.000, 50.000 din itd.

Osebe, ki se udeležujejo loterijske igre, morajo svoje srečke IV. razr. zamenjati za srečke V. razreda vsaj do 7. avgusta t. l. zaključno.

Tisti pa, ki si še niso nabavili srečk, pa bi radi poskusili srečo v tem glavnem žrebanju, lahko kupijo srečke pri pooblaščenih prodajalcih, ki so skoro v vsakem večjem kraju, po doplačilni ceni, in sicer:

Ena cela srečka Din 1.000·—
Ena polovična srečka Din 500·—
Ena četrtinska srečka Din 250·—

Izplačevanje dobitkov, za katero jamči država, se vrši brez vsakih odbitkov.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Prodamo

Najugodnejši nakup
moških oblek nudi Presker, Sv. Petra c. 14. Ljubljana. (l)

4 Pfaffovi šivalni stroji
skoraj novi, več koles, otroških vozičkov, bicikljev in razn. drugih predmetov, poceni naprodaj pri »Promet«, v Ljubljani, nasproti križanske cerkve

Naprodaj
omara, umivalnik in stenska ura. Cesta v Rožno dolino 11. (l)

Novo kislo zelje
v zalogi po najnižji ceni. J. Oražem, Moste, Ljubljana. (l)

Pisalni stroj
novejšega sistema, zajamčeno brezhiben — poceni prodam. — Matelič Josip, Ljubljana, Groharjeva 3.

Otroško posteljico
poceni prodam. Vel. čolnarska 15-II. (l)

Palme yoke
naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12176.

Novo kislo zelje
prvovrstno po brezkonkurenčni ceni dobavlja Homan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 81, tel 35-39. (l)

Čitajte »Slovenca«!

Mlad osliček
prijazen, vleče do 500 kg, komat in dirca, naprodaj. (Metalka) Gosposvetska cesta 16 (dvorišče). (j

Kupimo

Zlato, srebro
in briljante kupuje v vsaki količini tvrdka A. Božič, Ljubljana, Frančiškanska ulica 3. (k)

Pehtranove rastline
za saditev, kupimo, tudi v manjših množinah. — Sever & Komp., Ljubljana

Srebro, drage kamne
in vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Jos. **Eberle,** Ljubljana Tyrševa 2
(palača hotela „Slon")

Gritzner ali Pfaff
že rabljen šivalni stroj - kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Plačnik« št. 12180. (k)

Posestva

Štiristanovanjska vila
na Šmarski cesti, nasproti šole, naprodaj. (p)

Ugodno naprodaj
vila z gospodarskim poslopjem, sadnim in zelenjadnim vrtom, velike kleti, prostori za žganjekuho in gostilno. Pripravno tudi za vsako drugo obrt. - Polno dobičkanosno zaradi izselitve v inozemstvo. Franc Zajc, Brejčeva 8, Ljubljana VII. (p)

Stavbne parcele
v bližini kolodvora Šent Vid-Vižmarje, z vodovodom in elektriko, prodam pod ugodnimi pogoji in v poljubni velikosti po 20 din in več kv. meter. Pojasnila Vižmarje 59.

Če kupite
ali prodaste hišo, parcelo, posestvo, obrnite se na priznano solidno in kulantno realitetno pisarno Franjo Pristavec — Ljubljana, Erjavčeva cesta 4a. Vse informacije so brezplačne. (p)

Pohištvo

MODROCE

otomane, kauče itd. dobite poceni in solidno pri

Ivan Habič-u
tapetnik
Kopitarjeva ulica 1
nasproti »Ničmanac«

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

Natečaj.

Komanda vojnega zrakoplovstva sprejme 1. oktobra 1939 večje število gojencev v zrakoplovno podoficirsko šolo v Novem Sadu in v pomorsko zrakoplovno podoficirsko šolo v Divuljah.

Ti gojenci se bodo po končani šoli porabili kot zrakoplovni podčastniki v vojnem zrakoplovstvu.

Kandidati morajo izpolniti sledeče pogoje:

za zrakoplovno podoficirsko šolo v Novem Sadu:

1. Mora biti podanik kraljevine Jugoslavije.
2. Ne sme biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. Za temelj računanja let se vzame celo koledarsko leto, v katerem se kandidat javlja za sprejem.
3. Imeti mora vsaj 4 razrede ljudske šole in po možnosti poznati kako obrt.
4. Biti mora dobrega obnašanja, ne pred sodbo, niti sodno kaznovan in popolnoma zaveden v nacionalnem oziru in siguren, t. j. ne sme izražati načel proti ureditvi državne uprave.
5. Ne sme biti oženjen.
6. Imeti mora dovoljenje staršev ali rednikov za vstop v šolo in se zavezati, da bo po končani šoli odslužil trikrat toliko, kot je trajalo njegovo šolanje in da ga bodo lahko porabili za vse službe v zrakoplovstvu, za letenje pa, če bo hotel.
7. Biti mora zdrav in za vojno službo sposoben.

Za pomorsko zrakoplovno podoficirsko šolo v Divuljah:

1. Biti mora podanik kraljevine Jugoslavije.
2. Ne sme biti mlajši od 16 in ne starejši od 18 let. Za temelj računanja let se vzame celo koledarsko leto, v katerem se kandidat javlja za sprejem.
3. Imeti mora vsaj 4 razrede ljudske šole in se učiti vsaj 2 leti obrti (za mehanika, ključavničarja ali električarja ali 2 leti obrti v vojno obrtnih šolah).
4. Biti mora dobrega obnašanja, ne pred sodbo ali sodno kaznovan in popolnoma zaveden v nacionalnem oziru in siguren, t. j. ne sme izražati načel proti ureditvi državne uprave.
5. Ne sme biti oženjen.
6. Imeti mora dovoljenje staršev in rediteljev za vstop v šolo in se zavezati, da bo po končani šoli preslužil v vojnem zrakoplovstvu kot podoficir dva in polkrat toliko kot je trajalo njegovo šolanje.
7. Biti mora zdrav in sposoben za vojno službo.

Prošnje za oba natečaja se pošljejo na **Komandantu vazduhoplovne podoficirske škole — Novi Sad — Aerodrom.**

Prošnje za oba natečaja se morajo narediti do 1. septembra 1939.

Prošnje, ki bodo prišle po tem roku ali ne bodo sestavljene točno po tem natečaju, se ne bodo upoštevale. Zaradi tega je treba prošnje takoj narediti, da se v primeru kakih nepopolnosti lahko vrnejo zaradi spopolnitve.

Vsa podrobnejša pojasnila za ta natečaja in kaj je treba storiti, se lahko dobe iz natečajev, ki so dostavljeni in se nahajajo na vseh vojnih okrožjih in sreskih načelstvih.

Poleg tega se natečaji lahko dobe tudi brezplačno pri zrakoplovni podoficirski šoli v Novem Sadu, Aerodrom, če se pošlje šoli naslovljena in z 1.50 din frankirana kuverta. Prav tako se natečaji lahko dobe osebno pri Komandi voj. zrakoplovstva v Zemunu.

OPOMBA: V prošnjah je treba posebno poudariti, za katero šolo se kandidat javlja. Pomniti, da bodo gojenci iz obeh šol postali zrakoplovni podoficirji voj. zrakoplovstva.

Pisarna Štaba vojnega zrakoplovstva — Zemun, V. Dž. št. 18.739, 25. julija 1939.

POZOR!

Ker se je zadnji čas pojavilo na trgu blago pod imenom »Sol sv. Roka«, ki je bilo spravljeno v promet na nedopusten način, se je lastnik in proizvajalec po vsem svetu znane »Soli sv. Roka« za nego nog odločil, proti takemu nedopustnemu postopku zavzeti potrebne mere.

Odbor za pritožbe pri Upravi za industrijsko lastnino v Beogradu je na podlagi tožbe, katero je proizvajalec »Soli sv. Roka« zaradi tega vložil, odločil, da žig »So sv. Roka« pripada edino in izključno proizvajalcu te soli, Šandorju Žoldošu iz Budimpešte, ki navedeni izdelek spravlja v promet v mnogih državah Evrope in ki je že več let lastnik omenjenega žiga; podobni žig, katerega je prijavil g. Vojislav Gabrič, drogerist iz Subotice, Drogerija »Nada«, je razveljavljen.

Ta odlok prve stopnje je v celoti potrdil Kasacijski odbor pri Upravi za industrijsko lastnino v Beogradu, z razsodbo št. K. Ž. 2/1939, 17. maja 1939.

Zatorej s tem sporočamo kupcem, da je prava sol sv. Roka samo ona, ki jo v Jugoslaviji spravlja v promet tvrdka Veledrogerija Mišković & Komp., Beograd, Sarajevska 84. Za ponarejeno blago ne moremo prevzeti nikake odgovornosti, opozarjamo interesente, da v lastnem interesu pazijo na žig »So sv. Roka«.

Glavni zastopnik:

Soli sv. Roka za Juoslavijo
Mišković & Komp, Beograd

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič Izdajatelj: inž. Jože Sodja Urednik: Viktor Cenčič

LJUBLJANA

Slavnostni pozdravni večer odposlancu papeža, kardin. Hlondu

Ljubljana je bila bajno razsvetljena

Včeraj zvečer ob 8 je nudila velika dvorana Hotela Union slavnosten prizor, kakor še nikoli. Na povabilo odbora za VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja se je namreč v njej zbralo tako veliko število katoliških vernikov iz vseh slojev slovenskega naroda in njega prestolnice, da je bila polna do zadnjega kotička, na galerijah pa so bile zbrane naše katoliške žene in dekleta v ljubkem sijaju svojih narodnih noš. V prvih vrstah je sedel jugoslovanski in tuji episkopat s papeževim nuncijem msgr. **Felicejem** in beneškim patriarhom kardinalom msgr. **Piazza** na čelu, dočim so na sedežih prve vrste na desno bili zastopniki posvetne in vojaške oblasti, pred vsemi ministri gg. **dr. Krek, Maštrovič** in **Snoj**, ljubljanski divizionar general **Štefanovič** in podban **g. dr. Majcen** ter župan ljubljanski **dr. Adlešič.**

Prihod papeževega legata

Pravi vihar navdušenja je zavihral po vsej dvorani, ko so fanfaristi naznanili prihod posebnega papeževega odposlanca, primasa bratske Poljske in kardinala **Hlonda,** ki si je že davno pridobil srca vsega slovenskega ljudstva. Ko je cerkveni veledostojanstvenik stopal k svojemu častnemu sedežu v spremstvu visokih duhovnikov ter papeškega plemenitaša in visokega častnika papeževe garde, je vse občinstvo stoje navdušeno pozdravljalo priljubljenega cerkvenega kneza, sproti pa so sipale z galerij nanj zastopnice slovenskega ženstva cele šope krasnega cvetja. Ko je papežev legat po ljubeznivih zahvalah in potem, ko je železničarska godba »Sloga« zaigrala papeško in jugoslovansko himno, zavzeli svoje mesto, je velik zbor 120 mladih dečkov na odru recitiral pozdrav. jurist g. Röger pa je s svojim zvočnim glasom imel slavnostno deklamacijo, v kateri je kardinala pozdravil kot glasnika miru.

Pozdrav predsednika kongresa

Nato je predsednik kongresa, bivši minister in poslanik v Washingtonu, vseuč. prof. dr. Leonid **Pitamic** pozdravil papeškega odposlanca, poudarjajoč, kako je sv. oče po njegovi osebi počastil slovenski narod, ko je za svojega zastopnika na veliki mednarodni katoliški prireditvi v Ljubljani imenoval slovanskega kardinala, ki govori naš jezik. Prosil je kardinala, naj sporoči sv. očetu globoko udanost in iskreno hvaležnost slovenskega naroda za to veliko pozornost. Obenem je sporočil papeževemu odposlancu, da so prvi dnevi kongresa Kristusa Kralja zelo lepo uspeli, in je kardinalu Hlondu vnovič izrekel pozdrav kot velikemu prijatelju našega naroda.

Pomemben nagovor papeževega odposlanca

„Sv. Oče neutrudno nadaljuje delo za ohranitev miru“

Nato je med dolgotrajnimi aklamacijami stopil na govorniško tribuno papežev odposlanec sam in v francoskem jeziku pozdravil vse navzoče v imenu Njegove Svetosti papeža Pija XII. (Viharne aklamacije.) Predvsem je pozdravil beneškega patriarha, apostolskega nuncija, oba slovenska škofa in ves ostali episkopat ter zelo prisrčno vse vernike laike, ki jih sveti oče blagoslavlja in hvali. Nato je v poljskem in zatem v nemškem jeziku naglašal, **da je kongres Kristusa Kralja praznik miru, čeprav se godijo na svetu velike stvari, na katere je treba mirno in vdano v božjo previdnost čakati, čeprav on ne veruje v vojno.** Nato je papežev odposlanec v italijanskem jeziku dejal, **da se je Cerkev vedno bojevala in se bo bojevala, da je vedno trpela in bo še trpela, da pa v vseh viharjih želi samo miru in sicer miru na podlagi pravice ter goreče želi, da bi njen trud in napor za mir imel popoln uspeh.** (Veliko odobravanje.) **Zavedati pa se moramo v vseh katastrofah, ki jih naša zgodovina pozna veliko in katerim se tudi v bodoče ne bo mogla izogniti, da po njih vedno zasije polno sonce krščanske resnice, in tako smo tudi v sedanjem momentu zgodovine prepričani, da bodo mogli narodi enkrat vzklikniti z besedami Zveličarja, da je knez temo premagan.** (Viharno odobravanje.) **Naj se božja jeza še tako zlije na svet, mi vemo, da je vihar napovedovalec jasnosti in luči ter novega podviga. Cerkev tudi danes, kakor vedno, kadar so svet pretresale velike krize, dela na to, da se ohrani krščanska kultura in tudi najhujše katastrofe služijo božji previdnosti v to, da večne vrednote življenja po njih zableščijo še bolj. Morem vam pa zagotoviti, da papež neutrudno vse svoje sile polaga v to, da ohrani mir, in za to smo mu dolžni svojo najgloblјo zahvalo, zaupanje in vdanost** — pri teh besedah je vsa dvorana zaorila navdušenih klicev vdanosti sv. očetu. Nato je papežev odposlanec nadaljeval ob viharnem aplavzu vse dvorane v dovršeno lepem slovenskem jeziku:

»Predragi mi bratje Slovenci! Kongres Kristusa Kralja — tako je nadaljeval kardinal Hlond svoje misli — **je pomemben letos zato, ker se vrši v tej lepi zemlji, ki je polna verskega zanosa. Namen kongresa je, da zmaga katoliška vera, da bi se narodi odvrnili od brezboštva in se spet vrnili k pravemu in polnemu ter dejanskemu krščanstvu, potem ko so dolgo blodili v močvari materializma. Namen teh kongresov je** — tako je nadaljeval ob navdušenem odobravanju papežev legat —, **da se svet od nasilja in moralnega tlačenja vrne k resnični svobodi vesti, da se od barbarstva vrne k pravi omiki.** (Viharno odobravanje.) **Svoj najboljši izraz** — je dejal kardinal — **imajo ti ideali v slovenskem narodu, v katerem vlada cvetoče iskreno versko življenje.**

Zaključujoč svoj nagovor je papežev odposlanec naglasil, da je **njegovo naznačenje za zastopnika sv. očeta papeža Pija XII. na tej veličastni manifestaciji katoliške vere v Ljubljani izraz posebne papeževe ljubezni do slovenskega naroda in do jugoslovanske države.** (Buren, dolgotrajen aplavz.) Nato pozdravlja oba slovenska škofa z duhovščino in vse vernike laike, ki so toliko doprinesli k sijaju in uspehu tega kongresa. **On sam pa čestita bratom Slovencem kot Poljak in Slovan.** (Ob teh besedah se vzdigne v dvorani pravi vihar navdušenih aplavzov.) Svoj nagovor je končal kardinal Hlond z besedami: **»Iskreno želim vsem božjega blagoslova, predvsem pa Nj. Vel. vašemu kralju in jugoslovanski domovini!«** — Vsi navzoči se dvignejo in iz vseh grl zaorijo navdušene aklamacije kralju Petru II. Medtem ko kardinal legat stopa z odra, zaigra godba himno »Povsod Bogu«, ki jo v ogromnem entuziazmu poje vsa dvorana.

*

S tem je bil ta dostojanstveni pozdravni večer zaključen. Za papeževim odposlancem, ki je bil spet deležen najprisrčnejših vzklikov in aplavzov, so navzoči počasi odhajali, pred njimi cerkveni dostojanstveniki, med katerimi smo opazili razen že imenovanih nadškofe oziroma škofe Beaussarda, Nuttija, Gorala (Lublin), Kurteva (Sofija), Čenga (Kitaj), Ujčiča, Akšamoviča, Srebrniča, Mišiča, Careviča, Buriča, Mileto, Camozzo (Reka) in Santina (Trst); med posvetnimi dostojanstveniki pa je imenovati poleg že omenjenih predsednika apelacijskega sodišča Golio, med inozemskimi odličnjaki pa bivšega ogrskega ministrskega predsednika Huszarja.

Razsvetljava

Ljubljana, 28. julija.

Ko je jel nocoj legati na Ljubljano prvi somrak, je pričelo naše mesto dobivati bajno podobo. Ljubljana je nocoj v čast papeževemu legatu kardinalu Hlondu zažarela v milijonih lučk. Ni je bilo skoraj hiše, v kateri ne bi bile na oknih prižgane sveče ali električne luči. Ljubljanske trgovine so razsvetlile svoje za kongres prirejene izložbe, pred važnejšimi poslopji so zagoreli žarometi, na ulicah, kjer stoje plinski kandelabri, so namesto plinske luči gorele bakle. Krasno so bila razsvetljena pročelja ljubljanskih svetišč, zlasti stolnice, cerkve Srca Jezusovega, šempetrske cerkve, nunske cerkve in cerkve sv. Cirila in Metoda za Bežigradom. Od javnih poslopij je bil bajno razsvetljen mestni rotovž, dalje škofijski dvorec, sodišče, Zavetišče sv. Jožefa na Vidovdanski cesti itd. Od drugih poslopij moramo omeniti nebotičnik, na katerem je žarel v žarnicah velik križ, prav tako tudi na Jugoslovanski tiskarni in Ljudski posojilnici. Daleč viden je blestel žareči križ na stolpu ljubljanskega Gradu, pod poslopjem pa napis »Kristus kraljuje«. Grad je bil danes še posebno lepo razsvetljen, kajti kljub bleščeči luči reflektorjev, ki vse dni kongresa razvestljujejo grajsko poslopje, so bili vidni drobni migotajoči plamenčki sveč, ki so jih prižgali na svojih oknih grajski prebivalci.

Na vseh gričin in hribih okrog Ljubljane in daleč naokoli so v prvem mraku zagoreli številni kresovi v pozdrav papeževemu legatu kardinalu H l o n d u.

Po pozdravnem večeru si je papežev odposlanec kardinal Hlond s svojim spremstvom ogledal razsvetljavo mesta po Miklošičevi, Masarykovi, Tyrševi cesti, po Šelenburgovi ulici, na Kongresnem trgu in po Vegovi ulici do Križank, kjer pred njegovim stanovanjem stoji častna vojaška straža.

Misijonska razstava kitajskega škofa Čenga

Apostolski prefekt Damjan Čeng iz Čautunga, ki je pred dnevi prispel na kongres, je pripeljal s seboj veliko kitajskih zanimivosti, ki jih je dal na prošnjo njegovih misijonskih prijateljev razstaviti v risalnici uršulinske gimnazije v Ljubljani (zraven razstave slovenske cerkvene umetnosti). Razstava je izredno bogata in zanimiva. Na njej vidimo 4000 let star kitajski žrtvenik, dragocene porcelanaste izdelke, pretresljive fotografije iz kitajsko-japonske vojske itd. Obiskali jo bodo z užitkom ne le prijatelji misijonov, marveč tudi vsakdo, ki se zanima za kitajsko umetnost in običaje. Gospodje katehetje, ki pripeljete danes mladino na kongres, pokažite ji tudi to zanimivo misijonsko razstavo. Vstopnine ni, le prostovoljnih darov prosimo za misijon škofa Čenga v Čautungu.

Ljubljanski javnosti!

Dne 5. in 6. avgusta t. l. bo v Mariboru velik **festival slovenskih narodnih običajev.** Festival ima namen vzbuditi čim večje zanimanje za domače narodopisne vrednote, ki so dokaz naše narodne samobitnosti in pristne domače kulture. S starimi narodnimi običaji, ki nosijo vseskozi slovenski značaj, naj prireditev pokaže svetu avtohtonost našega življa na slovenski zemlji. Zato sodi festival med letošnje najvažnejše vsenarodne prireditve.

Podpisana društva vabijo k tej manifestaciji vse svoje članstvo in sploh prebivalce mesta Ljubljane, ki se mora zlasti v sedanjih časih zavedati svojega prvenstvenega poslanstva in svoje častne dolžnosti, kjerkoli gre za skupno narodno stvar.

Vsem udeležencem festivala je dovoljena **četrtinska vožnja** na železnici. Ljubljana pripravlja za nedeljo 6. avgusta t. l. skupen izlet s posebnim vlakom. Prijave za vlak sprejema Zveza za tujski promet. Vse podrobnosti bodo razvidne iz objav v dnevnikih. Želi se, da se občinstvo udeleži izleta kolikor mogoče v narodnih nošah.

Bran-i-bor; Češkoslovenska Obec; Društvo »Bela Krajina«; Društvo prijateljev Slovenskih goric; Društvo »Soča«; Družba sv. Cirila in Metoda; Glasbena Matica; Hubadova župa JPS; Jadranska straža; Jugosl.-češkosl. liga; Jugosl. ženska zveza, sekcija za dravsko banovino; Jugosl. touring klub; Jugosl. novinarsko združenje, sekcija Ljubljana; Jugosl. profesorsko društvo, sekcija Ljubljana; Jugosl. učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino, Klub Primork; Kmečka zveza; Kolo Jugosl. sester; Legija koroških borcev; Obrtniško društvo Ljubljana; Pevska zveza; Pevsko društvo »Ljubljanski zvon«; Prosvetna zveza; Slovenska krščanska ženska zveza; Slovenska straža; Slovensko planinsko društvo; Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev; Strelsko okrožje Ljubljana; U. J. N. Ž. B. podružnica Ljubljana; Udruženje rezervnih oficirjev, pododbor Ljubljana; Združenje trgovcev; Zveza fantovskih odsekov; Zveza kulturnih društev; Zveza obrtnih društev dravske banovine; Zveza slovenskih obrtnikov; Zveza združenj gostilničarskih obrti; Železničarsko glasbeno društvo »Sloga«.

Varuj svoje zobe

Mislite, da tenka plast za zobmi nič ne škoduje? Motite se! Če se pretvori v zobni kamen, razmaja lahko s časom tudi zdrave zobe in pospeši njihovo izpadanje.

Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta, z dodatkom sulforicin oleata, razkraja polagoma, vendar zanesljivo, zobni kamen in prepreči, da bi se zopet napravil. Samo zobje brez zobnega kamna, ostanejo vedno zdravi in lepi!

SARGOV KALODONT

Proti zobnemu kamnu

l Prihod katoliških časnikarjev. Vsi ljubljanski hoteli so včeraj zjutraj prijavili 203 nove tujce, od teh 123 inozemcev, med temi je mnogo Poljakov in Belgijcev. Prispeli so na kongres že tudi mnogi katoliški časnikarji. Iz Antwerpna je prispel župnik Edmund Vernimp, urednik »Standarda«. Iz Bratislave je prispel urednik glavnega glasila »Slovaka« Vaclav Melichar. Že od torka se mudi v Ljubljani urednik olomuškega »Našinca« g. Dolansky. Iz Budimpešte je prispel časnikar dr. Gyula Samogyi. Iz Bregge - Newporta, Belgija, je prispel župnik Hcenraet Vilfrid. Najavljenih je za jutri še mnogo več časnikarjev.

l Španska komunistična razstava je doživela že do sedaj velik uspeh. Obiskovalci še po ogledu razstave prihajajo k blagajni in ponovno darujejo večje vsote.

l Na justični palači velik križ. Uprava justične palače je postavila na strehi pročelja velik križ, opremljen z električnimi žarnicami. Tudi pročelje je okrašeno in je napeljanih na treh krajih mnogo električnih žarnic. Ljubljana je vsa v državnih zastavah. Mnoge privatne hiše tekmujejo, da okrase pročelja in okna z zelenimi venci. Tvrdka A. Krisper je svojo hišo na vseh krajih in nadstropjih okrasila z zelenjem.

l Butare kot okrasek kolodvora. Peron glavnega kolodvora je lepo okrašen. Od enega do drugega konca se vije zelenje. Železni podporni stebri strehe pa so okrašeni s prav čednimi butarami, napravljenimi iz brinovih vej in pobarvanih oblanic, kakor to delajo na Orlem in drugod v dobrunjski okolici. Vodstvo kongresa je naročilo do 300 lepih in velikih butar, ki jih bodo nosili dečki v sprevodu ob prenosu Najsvetejšega iz cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion.

l V mestni župniji sv. Jakoba bomo praznovali slovesno župnega patrona sv. Jakoba v nedeljo 6. avgusta. — Zaradi kongresa je preloženo praznovanje.

l Maša bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob **4.15** zjutraj.

l Pridnim učencem ljubljanskih šol je mestna občina ljubljanska ob zaključku šolskega leta poklonila v priznanje pridnosti lepo število knjig. 17 najboljših srednješolcev je dobilo v dar v platnu vezan IV. letnik »Kronike«, najbolj pridni dijaki meščanskih in sorodnih šol so dobili 15 izvodov v platno vezanega Fr. Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«, a 52 učencev osnovnih šol je bilo obdarovanih s knjigami iz zbirke Erjavec-Flere. Vsi tako odlikovani učenci ljubljanskih šol so pa poleg knjig dobili tudi mapo s 17 slikami, kakršne so priložene »Kroniki« prejšnjih letnikov. V vsaki knjigi je nalepljen poseben list z napisom, da mestna občina ljubljanska knjigo poklanja temu in temu učencu v priznanje pridnosti ter z lastnoročnim podpisom župana dr. Jura Adlešiča in datumom. Glavno na tem listu je pa z rdečo barvo tiskan velik ljubljanski grb, ki ne stoji na samo z zeleno travo poraslih treh gričih, temveč je trata vsa v cvetju mladosti — zakaj mladina je temelj bodočnosti Ljubljane. Spominski list je odlično delo mestnega arhitekta inž. Borisa Kobeta.

l Za mestne reveže je podarila tvrdka **Al. Kovačič** na Miklošičevi cesti 8 kg brusnične marmelade, tvrdka **I. Pieliek** v Lingarjevi ulici pa 91 kg stročjega fižola za priboljšek v kuhinji stare cukrarne. Mestno poglavarstvo izreka darovalcem najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

l V Sv. Jakobu ob Savi je žegnanje v nedeljo in ponedeljek. Avtobus vozi od Mestnega doma ob 15.30, 16.20, 18.20 in 19.30. Povratek ob 19, 21, 23 in 24.

l Učiteljem-gasilcem! Kongresni odbor za II. jugoslovanski gasilski kongres v Ljubljani vljudno sporoča vse tov. gasilce-učitelje, da bi v zadnjih dneh pred kongresom priskočili na pomoč. Potrebujemo več vodij informacijskih pisarn in pri stanovanjskem odseku. Vsi, ki ste voljni sodelovati, se javite z dopisnico ali pa osebno pri kongresnem odboru, Tyrševa c. 29/III.

l Gasilski kongres. V dnevih od 13.—15. avgusta 1939 se vrši v Ljubljani gasilski kongres. Pripravljalni odbor za kongres vljudno prosi vse Ljubljančane, da prijavijo odvišna stanovanja za goste. Prijave sprejema: Kongresni odbor gasilske zajednice, Tyrševa cesta 29-II.

l Ribji trg je bil včeraj slabo založen z morskimi in sladkovodnimi ribami. Na gorenjem Jadranu je bil včeraj po noči slab lov zaradi burje in mesečine. V Ljubljano ni bilo pripeljano niti 20 kg morskih rib. Zaradi pomanjkanja večje izbire rib so cene bile razmeroma visoke. Sardelice so bile po 16 din kg, velike skuše 30, prej 18 din, male skuše 20, prej 16 din, sardoni 16, morski raki 30, osliči 30 din. Drugih morskih rib ni bilo na izbiro. Tudi sladkovodnih rib je bilo malo na prodaj. Ščuke po 16, belice po 10 din. Raki so sedaj po 1 do 8 din komad po velikosti. Ker se je Cerkniško jezero popolnoma posušilo, je tam ribji lov prenehal.

— Pri zaprtju, motnjah, v prebavi vzemite zjutra, še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

l Huda obsodba dveh žeparjev. Kadar so v Ljubljani prireditve velikega obsega, ima ljubljanska policija mnogo posla z nadziranjem raznih žeparjev, ki navadno vsako leto prihajajo na ljubljanski velesejem in druge velike prireditve. Policija že sedaj svari in opozarja ljudi, da naj bodo te dni zelo previdni in naj se varujejo gneče, ki jo žeparji navadno vprizarjajo na umeten način. Na letošnjem junijskem velesejmu je policija prijela in flagranti več žeparjev, ki jim okrožno sodišče sedaj deli primerne kazni. V četrtek je bil obsojen žepar Kudjerski. Mali kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Kralja pa je včeraj sodil prav premeteno in drzno žeparico Elizabeto Kovač, staro 39 let, doma iz Subotice. S svojim pajdašem krojačem Miodragom Markovičem je 4. junija prispela v Ljubljano. Oba sta se pojavila na velesejmu in se dogovorila, kako bosta paznila obiskovalcem žepe. V paviljonu »H« je omenjeni dan Elizabeta Kovačeva okoli Maksa Ježeka napravila umetno gnečo. Vedno se je okrog njega sukala in se nanj pritiskala. G. Maks je res čutil nekam čuden pritisk na njegov hlačni desni žep, v katerem je imel listnico s 740 din gotovine. Ko je ženska spravila listnico v svoje roke, je naglo izginila in gnječe okoli Ježeka ni bilo več. Takoj nato je Ježek posegel v žep in presenečen opazil, da mu je denar izginil. Svoji ženi Metki je po spominu opisal dotično žensko, ki je hodila okrog njega. Ga. Metka je bila izvrsten detektiv. Kmalu je izsledila dotično sumljivo žensko v družbi nekega elegantnega gospoda. Na dvojico je ga. Metka opozorila stražnika, ki ju je pozval, da mu sledita na policijsko stražnico. Pri Miodragu Markoviču so našli 7 metuljev. Po daljšem zaslišavanju sta oba priznala, da je bil denar ukraden Maksu Ježeku. Ukradla ga je Elizabeta Kovačeva in ga nato dala shraniti Markoviču. Mali kazenski senat je izrekel strožjo sodbo, ker je bila ta tatvina izvršena na sila drzen način. Miodrag Marković je bil, ker je star kriminalen tip, obsojen na 1 leto in 3 mesece robije, Elizabeta Kovačeva pa na 10 mesecev strogega zapora.

l Iz Ljubljane izgnani. Iz Ljubljane so za nedoločen čas izgnani: Tomažin Danica, pristojna v občino Rako pri Krškem, natakar Jože Černivec iz Železnikov in mesarski pomočnik Jože Leskovšek iz Št. Ruperta, okraj Laško. Za dobo 3 let je iz Ljubljane izgnan mesarski pomočnik Lojze Gradišek iz Stahovce, občina Kamniška Bistrica.

l 1000 ton premoga zdroba in 100 ton premoga orehovca potrebuje ljubljanska mestna elektrarna za svoj obrat, kakor razvidimo iz pravkar objavljenega razpisa za dobavo.

l Tatvine koles. V času od 22. t. m. naprej so bila v Ljubljani ukradena 3 kolesa. V Selenburgovi ulici izpred Batine trgovine je bilo odpeljano žensko kolo, vredno 1.500 din, last Grete Bizjakove. Lužarju Jožetu je neznan tat ukradel na Podutiški cesti izpred neke gostilne 800 din vredno moško kolo. Izpred Čebelarske zadruge na Tyrševi cesti je bilo Rudolfu Božiču ukradeno 700 din vredno moško kolo.

Življenje apostola gobavcev v filmu

Ameriška filmska družba RKO-Radio si je pridobila pravico, da sme v filmu pokazati vsebino knjige **»Pater Damijan«,** ki jo je napisal John Farow. Knjiga opisuje junaško življenje in delovanje flamskega misijonarja D a m i j a n a d e V e u s t e r med gobavci na otoku M o l o k a j. Tja je šel sveti mož in je vse življenje prebil med gobavci kot njihov duhovnik, zdravnik, učitelj in vse, dokler ni tudi sam zbolel na gobavi bolezni, za katero je med njimi tudi umrl. Omenjeni življenjepis je izšel l. 1933 in je od takrat doživel že 11 izdaj.

700letnica minoritskega samostana v Ptuju

združena z vseslovenskim tretjerednIškim kongresom 5., 6. in 7. avgusta

Le še 8 dni.

Komaj osem dni nas še loči od prvih dni jubilejnih slovesnosti v Ptuju, na katerih se bo poleg organiziranih članov raznih katoliških in prosvetnih društev zbralo tudi vse, kar v teh obmejnih krajih Štajerske katoliško in slovensko misli in čuti. Do sedaj je že veliko prijavljenih, posebno mladine, kar priča, da bo proslava velikega jubileja zares veličastna.

Prijave.

Zadnji rok prijav je v torek 1. avgusta. Na poznejše prijave se ne bo mogoče ozirati. Neprijavljeni udeleženci ne bodo imeli nikakih ugodnosti. Tudi

taborne knjižice in znake

bomo razpošiljali samo do 1. avgusta! Naročite jih takoj, ker jih pozneje ne boste več mogli dobiti. Kdor jih želi imeti, naj takoj sporoči Pripravljalnemu odboru!

Nujno obvestilo za mladinski dan.

Vse, ki prirejate skupine za naš mladinski dan 5. avgusta še enkrat vljudno prosimo, da bi nam sporočili: 1. Ali se pripeljete z vlakom, avtom, vozmi ali pridete peš in kdaj? 2. Koliko udeležencev bo štela vaša skupina in kaj bo predstavljala? 3. Koliko od teh računa na kosilo v gostilni? — S temi podatki nam boste delo olajšali, obenem pa dobimo pregled celote in bomo mogli sestaviti spored sprevoda, ki bo ena najlepših točk mladinskega dne. Obenem prosimo, da vadite mladino v **ljudskem petju**, ki bo pri škofovi sv. maši za otroke. Pele se bodo pesmi: »Jezus male . . .«, »Lepa si, lepa«, »Ponižno tukaj pokleknimo«, »O Marija moje želje«, »Je angel Gospodov«, »Najsvetejši Tebe počastiti«« in »V Marijinem vrtcu cveto«.

Izkaznica za polovično vožnjo.

Kot izkaznica za polovično vožnjo velja taborna knjižica. Opozarjamo udeležence, naj ne jemljejo na postaji nedeljskih kart, temveč polovično vozovnico z rumeno železniško izkaznico. **Polovična voznina je cenejša kot nedeljska!** Zato si pravočasno preskrbite taborno knjižico, brez katere ne dobite polovične karte.

Prihod in odhod vlakov.

Vlaki za Ptuj v soboto 5. avg.: Iz Ljubljane 13.40, iz Celja 15.42, iz Dravograda 10.59, iz Maribora 16.21, s Pragerskega 16.56, iz Gornje Radgone 14.59, iz Ljutomera 15.47, iz Ormoža 16.38, iz Murske Sobote 14.55, iz Slov. Konjic 13.01, iz Rogatca 13.33.

Vlaki za Ptuj v nedeljo 6. avg.: Iz Ljubljane 5.30, iz Celja 7.39, iz Maribora 5.26 in 8.37, s Pragerskega 6.05 in 8.45, iz Murske Sobote 5.18, iz Gornje Radgone 5.00, iz Ljutomera 5.41, iz Slov. Konjic 5.05, iz Rogatca 4.59, iz Čakovca 6.33.

Odhod vlakov iz Ptuja: Proti Mariboru in Ljubljani preko Pragerskega 17.24 in 20.43. Proti Čakovcu, Ljutomeru in Gornji Radgoni 17.23 in 22.16.

Na lingijadi v Stockholmu

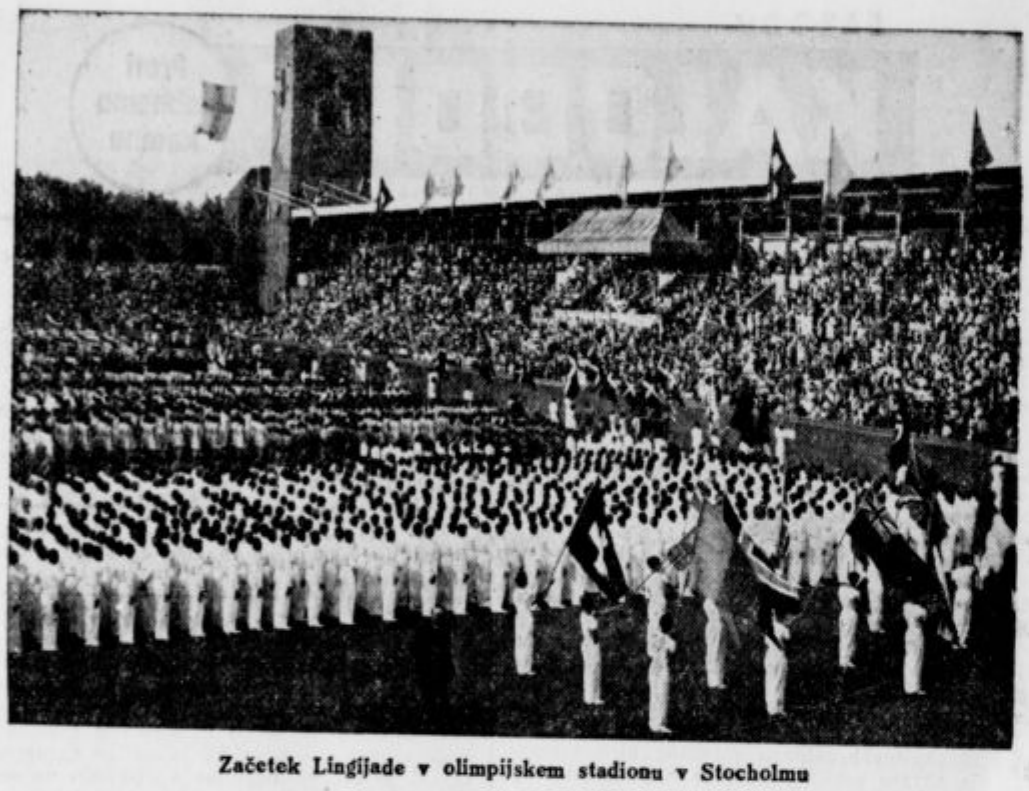

Začetek Lingijade v olimpijskem stadionu v Stocholmu

Stockholm, 24. julija

Letos je minulo sto let odkar je umrl Per Henrik Ling, ustanovitelj švedske gimnastike. Da bi počastili spomin velikega pratvorca higienskih gimnastičnih sistemov, so organizirali Švedi »Lingijado«, to je gimnastične svečanosti in svetovni gimnastični kongres, ki se vrši te dni v Stockholmu in na katerem sodelujejo delegacije 40 držav. Zlasti številno so zastopane severne države, ki so poslale močna zastopstva na tabor švedske gimnastike. Razen več tisoč švedskih telovadcev in telovadkinj se je zbralo te dni v Stockholu 1000 Nemcev, ki so prišli s posebnim parobrodom pod vodstvom Tschamer und Ostena ter močne delegacije Fincev, Dancev, Norvežanov, Poljakov, Angležev itd.

Iz Belgrada v Stockholm

Ko nas je minister za telesno vzgojo g. Djuro Cejovič odredil, da zastopamo naše ministrstvo na Lingijadi, smo mu bili dvakrat hvaležni: omogočil nam je udeležbo na nastopih in predavanjih, obenem pa nam je prikrajšal deset dni vročinske muke v Belgradu.

V Stockholm smo potovali iz Belgrada mimo Ljubljane, Münchena, Berlina, Sassnitza, Trälleborga in Malmöja. Vročina je občutno popuščala. V Alpah je bilo že hladno, v Berlinu deževno in ko se je preselil naš vlak na otoku Rügenu na posebni parabrod, ki veže Nemčijo s Švedsko, smo stikali po kovčkih in iskali toplejšo obleko.

Kraljevina Švedska, ki ima 6,000.000 prebivalcev, se že 120 let ni vojskovala in ni čudno, da napravi vtis dežele blagostanja. Pokrajina je izredno bogata in lepa, vasi in poedine hiše z belim okni delajo vtis lepih, čistih in zdravih prebivališč.

V Stockholmu smo danes tretji dan. Na ulicah še nisem srečal berača, niti človeka, ki bi razodeval bedo in revščino. Danes sem obedoval v lokalu, ki sem ga nalašč iskal kot gostilno najnižjih: na mizi je ostajalo piva, sira, masla, rib, krompirja... Vse to je sicer hudo drago, vendar Sved, ki dela, je gospod in zasluži toliko, da zdravo stanuje, se dobro oblači in dobro hrani. Kdor bi hotel stikati po kuhinji in shrambah za nečistočo in nemarnostjo, mislim, da bi iskal to tukaj brez uspeha!

V hotelu, kjer stanujemo, so nas presenetili najprej z zajtrkom: dobili smo skledo ovsenega močnika in k temu dobro mrzlo mleko; za tem razne vrste trdega, mehkega, navadnega in sladkega kruha, masla, jajc in kave. V srednjih restavracijah plačate za kosilo 2 do 3 krone (krone smo plačali po 13.50 din) in jeste najpreje hladne jedi po izbiri, za tem pa toplo. Prvi dan je bilo zanimivo stikati po mizi, kjer so bili lonci kakor na gurmanski razstavi, kmalu pa se človek tega naveliča in išče kaj domačega. Drugo presenečenje smo doživeli v hotelski sobi: na pisalni mizi smo našli poleg priprav za pisanje, telefona in telefonske knjige, le eno knjigo: Sveto pismo.

V zibelski skandinavskega športa

Letošnjo Lingijado bi lahko označili kot gimnastično olimpijado Skandinavskih držav. Otvoritvena svečanost se je vršila v stadionu, ki je bil zgrajen l. 1912., ko je bila v Stockholmu peta olimpijada. V stadionski areni se je vršila najprej povorka poedinih reprezentanc, ki so bile vse deležne prisrčnih pozdravov množice 40.000 gledalcev. Ko so se telovadci razvrstili, je stopil pred mikrofon 81 letni švedski kralj Gustav V., ki je s presenetljivo klenim govorom otvoril proslavo v spomin 100 letnice Lingove smrti. Na tribuni smo videli znane gimnastične veličine, kakor dr. Diema, ravnatelja mednarodnega olimpijskega instituta, Kundsena, Nadolskega, Thulina, dr. Gaulhoferja in druge mednarodno znane gimnastične voditelje. Med zastopniki iz Jugoslavije je bil tudi sivolasi dr. Franjo Bučar, član mednarodnega olimpijskega odbora, ki je pred 40 leti obiskoval Stockholmski institut za švedsko gimnastiko in širil pozneje isto med brati Hrvati.

Nastopi, ki so trajali štiri dni, so imeli namen pokazati sisteme in metode švedske gimnastike pri raznih narodih. Na kratko želimo opisati nastop Švedov, najzvestejših čuvarjev Lingovega sistema.

Švedi so pokazali najprej proste vaje, ki imajo trojen namen: negovati smisel za disciplino, oblikovati lepo držanje telesa in krepiti telo. Glede na pravilno držanje je treba priznati izredno lepe uspehe, ki se razodevajo na prvi pogled na fantih in dekletih, ki telovadijo po Lingovem sistemu. V tem oziru ni odveč trditi, da ima ta sistem še vedno gotovo bodočnost.

Orodno telovadbo poznajo Švedi le na švedski lestvi, na gredi, na plezalih in skokih preko telovadnega orodja. Zlasti na visoki gredi so pokazali vaje, ki so izredno težke in koristne, ki pa dokazujejo, da so svojo telesno vzgojo obogatili z izkustvi drugih narodov.

Nastop nemške olimpijske vrste

Izreden uspeh so imeli Nemci, ki so pripeljali seboj po 500 izredno izurjenih telovadcev in telovadkinj. Nemci so pokazali kajpada svoj sistem, ki se razlikuje od švedskega po starem Jahnovem načelu, da mora biti telovadba praktična. Svojo izredno žilavost so pokazali Nemci najprej z vztrajnim tekom vsega svojega zastopstva. Za tem so pokazali moški težke proste vaje združene z elementi talne telovadbe. Močno navdušenje so izzvali v trenutkih, ko so lepo enotno izvajali premete, stoje, kolesa in slično. Razen prostih vaj so pokazali telovadbo s težkimi 8 m dolgimi hlodi, katere so metali v zrak, jih postavljali kot mlaje in plezali po njih, skakali preko njih in slično. Med tem, ko so moški pokazali sistem trde vzgoje, moči in vztrajnosti, so nastopila dekleta z žogami, lažjimi vajami in z narodnimi plesi. Po splošni orodni telovadbi je nastopila nemška olimpijska vrsta na drogu. Vse vaje so izvajali brez pomoči in brez vsake napake, kar je znak izredne sigurnosti. Sestave so bile prepletene z novimi elementi, za katere so še pred leti bili strokovnjaki mišljenja, da jih ne bo mogoče obvladati.

V veliki koncertni dvorani bodo pričela danes strokovna zborovanja, o katerih bomo še poročali.

D. Ulaga.

Film in gledališče

Veliki ameriški dnevnik »New York Herald Tribune« je za svoj krog bralcev razpisal vprašanje, kako obiskujejo gledališče in kino. Prišlo je veliko odgovorov in izkazalo se je, da 97% bralcev po trikrat na mesec gre v kino, v gledališče pa jih gre 89%, in sicer samo vsak tretji mesec, ena šestina jih zaide v gledališče celo vsak mesec po enkrat. Skupno torej bralci tega dnevnika šestkrat bolj obiskujejo kino kot pa gledališče. Gotovo je res, da je to razmerje v prilog kina v manjših mestih, kjer je mani gledališč, še večje, vendar pa tudi ni mogoče tajiti, da ima tudi gledališče močnejši krog obiskovalcev, kot splošno mislimo. Če še vpoštevamo, da so vstopnice za v gledališče mnogo dražje, moramo pač priti do zaključka, da občinstvo v New Yorku za kino le ni tako hudo navdušeno.

Gospodarstvo

Sanacija našega hotelirstva

Naša hotelirska industrija je zrasla v veliki meri s krediti. V času gospodarske krize je zaradi manjšega dotoka tujcev prišla v velike težave. Obrestovanje izposojenega kapitala ji je postalo otežkočeno ali pa celo nemogoče. Večje število hotelskih podjetnikov je sploh propadlo, dočim se drugi še vedno nahajajo pod pritiskom velikih bremen in si prizadevajo, da se obdržijo nad vodo. Kljub temu, da se je v zadnjih letih gospodarski položaj izboljšal ,kar se pozna tudi v tujskem prometu, je na splošno stanje našega hotelirstva zaradi prevelike zadolžitve, še vedno slabo. Potem ko je država v korist nekaterih vrst dolžnikov izdala že razne ukrepe, so se tudi hotelski podjetniki začeli prizadevati, da bi tudi njim pomagala s kakšnimi izrednimi sredstvi.

Sedaj pripravlja z ozirom na iniciativo interesnih organizacij hotelske industrije ministrstvo trgovine in industrije uredbo o sanaciji zadolženih hotelskih podjetij. Po tej uredbi je predvidena ustanovitev posebnega fonda, iz katerega bo država zadolženim hotelskim podjetjem dovoljevala posojila z odplačilnim rokom do 25 let in po obrestni meri od 3%.

To vprašanje, ki je za razvoj našega turizma velike važnosti, in čigar rešitev forsira stalno državna hotelirska zveza, je predmet stalnega študija v ministrstvu trgovine in industrije oziroma v upravi za turizem, ki je izdelala že več načrtov za rešitev tega vprašanja. Tudi minister trgovine in industrije g. Tomič je v svoji izjavi, ki jo je dal 21. t. m. časnikarjem v Crikvenici, povedal, da je v ministrstvu pripravljen načrt uredbe o sanaciji hotelirstva oziroma o ustanovitvi fonda za gradbo novih objektov v turističnih krajih. Da pa se ta uredba oživotvori, mora nanjo pristati tudi finančni minister, da se zasigurajo finančna sredstva, ki jih uredba za ta fond predvideva. Rešiti bo treba tudi vprašanje, ali naj se iz fonda dajejo posojila le za gradbo novih hotelskih objektov v turističnih krajih, kot to nekateri predlagajo, ali pa tudi za sanacijo podjetij, ki so se zadolžila v času krize, kot to zahteva državna zveza. Po informacijah »Jugoslovanskega kurirja« zavzema načrt uredbe kompromisno stališče in sicer, da se bodo iz fonda v prvi vrsti dajala posojila za gradbo novih objektov, le izjemoma pa za saniranje starih zadolženih podjetij.

Po tem zadnjem načrtu uredbe, ki je zamenjal prejšnji načrt uredbe o sanaciji, bo fond ustanovljen pri Državni hipotekarni banki iz letnih dotacij ministrstva trgovine in industrije, ministrstva financ, ministrstva prometa, Državne hipotekarne banke in »Putnika«. Fond bo upravljal minister trgovine in industrije sporazumno s prometnim in finančnim ministrom. Pri ministrstvu trgovine naj bi se ustanovil posvetovalni odbor, ki bi dajal mnenje glede vseh vprašanj, ki bi spadala v delokrog tega fonda. Posvetovalni odbor bo sestavljen iz zastopnikov ministrstva trgovine, ministrstva financ, ministrstva prometa, Državne hipotekarne banke in »Putnika« ter zastopnika hotelskih podjetnikov, ki ga bo določil minister trgovine. Iz fonda se bodo dajala posojila v prvi vrsti za gradbo tistih objektov, ki bodo zgrajeni po načrtu določenem od uprave za turizem. Rok za posojila bo znašal, kot že omenjeno največ 25 let, obrestna mera pa bo 3%. Posojila bodo dana proti vknjižbi na prvo mesto. Rešitev glede dovolitve posojila bo izdal trgovinski minister v sporazumu s finančnim ter prometnim ministrom.

Kdor bo reflektiral na posojilo iz tega fonda bo moral dokazati, da ima zasiguranega najmanj dve tretjini kapitala potrebnega za popolno dovršitev novega hotelskega objekta. Izjemoma bo fond dajal tudi posojila za sanacijo obstoječih podjetij v svrho olajšanja odplačevanja njihovih dolgov denarnim zavodom, napravljenih do 31. decembra 1932, ako njihova zadolžitev ne presega več ko 40% njihove cenilne vrednosti. Ta posojila se bodo izplačevala za račun dolžnikov direktno denarnim zavodom, tako da bo fond v pogledu kritja danega posojila prišel na mesto dotičnega denarnega zavoda.

Sprejetje te uredbe je odvisno v prvi vrsti od tega, če se bodo dobila potrebna denarna sredstva.

Obstoječe hotelirstvo s tako uredbo kot je predvidena po tem načrtu, gotovo ne bo zadovoljno, kajti za sanacijo prezadolženih hotelskih podjetij pomenijo njena določila zelo malo. Že načrt sam predvideva, da bo fond dajal posojila za sanacijo obstoječih podjetij le izjemoma. Kar pa bi po tej določbi še ostalo kakšne možnosti, jo odpravi druga določba, po kateri bo fond dajal posojila le takim podjetjem, ki niso zadolžena nad 40% cenilne vrednosti. Zadolžitev hotelstva bo najbrže v večini slučajev presegala ta odstotek, zato veliko podjetij iz tega razloga ne bo moglo reflektirati na sanacijska posojila. Za podjetja, ki pa so zadolžena za 40% vrednosti, ali pa manj, pa pravzaprav sanacija ni niti toliko potrebna. Pa tudi če podjetje niti pri tej sorazmeroma nizki obremenitvi ne prenese več kot 3% obresti, potem jim tudi sanacija ne more pomagati.

Producenti in cene sadja

Izvoz jabolk v Nemčijo je reguliran na podlagi dogovornih kontigentov. Našemu izvozniku je zajamčen odjem, zasigurana je cena, ki znaša za 100 kg Rm 20 franko meja, poleg tega pa daje »Prizad« izvozno premijo v višini din 25 za 100 kg, tako, da dobi izvoznik najmanj din 280. Izvoznike je »Prizad« kot smo tudi mi že poročali, opozoril, naj s to premijo kalkulirajo, tako, da bo prišla do izraza v korist producentov tudi v odkupnih cenah. Izgleda, da si izvozniki tega opozorila »Prizada«, v smislu katerega naj bi z ozirom na premijo dajali producentom višje cene, niso vzeli k srcu, ter, da napravijo vse koristi premije in »Prizadove« akcije za izvoz jabolk spraviti le v svoj žep.

Kot nam poročajo iz Štajerske, plačujejo izvozniki našim sadjarjem jabolka po din 1.25 za kg, v izjemnih primerih plačajo do din 1.50. Seveda je ta cena v primeri s ceno, ki jo doseže izvoznik mnogo prenizka. Res je, da ima trgovec z nakupom in prodajo svoje stroške, vendar je gotovo, da ti stroški doseže jo 100% cene, ki jo plača producentu vkljub temu, če si pri tem kalkulira svoj dobiček.

Mnenja smo, da nikakor ne gre, da bi akcija državnega izvoznega zavoda, ki ima nanem, da služi celotnemu našemu gospodarstvu, šla v korist le trgovstvu, torej posredovalcem, dočim, naj bi producent, ki nosi vse breme dela in ves riziko proizvodnje, odšel pri tem praznih rok. Sadna izvozna kupčija z Nemčijo je danes brez velikega rizika, cene so določene, odjemalci sigurni, plačilo točno, zato ne more biti razloga za kakšen prekomeren dobiček in posebne riziko — premije sadnih izvoznikov.

Naj pa ta primer v sadni trgovini opomni sadjarje, da jim je potrebna organizacija, da bodo mogli varovati svoje koristi. Vprašanje zadružnega vnovčevanja sadja so naši sadjarji dosedaj že večkrat načeli, žalibog, ne vedno z uspehom. Vendar bo treba to vprašanje imeti vedno pred očmi, če bomo hoteli, da bo producent res imel vse koristi od prodaje svojih produktov ter, da se ne bodo z njegovim delom okoriščali predvsem le drugi.

Ljubljanska kreditna banka

Upravni svet zavoda je vzel na svoji seji dne 23. m. m. na znanje poročilo ravnateljstva, da so se likvidirale v minulem semestru vse stare vloge do 15.000 din, nadalje 10% na vloge do 50.000 din ter 3% na vloge preko 50.000 din, v skupnem iznosu nad 10,000.000 din, od česar je bilo več kot dve tretjini položeno na nove, nevezane račune. Dalje je upravni svet sklenil likvidirati v drugem semestru t. l. vsem svojim starim vlagateljem dospele obresti za čas od 1. januarja do 30. junija t. l. Izplačilo se bo vršilo od 1. avgusta do 30. septembra t. l. ter se po tem terminu nedvignjene obresti prenesejo na nove, vsak čas razpoložljive račune.

Borze

Dne 28. julija.

	Denar
Angleški funt	**258.—**
Nemški čeki	**14.30**

Promet v devizah je na zagrebški borzi znašal 1.82 milij. din, na belgrajski pa 11.11 milij. din. Promet v efektih na belgrajski borzi pa je znašal 332.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaji:

London 1 funt	205.90— 209.10
Pariz 100 frankov	116.25— 118.55
Newyork 100 dolarjev	4379.25—4439.25
Ženeva 100 frankov	995.00—1005.—
Milan-Trst 100 lir	231.45— 234.55
Praga 100 kron	150.50— 152.—
Amsterdam 100 gold.	2341.00—2379.—
Berlin 100 mark	1769.82—787.58
Bruselj 100 belg	747.00— 759.—

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20— 14.40

Ljubljana — Svobodno tržišče:

London 1 funt	256.40— 259.60
Pariz 100 frankov	144.82— 147.12
Newyork 100 dolarjev	5457.68—5517.68
Ženeva 100 frankov	1238.37—1248.37
Amsterdam 100 gold.	2915.35—2953.35
Bruselj 100 belg	930.— 942.25

Zagreb — Zasebni kliring:

Grški boni	31.15— 31.85

Belgrad — Zasebni kliring:

Grški boni	31.75 denar

Curih, Belgrad 10.—, Pariz 11.74125, London 20.7475, Newyork 443.125, Bruselj 75.30, Milan 23.30, Amsterdam 235.875, Berlin 177.85, Stockholm 106.90, Oslo 104.275, Kopengahen 92.625, Sofija 540, Praga 15.125, Varšava 83.50, Budimpešta 87.—, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.15, Buenos Aires 102.75.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 465 —468
v Zagrebu 466.50—469
v Belgradu 467.50—468

Ljubljana. Državni papirji: 7% inv. posojilo 99—100.50, agrarji 61—62, voj. šk. prompmtna 465 do 468, begl. obv. 86.50—87.50, dalm. agr. 83.50 do 84.50, 4% sev. agr. 52—53, 8% Bler. pos. 100 do 101, 7% Bler. pos. 94—95, 7% pos. Drž. hip. banke 100.50—101.50, 7% stab. pos. 100—101. — Delnice: Narodna banka 7300—7400, Trboveljska 172—175.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 99.50 do 100 (100), agrarji 61.50—62.50, voj. ško. prom. 466.50—469, 6% šum. obv. 81—82.50, dalm. agr. 83.50—84, 4% sev. agr. 59.50—60.50, 8% Bler. pos. 99.50—101, 7% Bler. pos. 93—94, 7% pos. Drž. hip. banke 100—101. — Delnice: Nar. banka 7350 dne., Priv. agr. banka 210 den., Trboveljska 171—175, Jadr. plovba 320—350.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 100.75 do 101.25 (101), agrarji 62.25 den., voj. šk. prom. 467.50—468 (468), begl. obv. 87—87.50 (87.50), dalm. agr. 84—84.50 (84), 4% sev. agr. 59.50 den., 8% Bler. pos. 100 den., 7% Bler. pos. 94—94.50, 7% pos. Drž. hip. banke 100.50 den., 7% stab. posojilo 100.50 den., 6% šum. obv. 82—83 (82.10 do 83.75). — Delnice: Privilegirana agr. banka 210.50 den. drobni.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet srednji.

Sombor. Oves: bač., srem., slav., novi 122.50 do 125. **Ječmen:** baranjski spomladanski, 69 kg 185—190. Tend. neizprem. Promet 88 vagonov.

•

Povečanje delniške glavnice. »Sierac, d. d., s sedežem v Belgradu, ki je bila ustanovljena leta 1937., bo povišala svojo delniško glavnico od 1 milijona din na 1.5 milij. din z izdajo 500 kosov novih delnic po 1000 din. Povod za povečanje delniškega kapitala je načrt za razširjenje prometa potom prodaje radio-aparatov proti plačilu na obroke.